



## Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (piąta izba)

z dnia 12 lipca 2018 r. \*

Pomoc państwa – Planowana przez Zjednoczone Królestwo pomoc na rzecz elektrowni jądrowej Hinkley Point C – Kontrakt na transakcje różnicowe, umowa z sekretarzem stanu oraz gwarancja kredytowa – Decyzja uznająca pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym – Artykuł 107 ust. 3 lit. c) TFUE – Cel uzasadniony interesem publicznym – Promowanie energii jądrowej – Konieczność interwencji państwa – Komunikat w sprawie gwarancji – Określenie elementu pomocy – Proporcjonalność – Pomoc inwestycyjna – Pomoc operacyjna – Prawo do przedstawienia uwag – Procedura udzielenia zamówień publicznych – Obowiązek uzasadnienia

W sprawie T-356/15

**Republika Austrii**, reprezentowana początkowo przez C. Pesendorfer oraz M. Klamerta, działających w charakterze pełnomocników, następnie przez G. Hessego oraz M. Fruhmanna, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez H. Kristoferitscha, adwokata,

strona skarżąca,

popierana przez

**Wielkie Księstwo Luksemburga**, reprezentowane przez D. Holderer, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez P. Kinscha,

interwenient,

przeciwko

**Komisji Europejskiej**, reprezentowanej przez É. Gippiniego Fourniera, R. Sauera, T. Maxiana Ruschego oraz P. Němečkovą, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

**Republikę Czeską**, reprezentowaną przez M. Smoleka, T. Müllera oraz J. Vlácilu, działających w charakterze pełnomocników,

przez

**Republikę Francuską**, reprezentowaną początkowo przez G. de Bergues'a, D. Colasa oraz J. Bousin, następnie przez D. Colasa oraz J. Bousin, działających w charakterze pełnomocników,

przez

\* Język postępowania: niemiecki.

**Węgry**, reprezentowane początkowo przez M. Fehéra oraz M. Bóré, następnie przez B. Sonkodiego, następnie przez A. Steinera, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez P. Nagya, adwokata, oraz w końcu przez A. Steinera,

przez

**Rzeczpospolitą Polską**, reprezentowaną przez B. Majczynę, działającego w charakterze pełnomocnika,

przez

**Rumunię**, reprezentowaną początkowo przez R. Radu oraz M. Bejenar, następnie przez M. Bejenar i C.R. Cantăra, działających w charakterze pełnomocników,

przez

**Republikę Słowacką**, reprezentowaną przez B. Ricziową, działającą w charakterze pełnomocnika,

oraz przez

**Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej**, reprezentowane początkowo przez C. Brodie oraz S. Brandona, następnie przez C. Brodie, S. Simmons oraz M. Holta, następnie przez C. Brodie, S. Simmons oraz D. Robertsona, następnie przez C. Brodie oraz D. Robertsona, oraz w końcu przez C. Brodie i Z. Lavery, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez T. Johnstona, barrister, oraz A. Robertsona, QC,

interwenienci,

mającej za przedmiot wniesioną na podstawie art. 263 TFUE skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji (UE) 2015/658 z dnia 8 października 2014 r. w sprawie środka pomocy SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), który Zjednoczone Królestwo planuje wdrożyć w celu wsparcia elektrowni jądrowej Hinkley Point C (Dz.U. 2015, L 109, s. 44), w której Komisja stwierdziła, że ten środek pomocy jest zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, i zezwoliła na jego wdrożenie,

SĄD (piąta izba),

w składzie: D. Gratsias, prezes, A. Dittrich (sprawozdawca) i P.G. Xuereb, sędziowie,

sekretarz: N. Schall, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 5 października 2017 r.,

wydaje następujący

## Wyrok

### I. Okoliczności powstania sporu

- 1 W dniu 22 października 2013 r. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej zgłosiło środki wsparcia dla jednostki C elektrowni jądrowej Hinkley Point (zwanej dalej „Hinkley Point C”). Beneficjentem zgłoszonych środków jest spółka NNB Generation Company Limited (zwana dalej „spółką NNBG”), spółka zależna EDF Energy plc (zwanej dalej „spółką EDF”).
- 2 W dniu 18 grudnia 2013 r. Komisja Europejska postanowiła wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające w odniesieniu do zgłoszonych środków. Decyzja ta została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 7 marca 2014 r. (Dz.U. 2014, C 69, s. 60).
- 3 W dniu 8 października 2014 r. Komisja przyjęła decyzję (UE) 2015/658 w sprawie środka pomocy SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), który Zjednoczone Królestwo planuje wdrożyć w celu wsparcia elektrowni jądrowej Hinkley Point C (Dz.U. 2015, L 109, s. 44, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”).
- 4 Środki zgłoszone przez Zjednoczone Królestwo zostały opisane w pkt 2 zaskarżonej decyzji.
- 5 Pierwszym zgłoszonym środkiem, opisanym w pkt 2.1 zaskarżonej decyzji, jest kontrakt na transakcje różnicowe. Instrument ten zmierza do zapewnienia stabilności cen sprzedaży energii elektrycznej przez spółkę NNBG na etapie eksploatacji Hinkley Point C. Przewiduje się, że spółka NNBG będzie sprzedawać na rynku energię elektryczną wyprodukowaną w omawianej jednostce. Niemniej jednak poziom dochodów spółki NNBG finalnie ustalony w kontrakcie na transakcje różnicowe. W tym celu kurs wykonania, obliczony na podstawie oszacowanych przez spółkę NNBG kosztów budowy i eksploatacji i obejmujący rozsądny zysk, zostanie porównany do ceny referencyjnej, odpowiadającej średniej ważonej cen hurtowych ustalonej przez Zjednoczone Królestwo dla wszystkich operatorów wspieranych przez kontrakt na transakcje różnicowe, która odzwierciedlać będzie ceny rynkowe. W przypadku spółki NNBG właściwą ceną referencyjną jest cena rynkowa energii elektrycznej na potrzeby obciążenia podstawowego, mająca zastosowanie do wszystkich podmiotów wytwarzających energię elektryczną na potrzeby obciążenia podstawowego. W przypadku gdy cena referencyjna będzie niższa niż kurs wykonania, spółka NNBG otrzyma rekompensatę odpowiadającą różnicy między tymi dwiema cenami. Prawo do rekompensaty będzie ograniczone maksymalnym pułapem produkcji. Kiedy natomiast cena referencyjna będzie wyższa od kursu wykonania, spółka NNBG będzie zobowiązana do zapłaty różnicy między tymi dwiema cenami drugiej stronie kontraktu na transakcje różnicowe (zwanej dalej „kontrahentem spółki NNBG”). Kontrahentem spółki NNBG będzie Low Carbon Contracts Company Ltd, podmiot finansowany na podstawie statutowego obowiązku wiążącego solidarnie wszystkich koncesjonowanych dostawców energii elektrycznej. Zostaną wprowadzone dwa mechanizmy udziału w zyskach, z których pierwszy dotyczy kosztów wytworzenia, a drugi stopy zwrotu z kapitału własnego. Przewidziano dwie daty renegotjacji kosztów operacyjnych, z których pierwsza przypada 15 lat, a druga 25 lat po uruchomieniu pierwszego reaktora.
- 6 Kontrakt na transakcje różnicowe przewiduje pod pewnymi warunkami rekompensatę dla spółki NNBG w przypadku niektórych zmian przepisów. Co więcej, otrzyma ona pod pewnymi warunkami rekompensatę w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej w Hinkley Point z przyczyn politycznych oraz w przypadku problemów związanych z ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w dziedzinie energii jądrowej. W takich przypadkach zarówno inwestorzy spółki NNBG, jak i Zjednoczone Królestwo będą mogli domagać się przejęcia spółki NNBG przez rząd Zjednoczonego Królestwa, zaś wspomnianym inwestorom będzie przysługiwała rekompensata.
- 7 Drugi zgłoszony środek, który został opisany w pkt 2.3 zaskarżonej decyzji, to umowa między sekretarzem stanu ds. energii i zmian klimatu Zjednoczonego Królestwa a inwestorami spółki NNBG (zwana dalej „umową z sekretarzem stanu”). Umowa ta uzupełnia kontrakt na transakcje różnicowe.

Przewidziano w niej, że jeśli, po przedwczesnym zamknięciu elektrowni jądrowej w Hinkley Point z powodów politycznych, kontrahent spółki NNBG nie wypełni swojego obowiązku wypłaty rekompensat na rzecz inwestorów spółki NNBG, uzgodnionej wypłaty dla inwestorów dokona wspomniany sekretarz stanu. Umowa przewiduje również mechanizmy podziału zysków.

- 8 Trzeci zgłoszony środek, opisany w pkt 2.2 zaskarżonej decyzji, to gwarancja kredytowa Zjednoczonego Królestwa dla obligacji emitowanych przez spółkę NNBG, gwarantująca terminowe spłacanie kwoty głównej i odsetek kwalifikowalnego długu, nawet do wysokości 17 mld funtów szterlingów (GBP). Stawka opłaty gwarancyjnej, zatwierdzona przez Komisję w omawianej decyzji, wynosi 295 punktów bazowych.
- 9 W pkt 7 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, że trzy wyżej wymienione zgłoszone środki (zwane dalej „rozpatrywanymi środkami”) stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 10 W pkt 9 i 10 zaskarżonej decyzji Komisja zbadała, czy rozpatrywane środki można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. W tym kontekście wskazała ona w pkt 9.1 tej decyzji, że środki te są zgodne z istniejącymi regulacjami rynku. W pkt 9.2 omawianej decyzji Komisja uznała, że uzasadnionym interesem publicznym celem, który realizuje Zjednoczone Królestwo za pomocą tych środków, jest promowanie energii jądrowej, a dokładniej stworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej. Zgodnie z rozważaniami Komisji przedstawionymi w pkt 9.3 tej samej decyzji interwencja Zjednoczonego Królestwa była konieczna dla osiągnięcia tego celu we właściwym czasie. W pkt 9.4 rozpatrywanej decyzji Komisja zbadała, czy omawiane środki stanowiły instrumenty właściwe do osiągnięcia tego celu oraz czy wywierały efekt zachęty. W pkt 9.5 i 9.6 decyzji zbadała ona proporcjonalny charakter rozpatrywanych środków i stwierdziła, że z zastrzeżeniem dostosowania stawki opłaty gwarancyjnej kredytu na poziomie 295 punktów bazowych i zmiany mechanizmu podziału zysków należało uznać, iż rozpatrywane środki są niezbędne, oraz że całościowo możliwość wystąpienia zakłóceń konkurencji jest ograniczona, zaś negatywny wpływ rozpatrywanych środków jest zrównoważony ich pozytywnymi efektami. Opierając się na tych rozważaniach Komisja w pkt 10 zaskarżonej decyzji stwierdziła, że rozpatrywane środki są zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 11 Artykuł 1 akapit pierwszy zaskarżonej decyzji ma następujące brzmienie:

„Pomoc dla [Hinkley Point C] w formie kontraktu na transakcje różnicowe, umowy z sekretarzem stanu oraz gwarancji kredytowej, jak również wszystkich powiązanych elementów, które Zjednoczone Królestwo ma zamiar wdrożyć, jest zgodna z regułami rynku wewnętrznego w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) [TFUE]”.

## II. Postępowanie przed Sądem i żądania stron

- 12 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 6 lipca 2015 r. Republika Austrii wniosła skargę w niniejszej sprawie.
- 13 W dniu 18 września 2015 r. Komisja złożyła odpowiedź na skargę.
- 14 W dniu 5 listopada 2015 r. Republika Austrii złożyła replikę.
- 15 W dniu 15 stycznia 2016 r. Komisja złożyła duplikę.

- 16 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 9 listopada 2015 r. Republika Słowacka złożyła wniosek o dopuszczenie jej do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem prezesa izby z dnia 9 grudnia 2015 r. to państwo członkowskie zostało dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. W dniu 14 marca 2016 r. przedstawiło ono uwagi interwenienta.
- 17 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 20 listopada 2015 r. Wielkie Księstwo Luksemburga złożyło wniosek o dopuszczenie do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Republiki Austrii. Postanowieniem prezesa izby z dnia 18 grudnia 2015 r. Wielkie Księstwo Luksemburga zostało dopuszczone do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Republiki Austrii. W dniu 24 marca 2016 r. przedstawiło ono uwagi interwenienta.
- 18 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 25 listopada 2015 r. Węgry złożyły wniosek o dopuszczenie do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem prezesa izby z dnia 6 stycznia 2016 r. to państwo członkowskie zostało dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. W dniu 24 marca 2016 r. przedstawiło swoje uwagi interwenienta.
- 19 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 26 listopada 2015 r. Zjednoczone Królestwo złożyło wniosek o dopuszczenie do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem prezesa izby z dnia 6 stycznia 2016 r. to państwo członkowskie zostało dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. W dniu 23 marca 2016 r. przedstawiło ono uwagi interwenienta.
- 20 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 30 listopada 2015 r. Republika Francuska złożyła wniosek o dopuszczenie jej do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem prezesa izby z dnia 11 stycznia 2016 r. to państwo członkowskie zostało dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. W dniu 18 marca 2016 r. przedstawiło ono uwagi interwenienta.
- 21 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 2 grudnia 2015 r. Republika Czeska złożyła wniosek o dopuszczenie jej do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem prezesa izby z dnia 11 stycznia 2016 r. to państwo członkowskie zostało dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. W dniu 24 marca 2016 r. przedstawiło ono uwagi interwenienta.
- 22 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 3 grudnia 2015 r. Rzeczpospolita Polska złożyła wniosek o dopuszczenie jej do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem prezesa izby z dnia 11 stycznia 2016 r. to państwo członkowskie zostało dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. W dniu 24 marca 2016 r. przedstawiło ono uwagi interwenienta.
- 23 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 3 grudnia 2015 r. Rumunia złożyła wniosek o dopuszczenie jej do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem prezesa izby z dnia 11 stycznia 2016 r. to państwo członkowskie zostało dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. W dniu 24 marca 2016 r. przedstawiło ono uwagi interwenienta.
- 24 W dniu 21 lipca 2016 r. Republika Austrii przedłożyła swoje uwagi w przedmiocie uwag interwenta złożonych przez Republikę Czeską, Republikę Francuską, Węgry, Rzeczpospolitą Polską, Rumunię, Republikę Słowacką oraz Zjednoczone Królestwo.
- 25 W dniu 19 lipca 2016 r. Komisja przedłożyła swoje uwagi w przedmiocie uwag interwenienta złożonych przez Wielkie Księstwo Luksemburga.

- 26 Na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd (piąta izba) postanowił o otwarciu ustnego etapu postępowania i w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 89 regulaminu postępowania przed Sądem wezwał Republikę Austrii, Zjednoczone Królestwo i Komisję do udzielenia odpowiedzi na pytania na piśmie. Strony te udzieliły odpowiedzi na pytania w wyznaczonym terminie.
- 27 W dniu 14 września 2017 r. Komisja przedłożyła wniosek o przeprowadzenie dowodu, do którego załączony był dokument. Rzeczone wnioski i dokument zostały włączone do akt sprawy, a pozostałe strony miały możliwość przedstawienia uwag w ich przedmiocie.
- 28 Pismami z dnia 18 i 28 września 2017 r. Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo przedłożyły uwagi w przedmiocie sprawozdania na rozprawę.
- 29 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Republika Austrii i Zjednoczone Królestwo przedstawiły swoje stanowiska i udzieliły odpowiedzi na pytania Sądu na rozprawie w dniu 5 października 2017 r.
- 30 Wielkie Księstwo Luksemburga i Republika Austrii wnoszą do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 31 Komisja wnosi do Sądu o:
- oddalenie skargi jako bezzasadnej;
  - obciążenie Republiki Austrii kosztami postępowania.
- 32 Republika Czeska i Republika Słowacka wnoszą do Sądu o:
- oddalenie skargi jako bezzasadnej;
  - obciążenie Republiki Austrii kosztami postępowania.
- 33 Węgry wnoszą do Sądu o:
- oddalenie skargi jako bezzasadnej;
  - obciążenie Republiki Austrii wszystkimi kosztami niniejszego postępowania, w tym kosztami administracyjnymi i kosztami zastępstwa procesowego.
- 34 Republika Francuska, Rzeczpospolita Polska, Rumunia i Zjednoczone Królestwo wnoszą do Sądu o:
- oddalenie skargi jako bezzasadnej.

### **III. Co do prawa**

- 35 Skarga opiera się na dziesięciu zarzutach.
- 36 W zarzucie pierwszym Republika Austrii podnosi, że Komisja niesłusznie stwierdziła, po pierwsze, że istnieje odrębny rynek energii jądrowej, a po drugie oparła się na niewydolności tego rynku.

- 37 Zarzut drugi jest oparty na rzekomo błędnym charakterze ustalenia Komisji, zgodnie z którym technologia wykorzystywana w Hinkley Point C jest nowa.
- 38 Zarzut trzeci jest oparty na tym, że Komisja błędnie przyjęła, iż rozpatrywane środki stanowiły pomoc inwestycyjną. Zdaniem Republiki Austrii środki te stanowią pomoc operacyjną, która jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.
- 39 W zarzucie czwartym Republika Austrii wskazuje, że wbrew temu, co twierdzi Komisja, budowa Hinkley Point C nie służy realizacji celu uzasadnionego „wspólnym” interesem.
- 40 W ramach zarzutu piątego Republika Austrii twierdzi, że Komisja nie określiła w sposób wystarczający elementów pomocy zawartych w rozpatrywanych środkach.
- 41 Zarzut szósty ma na celu wykazanie jakoby błędnego charakteru wniosku Komisji, zgodnie z którym rozpatrywane środki są zgodne z zasadą proporcjonalności.
- 42 W ramach zarzutu siódmego Republika Austrii podnosi, że w odniesieniu do Hinkley Point C Zjednoczone Królestwo powinno było przeprowadzić procedurę udzielania zamówień publicznych.
- 43 W zarzucie ósmym Republika Austrii podnosi, że Komisja nie przestrzegała swojego komunikatu w sprawie zastosowania art. [107] i [108] traktatu [FUE] do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. 2008, C 155, s. 10, zwanego dalej „komunikatem w sprawie gwarancji”).
- 44 Zarzut dziewiąty dotyczy naruszenia obowiązku uzasadnienia.
- 45 Zarzut dziesiąty dotyczy naruszenia prawa do bycia wysłuchanym.
- 46 W ramach skargi w niniejszej sprawie Republika Austrii kwestionuje wniosek Komisji, zgodnie z którym rozpatrywane środki mogły być uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 47 Zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, która nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
- 48 Jak wynika z orzecznictwa, aby pomoc mogła zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE musi ona dotyczyć rozwoju działań, które stanowią cel uzasadniony interesem publicznym, oraz musi być odpowiednia, konieczna i proporcjonalna (zob. podobnie wyrok z dnia 15 czerwca 2010 r., Mediaset/Komisja, T-177/07, EU:T:2010:233, pkt 125).
- 49 Z punktu widzenia art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE w pierwszej kolejności należy zbadać zarzut czwarty, który odnosi się do celu uzasadnionego interesem publicznym, określonego przez Zjednoczone Królestwo, a mianowicie promowania energii jądrowej, a dokładniej tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, przed dokonaniem następnie analizy zarzutu drugiego, dotyczącego w szczególności jakoby błędnego charakteru ustaleń Komisji, zgodnie z którymi technologia wykorzystywana w Hinkley Point C była nowa, a następnie zarzutu pierwszego, opartego na tym, że Komisja popełniła błędy w zakresie definicji właściwego rynku oraz niesłusznie stwierdziła istnienie niewydolności rynku, jak również zarzutów piątego i ósmego, opartych na niewystarczającym określeniu rozpatrywanych środków i naruszeniu komunikatu w sprawie gwarancji, i wreszcie zarzutu szóstego, odnoszącego się do zasady proporcjonalności.

- 50 Zarzut trzeci, oparty na tym, że rozpatrywane środki stanowią pomoc operacyjną niezgodną z rynkiem wewnętrznym, zostanie zbadany z uwzględnieniem wyników analizy tych zarzutów.
- 51 Następnie zostaną zbadane zarzut siódmy, dotyczący tego, że w odniesieniu do Hinkley Point C Zjednoczone Królestwo powinno było przeprowadzić procedurę udzielania zamówień publicznych, i zarzut dziesiąty, oparty na naruszeniu prawa do bycia wysłuchanym.
- 52 Zarzut dziewiąty, oparty na naruszeniu obowiązku uzasadnienia, został podzielony na sześć części, dotyczących rozważań Komisji, których zasadność jest kwestionowana w ramach zarzutów od pierwszego do szóstego. Te części zostaną zbadane łącznie ze związanymi z nimi zarzutami.
- 53 Przed przystąpieniem do badania zarzutów przedstawionych przez Republikę Austrii należy jednak wypowiedzieć się w przedmiocie jej argumentów dotyczących niedopuszczalności uwag interwenienta przedstawionych przez Węgry.

**A. W przedmiocie argumentów dotyczących niedopuszczalności uwag interwenienta przedstawionych przez Węgry**

- 54 Republika Austrii podnosi, że uwagi interwenienta przedstawione przez Węgry należy odrzucić jako niedopuszczalne. Jej zdaniem uwagi interwenienta nie mogą mieć innego celu niż popieranie żądań jednej ze stron głównych. Podkreśla ona, że Węgry zostały dopuszczone do postępowania w charakterze interwenienta na poparcie żądań Komisji, która domaga się oddalenia żądania stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, oraz twierdzenia, że decyzja ta została oparta na art. 107 TFUE. We wspomnianych uwagach interwenienta Węgry podniosły, że art. 107 TFUE nie ma zastosowania do dziedziny energii jądrowej. Zdaniem Republiki Austrii, gdyby te argumenty zostały przyjęte, pociągnęłyby to za sobą stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji. Węgry nie popierają zatem żądań Komisji.
- 55 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 40 akapit czwarty statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 142 regulaminu postępowania, interwencja może mieć na celu wyłącznie poparcie, w całości lub w części, żądań jednej ze stron głównych. Przepisy te nie sprzeciwiają się jednak temu, aby interwenient podnosił argumenty inne od argumentów strony, którą popiera, pod warunkiem, że argumenty te nie zmieniają ram sporu oraz że interwencja nadal zmierza do poparcia żądań podniesionych przez tę stronę (zob. podobnie wyrok z dnia 8 czerwca 1995 r., Siemens/Komisja, T-459/93, EU:T:1995:100, pkt 21).
- 56 W odniesieniu do uwag interwenienta przedstawionych przez Węgry, w pierwszej kolejności należy wskazać, że żądania tego państwa członkowskiego podążają za żądaniami Komisji, ponieważ domaga się ono oddalenia żądania Republiki Austrii stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji.
- 57 W drugiej kolejności należy stwierdzić, że z uwag interwenienta złożonych przez Węgry wynika, iż to państwo członkowskie nie kwestionuje, że w okolicznościach niniejszej sprawy Komisja miała prawo wydać zaskarżoną decyzję na podstawie art. 107 TFUE.
- 58 W tych okolicznościach, nawet przy założeniu, że niektóre z argumentów przedstawionych przez Węgry w przedmiocie kompetencji Komisji do wydawania na podstawie art. 107 i 108 TFUE decyzji w dziedzinie energii jądrowej należy uznać za zmieniające ramy sporu, nie uzasadnia to, wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, odrzucenia uwag interwenienta przedstawionych przez Węgry jako w całości niedopuszczalnych.



**B. W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na tym, że promowanie energii jądrowej nie stanowi celu leżącego we „wspólnym” interesie, oraz w przedmiocie części piątej zarzutu dziewiątego, dotyczącego niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji**

- 59 Zarzut czwarty i część piąta zarzutu dziewiątego dotyczą wniosku Komisji sformułowanego w motywach 366–374 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym cel realizowany przez Zjednoczone Królestwo za pomocą rozpatrywanych środków, – mianowicie promowania energii jądrowej – stanowi cel leżący we „wspólnym” interesie.
- 60 W pierwszej kolejności zostaną zbadane argumenty, które Republika Austrii podnosi w ramach części piątej zarzutu dziewiątego, zmierzające do wykazania, że zaskarżona decyzja jest niewystarczająco uzasadniona, jeśli chodzi o stwierdzenie, że cel realizowany przez Zjednoczone Królestwo za pomocą rozpatrywanych środków stanowi cel leżący we „wspólnym” interesie. W drugiej kolejności zostaną zbadane argumenty, które Wielkie Księstwo Luksemburga i Republika Austrii podnoszą na poparcie zarzutu czwartego, zmierzające do podważenia zasadności rozważań Komisji zawartych w motywach 366–374 zaskarżonej decyzji.

***1. W przedmiocie części piątej zarzutu dziewiątego, dotyczącego niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji***

- 61 W ramach części piątej zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że zaskarżona decyzja jest niewystarczająco uzasadniona, jeśli chodzi o stwierdzenie, że cel realizowany przez Zjednoczone Królestwo za pomocą rozpatrywanych środków stanowi cel leżący we „wspólnym” interesie, ponieważ Komisja w omawianej decyzji nie wykazała w wystarczający sposób relacji między postanowieniami traktatu EWEA a zasadami dotyczącymi pomocy przewidzianymi w traktacie FUE. Rozważania rzeczonej instytucji w tym względzie są niezrozumiałe i niewystraszające.
- 62 Komisja kwestionuje ten argument.
- 63 W tym względzie należy przypomnieć, że uzasadnienie, jakiego wymaga art. 296 TFUE, powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a właściwemu sądowi – dokonać jej kontroli (zob. wyrok z dnia 22 czerwca 2006 r., Belgia i Forum 187/Komisja, C-182/03 i C-217/03, EU:C:2006:416, pkt 137). Wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści spornego aktu, charakteru powołanych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne elementy faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi art. 296 TFUE, winna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulującego daną dziedzinę (wyrok z dnia 11 lipca 2014 r., DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisja, T-533/10, EU:T:2014:629, pkt 199).
- 64 To w świetle tego orzecznictwa należy zbadać, czy uzasadnienie zaskarżonej decyzji w odniesieniu do wniosku, zgodnie z którym cel realizowany przez Zjednoczone Królestwo za pomocą rozpatrywanych środków stanowi cel leżący we „wspólnym” interesie, jest wystarczające.
- 65 W tym względzie w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że co prawda w motywach 366–374 zaskarżonej decyzji Komisja nie wypowiedziała się wyraźnie w przedmiocie relacji pomiędzy postanowieniami traktatu EWEA i art. 107 TFUE. Niemniej jednak należy wskazać, że w szczególności z pkt 7 omawianej decyzji, zatytułowanego „Istnienie pomocy państwa”, wynika, iż Komisja uznała, że art. 107 TFUE ma zastosowanie do rozpatrywanych środków. Należy również wskazać, że w pkt 9.2 tej decyzji, zatytułowanym „Cele stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania”, Komisja oparła swój

wniosek, zgodnie z którym promocja energii jądrowej stanowiła cel leżący we „wspólnym” interesie, w szczególności na art. 2 lit. c) i na art. 40 traktatu EWEA. Z tego ostatniego punktu wynika więc, że Komisja uznała, iż w ramach stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE należy uwzględnić postanowienia traktatu EWEA.

- 66 W drugiej kolejności należy przypomnieć, że trzeba uwzględnić kontekst, w który wpisuje się zaskarżona decyzja, w tym wcześniejszą praktykę Komisji, którą państwa członkowskie powinny znać. Podejście przyjęte przez Komisję w omawianej decyzji jest zgodne z jej wcześniejszą praktyką, zgodnie z którą z jednej strony środki państwa członkowskiego dotyczące dziedziny regulowanej traktatem EWEA winny zostać przeanalizowane również w świetle art. 107 TFUE, o ile nie są konieczne do realizacji celów Traktatu EWEA, wykraczają poza te cele, lub zakłócają czy też zagrażają zakłóceniem konkurencji na rynku wewnętrznym (zob. w tym względzie decyzja 2005/407/WE Komisji z dnia 22 września 2004 r. w sprawie pomocy państwa, jakiej Zjednoczone Królestwo planuje udzielić British Energy plc Dz.U. 2005, L 142, s. 26, motyw 239) oraz zgodnie z którą cel objęty traktatem EWEA może stanowić cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE (zob. podobnie decyzja 2006/643/WE Komisji z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie pomocy państwa, którą Zjednoczone Królestwo planuje wprowadzić na ustanowienie Nuclear Decommissioning Authority, Dz.U. 2006, L 268, s. 37, motyw 162).
- 67 Mając na względzie te okoliczności, należy stwierdzić, że z motywów zaskarżonej decyzji wynika w sposób dostatecznie jasny, iż Komisja uznała, że chociaż rozpatrywane środki dotyczą energii jądrowej, z uwagi na fakt, że stanowią one pomoc państwa – należy ocenić ich zgodność z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Z omawianych motywów wynika w sposób dostatecznie jasny również to, że w ramach stosowania tego przepisu, w szczególności w odniesieniu do kwalifikacji promocji energii jądrowej jako celu uzasadnionego interesem publicznym w rozumieniu tego przepisu, należy uwzględnić postanowienia traktatu EWEA. Motywy te umożliwiały więc Republice Austrii zapoznanie się z uzasadnieniem omawianej decyzji, a Sądowi sprawowanie jego kontroli.
- 68 W związku z powyższym piątą część zarzutu dziewiątego, opartą na naruszeniu obowiązku uzasadnienia, należy oddalić.

## **2. W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego zasadności stwierdzeń Komisji**

- 69 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga przedstawiły argumenty mające na celu podważenie zasadności rozważań Komisji zawartych w motywach 366–374 zaskarżonej decyzji. Te państwa członkowskie utrzymują bowiem, że wbrew ustaleniom Komisji promocja energii jądrowej nie odpowiada żadnemu wspólnemu interesowi.
- 70 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 71 Przed zbadaniem argumentów Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga mających na celu podważenie wniosku Komisji, zgodnie z którym promowanie energii jądrowej stanowi cel leżący we „wspólnym” interesie, należy na wstępie odnieść się do wątpliwości czy art. 107 TFUE ma zastosowanie do środków stosowanych w dziedzinie energii jądrowej oraz w jakim stopniu należy uwzględnić cele traktatu EWEA w ramach jego stosowania.

***a) W przedmiocie zastosowania art. 107 TFUE do środków stosowanych w dziedzinie energii jądrowej oraz uwzględnienia celów traktatu EWEA w ramach stosowania tego postanowienia***

- 72 Jeśli chodzi o zastosowanie art. 107 TFUE do środków stosowanych w dziedzinie energii jądrowej, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 106a ust. 3 traktatu EWEA, postanowienia traktatu UE i traktatu FUE nie wprowadzają odstępstw od postanowień traktatu EWEA. Co za tym idzie, postanowienia traktatu EWEA stanowią przepisy szczególne w stosunku do postanowień traktatu FUE, a zatem stanowią od nich odstępstwo w przypadku konfliktu.
- 73 Jednakże fakt, że postanowienia traktatu EWEA stanowią przepisy szczególne w stosunku do postanowień TFUE, nie sprzeciwia się temu, aby art. 107 TFUE był stosowany do środków realizujących celów wchodzących w zakres traktatu EWEA. Jeśli bowiem traktat EWEA nie przewiduje szczególnych przepisów w tym względzie, postanowienia traktatu FUE dotyczące polityki Unii mogą być stosowane do takich środków [zob. podobnie wyroki: z dnia 29 marca 1990 r., Grecja/Rada, C-62/88, EU:C:1990:153, pkt 17; z dnia 12 kwietnia 2005 r., Komisja/Zjednoczone Królestwo, C-61/03, EU:C:2005:210, pkt 44; z dnia 4 czerwca 2015 r., Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, pkt 69–82; zob. również analogicznie opinia 1/94 (załączniki do porozumienia WTO) z dnia 15 listopada 1994 r., EU:C:1994:384, pkt 24].
- 74 Należy stwierdzić, że traktat EWEA nie zawiera wyczerpujących przepisów w zakresie konkurencji, które mogłyby stać na przeszkodzie stosowaniu norm ustanowionych w tytule VII rozdział 1 traktatu FUE. W szczególności traktat EWEA nie przewiduje wyczerpujących przepisów w zakresie pomocy państwa.
- 75 Co prawda, niektóre postanowienia traktatu EWEA, takie jak art. 2 lit. c) i postanowienia zawarte w tytule II rozdział 4 dotyczą inwestycji w dziedzinie energii jądrowej. Niemniej jednak postanowienia te nie przewidują warunków, po spełnieniu których pomimo zakłócenia konkurencji przez pomoc państwa dotyczącą inwestycji w dziedzinie energii jądrowej, taka pomoc mogłaby zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
- 76 Co za tym idzie, art. 107 TFUE ma zastosowanie do rozpatrywanych środków, nawet jeśli realizują one cel objęty traktatem EWEA.
- 77 Wniosku tego nie podważa art. 106a ust. 1 traktatu EWEA, który wymienia niektóre postanowienia traktatu UE i traktatu FUE, mające zastosowanie do traktatu EWEA. Jak wynika z motywu drugiego protokołu nr 2 zmieniającego traktat EWEA, załączonego do traktatu z Lizbony (Dz.U. 2007, C 306, s. 199), postanowienie to ogranicza się do dostosowania omawianego traktatu do nowych zasad określonych przez traktat UE i traktat FUE, w szczególności w dziedzinach instytucjonalnej i finansowej. Nie można jednak wywodzić z tego postanowienia, że wszystkie postanowienia traktatu UE i traktatu FUE, które nie są w nim wymienione, nie miały znajdować zastosowania do środków zmierzających do celów należących do dziedzin regulowanych traktatem EWEA. Taka wykładnia art. 106a ust. 1 traktatu EWEA nie byłaby bowiem zgodna z art. 106a ust. 3, z którego można wywnioskować, że co do zasady postanowienia traktatu UE i traktatu FUE mają zastosowanie w dziedzinie energii jądrowej oraz, że postanowienia traktatu UE i traktatu FUE nie mają zastosowania wyłącznie wówczas, gdy traktat EWEA przewiduje przepisy szczególne.
- 78 Z tego względu art. 107 TFUE ma zastosowanie do rozpatrywanych środków. Niemniej jednak, w ramach stosowania tego postanowienia do środków dotyczących dziedziny energii jądrowej należy uwzględnić postanowienia i cele traktatu EWEA.

***b) W przedmiocie argumentów mających na celu podważenie wniosku Komisji, zgodnie z którym promowanie energii jądrowej stanowi cel leżący we „wspólnym” interesie***

- 79 Argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga zmierzające do podważenia wniosku Komisji zawartego w motywie 374 zaskarżonej decyzji – zgodnie z którym cel promowania energii jądrowej, realizowany przez Zjednoczone Królestwo za pomocą rozpatrywanego środka, polegający na utworzeniu nowych zdolności produkcji energii jądrowej, stanowi cel leżący we „wspólnym” interesie – należy zbadać w świetle rozważań przedstawionych w pkt 72–78 powyżej.
- 80 W pierwszej kolejności Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że w przypadku gdy cel uwzględnia uzasadnione interesy jednego tylko państwa członkowskiego, nie można uznać go za cel leżący we wspólnym interesie, oraz podkreślają również, że niektóre państwa członkowskie zawsze odrzucały koncepcję, iż budowa nowych reaktorów jądrowych stanowi cel leżący we wspólnym interesie europejskim.
- 81 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 82 W tym względzie, po pierwsze, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- 83 Po drugie, należy wskazać, że wprawdzie w pkt 125 wyroku z dnia 15 czerwca 2010 r., Mediaset/Komisja (T-177/07, EU:T:2010:233) Sąd stwierdził, iż w celu zapewnienia zgodności z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE pomoc musi służyć realizacji celu leżącego we „wspólnym” interesie oraz być odpowiednia, konieczna i proporcjonalna.
- 84 Jednakże sformułowane w wyroku z dnia 15 czerwca 2010 r., Mediaset/Komisja (T-177/07, EU:T:2010:233) odniesienie do realizacji celu leżącego we „wspólnym” interesie, nie może być rozumiane jako wymóg, zgodnie z którym wyłącznie cele, które leżą w interesie wszystkich lub większości państw członkowskich, mogłyby zostać uwzględnione w ramach stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 85 W ramach stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE należy bowiem dokonać rozróżnienia pomiędzy z jednej strony celem realizowanym przez dane państwo członkowskie, który może polegać w szczególności na rozwoju działań, a z drugiej strony, przesłanką, zgodnie z którą pomoc państwa nie może zmieniać warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- 86 Nie można uznać, by art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE ograniczał cele, które mogą być realizowane przez państwa członkowskie, do celów, które leżą w interesie wszystkich lub większości państw członkowskich Unii. W tym względzie, odnosząc się do „wspólnego” interesu w pkt 125 wyroku z dnia 15 czerwca 2010 r., Mediaset/Komisja (T-177/07, EU:T:2010:233), Sąd ograniczył się do wskazania, że należy działać w interesie publicznym, a nie jedynie w prywatnym interesie beneficjenta środka pomocy.
- 87 W odniesieniu do pojęcia wspólnego interesu, o którym mowa w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, należy przypomnieć, że zmierza ono do wyważenia korzyści i niedogodności wynikających ze środka pomocy oraz sprzeciwia się zatwierdzaniu środków, które zmieniają warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Pojęcie to wpisuje się więc w późniejszy etap badania dokonywanego w ramach stosowania omawianego postanowienia. Co za tym idzie, nie można z niego wyprowadzić wniosku, że cele leżące w interesie publicznym, które państwa członkowskie mogą realizować, ograniczają się do celów wspólnych wszystkim lub większości państw członkowskich.

- 88 To w świetle tych uwag należy rozumieć stwierdzenie Komisji zawarte w motywie 374 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym rozpatrywane środki zmierzały do celu leżącego we „wspólnym” interesie. Motyw ten zawarty jest w pkt 9.2 omawianej decyzji, w którym Komisja wypowiedziała się w przedmiocie tego, czy promowanie energii jądrowej stanowiło cel, który można zgodnie z prawem realizować na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Co za tym idzie, w omawianym motywie ograniczyła się ona do stwierdzenia, że z punktu widzenia postanowień traktatu EWEA, Zjednoczone Królestwo słusznie uznało promowanie energii jądrowej za cel związany z interesem publicznym w rozumieniu omawianego postanowienia. Natomiast w motywie tym Komisja nie stwierdziła, że ten cel przyświecał wszystkim lub większości państw członkowskich. Nie wypowiedziała się w nim również w przedmiocie tego, czy rozpatrywane środki zmieniały warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Z systematyki tej decyzji wynika bowiem jasno, że zagadnienia to zbadano na późniejszym etapie, mianowicie w pkt 9.3–9.6 tej decyzji.
- 89 Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, należy oddalić argument Republiki Austrii, zgodnie z którym w motywie 374 zaskarżonej decyzji Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu okoliczności, że niektóre państwa członkowskie, w tym Republika Austrii, zawsze odrzucały koncepcję budowy nowych reaktorów jądrowych.
- 90 W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że w motywach 366–374 zaskarżonej decyzji Komisja nie uwzględniła okoliczności, iż konieczność pomocy i jej wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi należy oceniać z punktu widzenia Unii. W tym kontekście podnosi ona, że pojęcie wspólnego interesu, o którym mowa w art. 34 TUE i w art. 142 TFUE, obejmuje także interes wszystkich państw członkowskich.
- 91 Argumenty te należy oddalić.
- 92 W tym względzie wystarczy stwierdzić, że w motywach 366–374 zaskarżonej decyzji Komisja nie zakwestionowała tego, że z uwagi na to, że art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE stanowi, że pomoc nie może wpływać niekorzystnie na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem – należy wziąć pod uwagę interesy Unii i wszystkich państw członkowskich. Jak bowiem wskazano w pkt 88 powyżej, w motywach tych Komisja nie zajęła stanowiska się w przedmiocie rzezonego wyważenia interesów, lecz jedynie tego, czy Zjednoczone Królestwo słusznie uznało promowanie energii jądrowej za cel związany z interesem publicznym.
- 93 W trzeciej kolejności Republika Austrii podnosi argumenty zmierzające do podważenia wniosku Komisji, zgodnie z którym państwo członkowskie ma prawo promować energię jądrową, a dokładniej tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej, jako cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Po pierwsze, art. 2 lit. c) traktatu EWEA nie jest skierowany do państw członkowskich. Po drugie, to ostatnie postanowienie odnosi się wyłącznie do podstawowych instalacji niezbędnych do rozwoju energetyki jądrowej. Hinkley Point C nie wydaje się instalacją o znaczeniu tak podstawowym. Po trzecie, cel promowania energii jądrowej już został osiągnięty, ponieważ zbudowano wiele elektrowni jądrowych w całej Europie. Po czwarte, Komisja pominęła kontekst historyczny traktatu EWEA i ograniczenia, które z niego wynikają.
- 94 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 95 W tym względzie, jak stwierdzono w pkt 80–89 powyżej, zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE cel uzasadniony interesem publicznym, realizowany przez rozpatrywany środek, nie musi być wspólnym celem wszystkich lub większości państw członkowskich.
- 96 Należy również przypomnieć, że jak wskazano w pkt 72–78 powyżej, w ramach stosowania art. 107 TFUE do środków realizujących cel wchodzący w zakres traktatu EWEA, należy wziąć pod uwagę postanowienia i cele traktatu EWEA. Z art. 1 akapit drugi traktatu EWEA wynika, że zadaniem

Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (EWEA) jest przyczynianie się do podwyższania poziomu życia w państwach członkowskich i rozwijania stosunków z innymi państwami poprzez ustanowienie warunków niezbędnych do stworzenia i szybkiego rozwoju przemysłu jądrowego. Zgodnie z art. 2 lit. c) traktatu EWEA, aby wykonać swoje zadanie, EWEA, na warunkach przewidzianych w omawianym traktacie, ułatwia inwestycje i zapewnia, w szczególności stymulując działania ze strony przedsiębiorstw, tworzenie podstawowych instalacji niezbędnych do rozwoju energetyki jądrowej we Wspólnocie.

- 97 Biorąc pod uwagę art. 1 akapit drugi i art. 2 lit. c) traktatu EWEA, należy stwierdzić, że Komisja nie popełniła błędu, uznając, iż Zjednoczone Królestwo miało prawo wskazać promowanie energii jądrowej, a dokładniej, zachęcanie do tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, jako cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Z jednej bowiem strony cel ten związany jest z celem EWEA polegającym na ułatwianiu inwestycji w dziedzinie jądrowej, zaś z art. 192 akapit pierwszy traktatu EWEA wynika, że państwa członkowskie ułatwiają EWEA wypełnianie jej zadań. Z drugiej strony z art. 194 ust. 2 akapit drugi TFUE wynika, że każde państwo członkowskie ma prawo wyboru wśród różnych źródeł energii tych, które preferuje.
- 98 Żaden z argumentów wysuwanych przez Republikę Austrii nie jest w stanie podważyć tego wniosku.
- 99 Po pierwsze, Republika Austrii podnosi zasadniczo, że Komisja pominęła kontekst historyczny traktatu EWEA oraz związane z nim ograniczenia. Entuzjazm dla energii jądrowej w chwili zawierania traktatu EWEA ustąpił miejsca obecnie w wielu państwach członkowskich wyraźnemu sceptycyzmowi podzielanemu przez większą część społeczeństwa, dochodzącemu do całkowitego odrzucenia i pełnego zaniechania tego sposobu wytwarzania energii. W przeciwieństwie do innych postanowień prawa pierwotnego postanowienia traktatu EWEA nie były w żaden sposób zmieniane i stanowią w związku z tym przepisy wcześniejsze od traktatu FUE.
- 100 Argumenty te należy oddalić.
- 101 W przeciwieństwie bowiem do tego, co daje do zrozumienia Republika Austrii, postanowienia traktatu EWEA w pełni obowiązują, a traktat ten nie może być traktowany jako akt wcześniejszy w stosunku do traktatu FUE. Z jednej bowiem strony należy przypomnieć, że zgodnie z art. 208 traktatu EWEA, został on zawarty na czas nieograniczony, a z motywu pierwszego preambuły do protokołu nr 2 zmieniającego traktat EWEA załączonego do traktatu z Lizbony wynika, że postanowienia traktatu EWEA nadal wywołują w pełni skutki prawne. Z drugiej strony z tego protokołu wynika, że traktat z Lizbony zmienił i potwierdził nie tylko traktat FUE i traktat UE, ale także traktat EWEA.
- 102 W tym kontekście należy również oddalić argument Republiki Austrii, zgodnie z którym z deklaracji nr 54 spośród deklaracji dołączonych do aktu końcowego konferencji międzyrządowej, która przyjęła traktat z Lizbony, wynika, że traktat EWEA jest anachronizmem. Sam fakt, że pięć państw członkowskich zadeklarowało, iż postanowienia traktatu EWEA nie podlegały znaczącym zmianom od jego wejścia w życie i zachodzi potrzeba ich aktualizacji, nie może bowiem podważyć wniosku, zgodnie z którym postanowienia traktatu EWEA są w pełni obowiązujące.
- 103 Co więcej, w zakresie, w jakim Republika Austrii powołuje się na wspólną deklarację pełnomocników w sprawie stosowania traktatu EWEA w ramach aktów dotyczących warunków przystąpienia Królestwa Norwegii, Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji oraz dostosowań w Traktatach, na których opiera się Unia Europejska (Dz.U. 1994, C 241, s. 382), wystarczy zauważyć, iż z deklaracji tej wynika, że państwa członkowskie zdecydowały, zgodnie z własnymi wytycznymi politycznymi, o tym, czy produkować energię jądrową. Nie można stąd wywodzić, że promowanie przez państwo członkowskie energii jądrowej nie może stanowić celu uzasadnionego interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, na którego realizację państwo członkowskie może się zdecydować.

- 104 Po drugie, Republika Austrii twierdzi, że art. 2 lit. c) traktatu EWEA odnosi się tylko do podstawowych instalacji niezbędnych do rozwoju energetyki jądrowej oraz że cel promowania energii jądrowej został już osiągnięty.
- 105 W tym względzie należy przypomnieć, że zaskarżona decyzja opiera się na art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i że postanowienie to odnosi się do rozwoju działań. Należy stwierdzić, że Komisja nie popełniła błędu, uznając, iż budowa Hinkley Point C zmierza do rozwoju działań w rozumieniu omawianego postanowienia. Zgodnie bowiem z art. 194 ust. 2 akapit drugi TFUE Zjednoczone Królestwo ma prawo do wyboru między różnymi źródłami energii. Należy także wskazać, jak wynika w szczególności z motywu 510 zaskarżonej decyzji oraz z motywów 6 i 7 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, że budowa Hinkley Point C miała na celu zastąpienie anachronicznych instalacji wytwarzających energię jądrową, których zamknięcie było zaplanowane. Co więcej, bezsporne jest, że technologia, jaka miała być zastosowana w omawianej jednostce, jest bardziej zaawansowana niż technologia używana w istniejących elektrowniach.
- 106 Mając na względzie te rozważania, należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że Hinkley Point C nie stanowiła podstawowej instalacji niezbędnej do rozwoju energetyki jądrowej oraz że cel promowania energii jądrowej został już osiągnięty.
- 107 Po trzecie, należy również oddalić argument Republiki Austrii, zgodnie z którym adresatami normy wyrażonej w art. 2 lit. c) traktatu EWEA nie są państwa członkowskie. W tym względzie należy przypomnieć, że nawet jeśli postanowienie to nie odnosi się bezpośrednio do państw członkowskich, ale do EWEA, to jednak Zjednoczone Królestwo miało prawo wziąć je pod uwagę, zważywszy na art. 192 akapit pierwszy omawianego traktatu, zgodnie z którym państwa członkowskie ułatwiają EWEA wypełnianie jej zadań.
- 108 Po czwarte, Republika Austrii twierdzi, że gdyby promowanie energii jądrowej było postrzegane jako cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, to możliwe byłoby uzasadnienie wszelkich środków realizujących ten cel. W tym względzie wystarczy przypomnieć, że w motywie 374 zaskarżonej decyzji Komisja ograniczyła się do stwierdzenia, iż promowanie energii jądrowej stanowi cel uzasadniony interesem publicznym. Natomiast w omawianym motywie nie zbadała ona, czy z punktu widzenia tego celu rozpatrywane środki są właściwe, konieczne i proporcjonalne. Zbadała bowiem tę kwestię w pkt 9.3–9.6 omawianej decyzji.
- 109 Co za tym idzie, należy oddalić wszystkie argumenty zmierzające do wykazania, że postanowienia traktatu EWEA nie pozwalają uznać, iż promowanie energii jądrowej, a dokładniej, tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej, stanowi cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 110 W czwartej kolejności Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że istnieje sprzeczność między promowaniem energii jądrowej, z jednej strony, a zasadami ochrony środowiska, ostrożności, zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz zasadą zrównoważonego rozwoju, jak również niektórymi celami określonymi w art. 194 ust. 1 TFUE, takimi jak wspieranie efektywności energetycznej, rozwoju nowych form energii i promowania sieci energetycznych, z drugiej strony. Zdaniem tych państw członkowskich Komisja nie mogła przyznać bezwarunkowego pierwszeństwa celowi promowania energii jądrowej, lecz powinna była uwzględnić sprzeczność między promowaniem energii jądrowej a wyżej wymienionymi zasadami. W tym kontekście Wielkie Księstwo Luksemburga wymienia również ryzyko wynikające z zamachów terrorystycznych.
- 111 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.

- 112 W tym względzie należy zauważyć, że w świetle celów zamierzonych przez traktat EWEA nie można uznać, iż zasady powołane przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga sprzeciwiają się temu, aby państwo członkowskie określiło promowanie energii jądrowej jako cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Co się tyczy zasad, które te państwa członkowskie wywodzą z traktatu FUE, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 106a ust. 3 traktatu EWEA postanowienia traktatu UE i traktatu FUE nie wprowadzają odstępstw od postanowień traktatu EWEA.
- 113 Co więcej, należy oddalić argument Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga oparty na tym, że Komisja nadała bezwarunkowy priorytet celowi promowania energii jądrowej. Wystarczy w tym względzie przypomnieć, że w pkt 9.2 zaskarżonej decyzji Komisja ograniczyła się do stwierdzenia, iż promowanie energii jądrowej stanowi cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Natomiast na tym etapie analizy nie zbadała ona proporcjonalnego charakteru rozpatrywanych środków.
- 114 W konsekwencji w zakresie, w jakim za pomocą swoich argumentów Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga zmierzają do wykazania, że promowanie energii jądrowej nie może stanowić celu uzasadnionego interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, argumenty te należy oddalić. Tymczasem w zakresie, w jakim argumenty te zmierzają do podważenia wniosków Komisji co do proporcjonalnego charakteru rozpatrywanych środków, zostaną one wzięte pod uwagę w ramach badania zarzutu szóstego, opartego na naruszeniu zasady proporcjonalności.
- 115 W piątej kolejności Republika Austrii podnosi, że z przykładowych programów energetyki jądrowej publikowanych okresowo przez Komisję, zgodnie z art. 40 traktatu EWEA, wynika, iż inwestycje w energię jądrową nie można uznać za cele będące przedmiotem wspólnego zainteresowania.
- 116 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 117 W tym względzie, po pierwsze, należy wskazać, że mając na uwadze charakter przykładowych programów energetyki jądrowej (zob. art. 40 traktatu EWEA), rozważań przedstawionych w pkt 79–115 powyżej, opartych na postanowieniach traktatu EWEA i traktatu FUE, nie mogą zakwestionować twierdzenia Komisji zawarte w tych programach.
- 118 Po drugie, w każdym razie należy stwierdzić, że z przykładowych programów energetyki jądrowej wskazanych przez Republikę Austrii w żaden sposób nie wynika, iż promowanie energii jądrowej nie stanowi działania, którego rozwój można ułatwiać na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 119 Z jednej bowiem strony, skoro Republika Austrii podnosi, że z pkt 7 przykładowego programu energetyki jądrowej, COM(2007) 565 wersja ostateczna z dnia 4 października 2007 r. wynika, iż do państw członkowskich należy wybór energii jądrowej lub rezygnacja z niej – potwierdza to zatem prawo Zjednoczonego Królestwa do promowania tej energii (zob. pkt 97 powyżej).
- 120 Z drugiej strony, w zakresie, w jakim Republika Austrii utrzymuje, że ze strony 18 przykładowego programu energetyki jądrowej, COM(1996) 339 wersja ostateczna z dnia 25 września 1996 r., z pkt 3.3 programu COM(2008) 776 wersja ostateczna z dnia 13 listopada 2008 r. oraz z ust. 4.2 programu COM(2007) 565 wersja ostateczna z dnia 4 października 2007 r. wynika, iż mając na względzie konkurencyjność energii jądrowej, nie należy przyznawać żadnej pomocy państwa w tej dziedzinie – wystarczy stwierdzić, że argument ten nie jest w stanie podważyć wniosku Komisji, iż promowanie energii jądrowej może stanowić cel uzasadniony interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Mógłby on jedynie podważyć wniosek Komisji o ich koniecznym charakterze. Co za tym idzie, argument ten jest bezskuteczny w niniejszym kontekście, jednak zostanie on wzięty pod uwagę w ramach badania zarzutu pierwszego dotyczącego wniosków Komisji co do konieczności interwencji państwa.



- 121 W konsekwencji należy oddalić argumenty oparte na przykładowych programach energetyki jądrowej publikowanych przez Komisję.
- 122 W szóstej kolejności Republika Austrii podnosi, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie dokonała dogłębnej analizy celów dywersyfikacji i bezpieczeństwa dostaw. Ze swojej strony Wielkie Księstwo Luksemburga podnosi, że bezpieczeństwo dostaw nie jest zagwarantowane, ponieważ uran musi być importowany z państw znajdujących się poza Unią.
- 123 W tym względzie wystarczy stwierdzić, że z motywów 366–374 zaskarżonej decyzji wynika, iż Komisja uznała promowanie energii jądrowej za cel uzasadniony interesem publicznym, który sam w sobie może uzasadniać rozpatrywane środki. Wskazując natomiast w motywie 374 zaskarżonej decyzji, że promowanie energii jądrowej pozwalało również na przyczynienie się do dywersyfikacji i bezpieczeństwa dostaw, nie stwierdziła ona, iż te dwa pozostałe cele mogły same w sobie i w sposób autonomiczny uzasadnić rozpatrywane środki. W tych okolicznościach nie można zarzucać Komisji nieprzeprowadzenia dogłębnej analizy celów dywersyfikacji i bezpieczeństwa dostaw w ramach pkt 9.2 tej decyzji.
- 124 Argument ten należy zatem oddalić.
- 125 W siódmej kolejności Republika Austrii podnosi także argumenty oparte, po pierwsze, na błędnej definicji rynku, po drugie, na braku niewydolności rynku w sektorze usług budowlanych i eksploatacji elektrowni jądrowych, po trzecie, na uznaniu rozpatrywanych środków za pomoc inwestycyjną, a po czwarte, na wpływie na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- 126 W tym względzie wystarczy stwierdzić, że rozpatrywane argumenty odnoszą się do etapów analizy, jaką należy przeprowadzić zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, które następują po określeniu zamierzonego celu uzasadnionego interesem publicznym. Co za tym idzie, argumenty te nie mogą wykazać błędu Komisji dotyczącego kwalifikacji promowania energii jądrowej jako celu uzasadnionego interesem publicznym w rozumieniu tego postanowienia.
- 127 Argumenty te są zatem bezskuteczne w zakresie, w jakim zostały podniesione na poparcie niniejszego zarzutu. Niemniej jednak, pierwszy argument dotyczący błędnej definicji rynku i drugi argument dotyczący braku niewydolności rynku zostaną uwzględnione w ramach badania zarzutu pierwszego opartego na tym, że Komisja uznała istnienie odrębnego rynku energii jądrowej oraz że rynek energii elektrycznej nie funkcjonował nieprawidłowo. Trzeci argument odnoszący się do kwalifikacji rozpatrywanych środków jako pomocy inwestycyjnej zostanie zbadany w ramach zarzutu trzeciego opartego na tym, że rozpatrywane środki należało zakwalifikować jako pomoc operacyjną. Czwarty argument, oparty na wpływie na wymianę handlową między państwami członkowskimi, zostanie zbadany w ramach motywu szóstego zmierzającego do wykazania jakoby błędnego charakteru wniosku Komisji, zgodnie z którym rozpatrywane środki respektują zasadę proporcjonalności.
- 128 Mając na uwadze powyższe rozważania, zarzut czwarty należy oddalić, z zastrzeżeniem argumentów, o których mowa w pkt 114, 120 i 125 powyżej.

**C. W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na jakoby błędnym charakterze twierdzenia Komisji, zgodnie z którym technologia wykorzystywana w Hinkley Point C była nowa**

- 129 Niniejszy zarzut dotyczy ustaleń Komisji zawartych w motywie 392 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którymi inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej zmierzały do osiągnięcia celu uzasadnionego interesem publicznym polegającego na promowaniu energii jądrowej, zaś inwestycje te nie zostałyby zrealizowane bez interwencji ze strony Zjednoczonego Królestwa.
- 130 Republika Austrii uważa, że rozpatrywane twierdzenia są błędne.

- 131 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja niesłusznie uznała, iż technologia, która miała być użyta w Hinkley Point C, była nową technologią. Nie chodziło o technologię nową, ale o technologię sprawdzoną, mianowicie o wariant reaktora na wodę pod ciśnieniem wykorzystywany od dziesięcioleci, który wykazuje wielkie podobieństwo do licznych aktualnie eksploatowanych reaktorów.
- 132 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska i Zjednoczone Królestwo kwestionują ten argument.
- 133 Na wstępie należy wskazać, że ten argument Republiki Austrii jest oparty na założeniu, zgodnie z którym w motywie 392 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, iż technologia, która miała być zastosowana w Hinkley Point C stanowiła nową technologię.
- 134 Założenie to jest błędne.
- 135 Prawdą jest, że w motywie 392 zaskarżonej decyzji w wersji niemieckiej znajduje się wyrażenie „Investitionen in neue Nukleartechnologien”, które odnosi się do inwestycji w nowe technologie jądrowe.
- 136 Jak jednak wynika z pierwszej strony zaskarżonej decyzji, tylko tekst w języku angielskim jest autentyczny. W motywie 392 tej decyzji w angielskiej wersji językowej zawarte jest wyrażenie „new nuclear investment”, które odnosi się do inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej, oraz jest w nim mowa o tym, że omawiane inwestycje zmierzają do osiągnięcia celu uzasadnionego interesem publicznym wymienionego w pkt 9.2 omawianej decyzji oraz że rozpatrywane środki są konieczne, biorąc pod uwagę w szczególności ten specyficzny rodzaj inwestycji. Omawiany motyw nie odnosi się więc do nowych technologii jądrowych, ale do inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej.
- 137 To rozumienie motywu 392 zaskarżonej decyzji znajduje zresztą potwierdzenie w motywach 375–391 omawianej decyzji, poprzedzających wnioski zawarte w jej motywie 392, w których Komisja nie odniosła się w żaden sposób do wykorzystania nowej technologii jądrowej.
- 138 Co za tym idzie, argument Republiki Austrii oparty jest na błędnym rozumieniu motywu 392 zaskarżonej decyzji i należy go oddalić.
- 139 W drugiej kolejności należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że Komisja nie wskazała, jakie działania gospodarcze w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE miały być wspierane za pomocą rozpatrywanych środków. Wystarczy w tym względzie wskazać, że z motywu 392 zaskarżonej decyzji wynika w sposób wystarczająco jasny, iż chodzi o promowanie energii jądrowej.
- 140 W trzeciej kolejności należy zbadać argument Republiki Austrii dotyczący tego, że art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i art. 2 lit. c) traktatu EWEA wymagają rozwoju działań, a sam środek prowadzący do zastąpienia nie spełnia tego warunku. W tym kontekście należy również uwzględnić argument Republiki Austrii oparty na tym, że art. 6 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 i 108 [TFUE] (Dz.U. 2014, L 187, s. 1), wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020 (Dz.U. 2014, C 200, s. 1) oraz komunikat Komisji – Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz.U. 2014, C 198, s. 1) sprzeciwiają się temu, aby środki zmierzające wyłącznie do umożliwienia przedsiębiorstwu używania najnowszych i najbardziej zaawansowanych technologii lub dostosowania się do obowiązujących norm bezpieczeństwa lub ochrony środowiska były uważane za zgodne z rynkiem wewnętrznym.

- 141 W tym względzie, po pierwsze, co się tyczy rozporządzenia nr 651/2014, wystarczy wskazać, że ogranicza się ono do przewidzenia standardowego podejścia do odstępstw w danej kategorii, ale nie jest wiążące dla Komisji w ramach indywidualnego badania przeprowadzonego bezpośrednio na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 142 Po drugie, jeśli chodzi o wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020 i komunikat Komisji – Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną, należy wskazać, że argumenty Republiki Austrii odnoszą się, z jednej strony, do celu przekroczenia norm UE w dziedzinie ochrony środowiska, a także do celu podniesienia poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, które zostały wymienione w ust. 18 lit. a) omawianych wytycznych, jak również do celów dotyczących badań, rozwoju i innowacji, z drugiej strony. W zaskarżonej decyzji Komisja nie dokonała oceny zgodności rozpatrywanych środków z punktu widzenia tych celów. Co za tym idzie, argumenty te należy oddalić.
- 143 Po trzecie, należy przypomnieć, że art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE ogranicza się do wymogu przeznaczenia środków pomocy na ułatwianie rozwoju niektórych działań. Artykuł 2 lit. c) traktatu EWEA zmierza z kolei do ułatwienia inwestycji i zapewnienia realizacji podstawowych instalacji niezbędnych do rozwoju energetyki jądrowej we Wspólnocie. Żadne z tych dwóch postanowień nie wymaga zatem ustalenia istnienia innowacji technologicznej.
- 144 Po czwarte, należy stwierdzić, że w okolicznościach niniejszej sprawy cel promowania energii jądrowej, a dokładniej cel zachęcania przedsiębiorstw do inwestowania w nowe zdolności produkcji energii jądrowej, spełnia wymagania ustanowione w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i w art. 2 lit. c) traktatu EWEA. Wbrew temu, co podnosi Republika Austrii okoliczność, że te nowe zdolności miały zastąpić anachroniczne instalacje wytwarzające energię jądrową, nie pozwala na stwierdzenie, że rozwój w rozumieniu tych postanowień nie następuje. Skoro bowiem anachroniczne elektrownie jądrowe należy zamknąć (zob. motyw 510 zaskarżonej decyzji oraz motywy 6 i 7 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego), energetyka jądrowa w Zjednoczonym Królestwie byłaby mniej rozwinięta wobec braku inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej. W każdym razie należy wskazać, że bezsporne jest, iż technologia, jaka ma być zastosowana w Hinkley Point C, jest bardziej zaawansowana niż technologia używana w elektrowniach jądrowych, które ma ona zastąpić. W istocie, jakkolwiek Republika Austrii kwestionuje okoliczność, że chodzi o całkowicie nową technologię, to jednak przyznaje ona, iż chodzi o technologię bardziej zaawansowaną.
- 145 Co za tym idzie, należy oddalić również te argumenty, a tym samym zarzut drugi w całości.

**D. W przedmiocie zarzutu pierwszego oraz pierwszej i drugiej części zarzutu dziewiątego, dotyczących ustalonej definicji rynku, a także rozważań Komisji opartych na niewydolności rynku**

- 146 Zarzut pierwszy oraz pierwsza i druga część zarzutu dziewiątego, a także argumenty przedstawione w ramach zarzutu czwartego, dotyczące przykładowych programów energetyki jądrowej, błędów w odniesieniu do definicji rynku i braku niewydolności rynku (pkt 120, 125 powyżej), odnoszą się do rozważań przedstawionych przez Komisję w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji, w którym stwierdziła ona, że bez interwencji państwa nowe możliwości produkcji energii jądrowej nie zostaną zrealizowane w odpowiednim czasie.
- 147 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga uważają, że twierdzenia te nie zostały wystarczająco uzasadnione i są błędne. Te państwa członkowskie podnoszą bowiem trzy grupy argumentów. W pierwszej kolejności utrzymują one, że Komisja nie mogła wyciągnąć wniosku o konieczności interwencji Zjednoczonego Królestwa. Wyłącznie w sytuacji, gdyby stwierdziła ona, że zliberalizowany rynek produkcji i dostaw energii był niewydolny, mogłaby ona uznać rozpatrywane środki za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Rozważania Komisji w tym względzie nie są wystarczająco uzasadnione oraz są w każdym razie błędne. W drugiej kolejności

rzeczone państwa członkowskie podnoszą, że Komisja niesłusznie oparła swą argumentację na istnieniu rynku budowy i eksploatacji elektrowni jądrowych oraz że nie uzasadniła zaskarżonej decyzji w tym względzie w wystarczający sposób. W trzeciej kolejności Republika Austrii podnosi, że podejście przyjęte przez Komisję stworzyło nieuzasadnione przekonanie o korzyściach płynących z energii jądrowej.

**1. W przedmiocie argumentów zmierzających do podważenia ustaleń Komisji co do konieczności interwencji Zjednoczonego Królestwa**

- 148 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że Komisja nie mogła stwierdzić konieczności interwencji Zjednoczonego Królestwa. Zdaniem tych państw członkowskich rozpatrywane środki mogły zostać uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE wyłącznie w sytuacji, gdyby Komisja stwierdziła, że zliberalizowany rynek produkcji i dostaw energii jest niewydolny. Produkcja i dostawy energii mogą zostać zagwarantowane za pomocą innych technologii niż technologia jądrowa. Co za tym idzie, Komisja nie mogła stwierdzić niewydolności rynku.
- 149 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że argumenty te należy oddalić.
- 150 Na wstępie należy przypomnieć, że art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie zawiera w sposób wyraźny warunku dotyczącego niewydolności rynku. Omawiany przepis ogranicza się bowiem do wymogu, aby pomoc zmierzała do celu uzasadnionego interesem publicznym oraz aby była odpowiednia, konieczna i proporcjonalna (zob. pkt 48 powyżej). Co za tym idzie, w ramach stosowania tego postanowienia istotnym pytaniem jest, czy cel uzasadniony interesem publicznym realizowany przez państwo członkowskie zostałby zrealizowany w przypadku braku interwencji tego państwa (zob. podobnie wyrok z dnia 9 czerwca 2016 r., *Magic Mountain Kletterhallen i in./Komisja*, T-162/13, niepublikowany, EU:T:2016:341, pkt 77).
- 151 Jakkolwiek bowiem niewydolność rynku może stanowić element istotny dla stwierdzenia zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym, to jednak brak niewydolności rynku nie skutkuje siłą rzeczy tym, że przesłanki przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie są spełnione (wyroki: z dnia 9 czerwca 2016 r., *Magic Mountain Kletterhallen i in./Komisja*, T-162/13, niepublikowany, EU:T:2016:341, pkt 78, 79; z dnia 18 stycznia 2017 r., *Andersen/Komisja*, T-92/11 RENV, niepublikowany, EU:T:2017:14, pkt 69). Przykładowo, interwencja państwa może zostać uznana za niezbędną w rozumieniu tego postanowienia, kiedy siły rynkowe nie mogą samodzielnie doprowadzić do realizacji zamierzonego przez państwo członkowskie celu uzasadnionego interesem publicznym we właściwym czasie, nawet jeśli takiego rynku samego w sobie nie można uznać za niewydolny.
- 152 To właśnie w świetle tych rozważań należy zbadać zarzuty podniesione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga zmierzające do podważenia wniosku Komisji, zgodnie z którym interwencja Zjednoczonego Królestwa była konieczna do osiągnięcia zamierzonego przez nie celu uzasadnionego interesem publicznym, tj. celu tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej. Zarzuty te dotyczą po pierwsze tego, że Komisja nie wskazała powodów, dla których inwestycje w Hinkley Point C należało uznać za wykazujące szczególny charakter i wymagające interwencji państwa, po drugie błędów materialnych i formalnych w rozważaniach Komisji zawartych w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji, po trzecie tego, że Komisja nie przedstawiła powodów, dla których celów bezpieczeństwa dostaw i obniżenia emisyjności nie można osiągnąć bez pomocy państwa, oraz po czwarte tego, że Komisja powinna była obszerniej wyjaśnić, w jaki sposób Hinkley Point C posługiwała się nowymi technologiami.

**a) W przedmiocie zastrzeżenia opartego na niewystarczającym uzasadnieniu dotyczącym szczególnego charakteru inwestycji w Hinkley Point C**

- 153 Republika Austrii podnosi, że w motywie 392 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała na szczególny charakter inwestycji w Hinkley Point C, ale nie przedstawiła powodów, dla których inwestycje te należy uznać za mające szczególny charakter.
- 154 Komisja kwestionuje te argumenty.
- 155 W tym względzie należy przypomnieć, że w motywie 392 zaskarżonej decyzji Komisja wyciągnęła wnioski ze swoich rozważań przedstawionych w motywach 381–391 omawianej decyzji. W motywach 382 i 383 tej decyzji Komisja wskazała w szczególności, że inwestycje w energetykę jądrową wiążą się ze znacznym ryzykiem w związku z wysokim wkładem finansowym, któremu towarzyszą długie terminy realizacji i długi okres eksploatacji poprzedzający zwrot kosztów inwestycji. Jej zdaniem nie ma rynkowych instrumentów finansowych ani innych rodzajów umów, które mogłyby pokryć to znaczne ryzyko, co jest zjawiskiem charakterystycznym dla niektórych technologii, w tym energetyki jądrowej. Dostępne na rynku instrumenty nie przewidywałyby bowiem terminów dłuższych niż 10 lub 15 lat, czy to w formie umów długoterminowych, czy instrumentów służących do pokrycia ryzyka. W tym kontekście Komisja odniosła się również, w szczególności, do nadzwyczajnie długich i skomplikowanych cykli życia elektrowni jądrowych, w przeciwieństwie do większości innych inwestycji w infrastrukturę energetyczną czy większości innych inwestycji w infrastrukturę w ogóle. W szczególności wskazała na wstępie, że budowa elektrowni jądrowej trwa zwykle od ośmiu do dziesięciu lat oraz że koszty trzeba ponieść przed wypracowaniem jakiegokolwiek zysku, zaś ryzyko spada wyłącznie na inwestora. Następnie w okresie eksploatacji wynoszącym 60 lat są generowane zyski, jednak są oparte na niepewnej ewolucji cen hurtowych. Co więcej, następujący później okres likwidacji może trwać 40 lat i trzeba stworzyć rezerwę środków na zamknięcie instalacji. Ponadto składowanie i przetwarzanie odpadów jądrowych silnie promieniotwórczych przeprowadzane są na ogół na miejscu przed przeniesieniem odpadów na miejsce składowania, gdzie są zwykle składowane przez tysiące lat. Wreszcie, istnieje ryzyko zablokowania, które powoduje niepewność dla inwestorów prywatnych, z uwagi na fakt, że kolejne rządy mogą przyjąć inne stanowisko w przedmiocie atrakcyjności technologii jądrowej, zważywszy na jej kontrowersyjny charakter.
- 156 Należy stwierdzić, że rozważania Komisji zawarte w motywach 382 i 383 zaskarżonej decyzji wskazują w sposób wystarczająco jasny powody, dla których jej zdaniem w przypadku braku interwencji Zjednoczonego Królestwa – w szczególności z uwagi na brak rynkowych instrumentów finansowych, jak również innego rodzaju kontraktów służących zabezpieczeniu przed znacznym ryzykiem – inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej nie zostałyby zrealizowane w odpowiednim czasie.
- 157 Co za tym idzie, argumenty dotyczące niewystarczającego charakteru uzasadnienia zawartego w motywie 392 zaskarżonej decyzji należy oddalić.

**b) W przedmiocie argumentu zmierzającego do wykazania błędów materialnych i formalnych w rozważaniach Komisji przedstawionych w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji**

- 158 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą argumenty zmierzające do wykazania błędnego charakteru rozważań Komisji zawartych w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którymi ze względu na brak rynkowych instrumentów finansowych, jak również innego rodzaju kontraktów pozwalających na pokrycie znacznego ryzyka, jakie napotykają inwestycje w energię jądrową, interwencja państwa była konieczna do osiągnięcia celu promowania energii jądrowej, a dokładniej celu tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej. Zdaniem tych państw członkowskich Komisja popełniła w tym względzie błędy materialne i formalne.

- 159 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty. Komisja utrzymuje, że niektóre argumenty przedstawione przez Republikę Austrii są niedopuszczalne, ponieważ zostały zbyt późno podniesione.
- 160 W tym kontekście należy przypomnieć, że przy stosowaniu art. 107 ust. 3 TFUE Komisji przysługuje szeroki zakres uznania, którego wykonywanie wiąże się ze złożonymi ocenami natury gospodarczej i społecznej. Kontrola sądowa wykonywania tego zakresu uznania ogranicza się więc do badania poszanowania przepisów proceduralnych i uzasadnienia oraz do kontroli materialnej prawidłowości okoliczności faktycznych i braku oczywistych błędów w ocenie lub nadużycia władzy (wyroki: z dnia 26 września 2002 r., Hiszpania/Komisja, C-351/98, EU:C:2002:530, pkt 74; z dnia 29 kwietnia 2004 r., Włochy/Komisja, C-372/97, EU:C:2004:234, pkt 83).
- 161 Jednak nawet jeśli Komisji przysługuje pewien zakres swobodnego uznania w dziedzinie gospodarczej, nie oznacza to, że sąd Unii powinien powstrzymać się od kontroli interpretacji danych natury ekonomicznej dokonanej przez Komisję. Sąd Unii powinien bowiem nie tylko zbadać materialną prawdziwość przytoczonych dowodów, ich wiarygodność i spójność, ale także sprawdzić, czy dowody te stanowią zbiór istotnych danych, które należy wziąć pod uwagę w celu oceny złożonej sytuacji, i czy mogą one służyć do poparcia wniosków wyciągniętych na ich podstawie. Jednakże w ramach tej kontroli Sąd nie może zastąpić oceny Komisji własną oceną ekonomiczną. Należy ponadto podkreślić, że w przypadku gdy instytucji przysługuje szeroki zakres swobodnego uznania, podstawowego znaczenia nabiera kontrola przestrzegania pewnych gwarancji proceduralnych. Zgodnie z orzecnictwem wśród gwarancji tych znajduje się ciążący na właściwej instytucji obowiązek starannego i bezstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności rozpatrywanej sprawy i uzasadnienia swojej decyzji w sposób wystarczający (zob. wyrok z dnia 22 listopada 2007 r., Hiszpania/Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, pkt 56–58 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 162 To właśnie w świetle tych zasad należy zbadać argumenty podniesione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga.
- 163 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że sam fakt, iż określone przedsiębiorstwo nie mogło znaleźć finansowania na rynku, nie jest wystarczający, aby stwierdzić, że celu uzasadnionego interesem publicznym realizowany przez państwo członkowskie nie można osiągnąć bez interwencji tego państwa.
- 164 Argument ten należy oddalić.
- 165 W tym względzie wystarczy stwierdzić, że w motywach 381–391 zaskarżonej decyzji Komisja nie ogranicza się do zbadania indywidualnej sytuacji NNBG lub inwestorów tej spółki, ale w bardziej ogólny sposób odnosi się do kwestii, czy w przypadku braku interwencji Zjednoczonego Królestwa nowe zdolności produkcji energii jądrowej zostałyby stworzone w tym państwie członkowskim, biorąc pod uwagę brak rynkowych instrumentów finansowych, jak również innego rodzaju kontraktów, pozwalających na pokrycie znacznego ryzyka, jakie napotykały inwestycje w energetykę jądrową.
- 166 W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że wniosek Komisji zawarty w motywach 382 i 383 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym nie istniały instrumenty finansowe odpowiednie dla inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej, nie jest oparty na badaniu dostatecznie rzetelnym i szczerogółowym oraz nie jest wystarczająco uzasadniony.
- 167 Po pierwsze, Republika Austrii podnosi, że Komisja nie uwzględniła innych form inwestycji, takich jak finansowanie przez konsorcjum międzynarodowe lub pomoc indywidualna, która zostałaby przyznana przez podmioty finansowe posiadające możliwości zapewnienia w tym celu wystarczających środków.

- 168 W tym względzie należy przypomnieć, że w motywach 381–392 zaskarżonej decyzji Komisja szczegółowo wyjaśniła powody, dla których inwestycje w energetykę jądrową są obarczone znacznym ryzykiem, i stwierdziła, że nie istnieją rynkowe instrumenty finansowe ani inne rodzaje kontraktów pozwalających na pokrycie tego ryzyka. Po opracowaniu modeli branży Komisja stwierdziła zresztą, że w tych okolicznościach istniał wysoki poziom niepewności co do realizacji inwestycji prywatnych w nowe zdolności produkcji energii jądrowej w realistycznym terminie.
- 169 W związku z powyższym samo powołanie się przez Republikę Austrii na możliwość finansowania przez międzynarodowe konsorcjum lub indywidualną pomoc, która mogłaby zostać przyznana przez podmioty finansowe posiadające możliwości zapewnienia w tym celu wystarczających środków, nie wystarczy, aby wykazać, że te rozważania Komisji są obarczone oczywistym błędem w ocenie.
- 170 Aby bowiem wykazać, że Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie faktów, dający podstawę do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, dowody przedstawione przez stronę skarżącą muszą być wystarczające, by można było uznać dokonaną w decyzji ocenę faktów za niewiarygodną (wyroki: z dnia 12 grudnia 1996 r., AIUFFASS i AKT/Komisja, T-380/94, EU:T:1996:195, pkt 59; z dnia 6 października 2009 r., FAB/Komisja, T-8/06, niepublikowany, EU:T:2009:386, pkt 78).
- 171 Republika Austrii nie przedstawiła powodów, dla których należałoby dodać, że znaczne ryzyko, jakie napotykają inwestycje w energetykę jądrową, w szczególności w związku z wysokim wkładem finansowym, któremu towarzyszą długie terminy realizacji i długi okres eksploatacji poprzedzający zwrot kosztów inwestycji, jak również nadzwyczajnie długie i skomplikowane cykle życia, niepewna ewolucja cen hurtownych i kosztów związanych z likwidacją, a także ryzyko zablokowania, również nie stoją na przeszkodzie finansowaniu przez międzynarodowe konsorcjum lub finansowaniu indywidualnemu.
- 172 Co za tym idzie, argument ten należy oddalić.
- 173 Po drugie, Republika Austrii podnosi, że problem braku długoterminowych sygnałów cenowych dotyczy również innych technologii i dlatego trzeba go uznać za klasyczne dane rynku, które należy uwzględnić w ocenie ryzyka związanego z projektem. Wbrew twierdzeniom Komisji na rynku energii nie istnieją stabilne sygnały cenowe w odniesieniu do okresu od dziesięciu do piętnastu lat. Na europejskich giełdach energii o największej płynności oferowane towary mają w chwili obecnej cykl życia dochodzący do siedmiu lat. Nawet w przypadku elektrowni wykorzystujących technologie o okresie eksploatacji krótszym niż w elektrowniach jądrowych znaczna część ich cyklu życia nie jest objęta dostępnymi sygnałami cenowymi.
- 174 W tym względzie wystarczy wskazać, że nawet przy założeniu, iż ten argument Republiki Austrii jest zasadny, nie mógłby on podważyć wniosku Komisji co do braku odpowiednich instrumentów finansowych dla inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej. Przeciwnie, argument oparty na tym, że nawet w okresach krótszych niż okres od dziesięciu do piętnastu lat, jaki Komisja wzięła pod uwagę, nie istnieją stabilne sygnały cenowe, może stanowić potwierdzenie rozważań Komisji co do istnienia czynników utrudniających inwestycje w takie nowe zdolności.
- 175 Po trzecie, należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że w swojej analizie Komisja nie powinna była ograniczać się do rynków finansowych w Zjednoczonym Królestwie. W tym względzie należy wskazać, że w motywie 382 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła brak rynkowych instrumentów finansowych i innych rodzajów kontraktów mogących pokryć znaczne ryzyko związane z inwestycjami w zdolności produkcji energii jądrowej. Z tego motywu nie wynika w żaden sposób, że w ramach swojego badania Komisja ograniczyła się do instrumentów finansowych dostępnych w Zjednoczonym Królestwie.
- 176 Po czwarte, Republika Austrii podnosi w tym względzie, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji nie jest wystarczające.

- 177 Z jednej strony, Republika Austrii podnosi, że Komisja nie wskazała przyczyn, dla których należałoby się oprzeć wyłącznie na rynkach finansowych w Zjednoczonym Królestwie. Ten argument należy oddalić. W istocie, jak to już zostało wyjaśnione w pkt 175 powyżej, jest on oparty na błędnym założeniu, że Komisja ograniczyła się do wspomnianych rynków finansowych.
- 178 Z drugiej strony, Republika Austrii podnosi, że w każdym razie w motywach 381–392 zaskarżonej decyzji Komisja nie wymieniła wyraźnie rynków finansowych, które wzięła pod uwagę. Należy w tym względzie stwierdzić, że uzasadnienie przedstawione w omawianych rozważaniach jest wystarczające, by umożliwić danemu państwu członkowskiemu poznanie przyczyn przyjętego środka, zaś Sądowi sprawowanie kontroli. Skoro bowiem to państwo członkowskie uznało, że istnieją instrumenty finansowe, na które czynniki wskazane przez Komisję nie miały wpływu, to mogło podnieść argumenty w tym względzie w toku postępowania przed Sądem, co umożliwiłoby Sądowi kontrolę zasadności tych ustaleń Komisji.
- 179 Mając na względzie powyższe rozważania, należy oddalić argumenty zmierzające do podważenia ustaleń Komisji dotyczących braku odpowiednich instrumentów finansowych.
- 180 W trzeciej kolejności Republika Austrii podnosi argumenty zmierzające do podważenia rozważań Komisji opartych na analizie ryzyka blokady politycznej.
- 181 Na wstępie należy wskazać, że w motywie 384 zaskarżonej decyzji, wyrażając sceptycyzm wobec tego, czy wskazaną przez nią sytuację powstania blokady można by uznać za niewydolność rynku, Komisja stwierdziła, iż ryzyko to może „utrudnia[ć] inwestowanie w nowe instalacje jądrowe, w szczególności przy założeniu długich ram czasowych budowy elektrowni, ich eksploatacji i likwidacji.” Instytucja ta stwierdziła więc, że z punktu widzenia potencjalnych inwestorów ryzyko blokady politycznej jest czynnikiem utrudniającym inwestycje w takie nowe zdolności.
- 182 Po pierwsze, Republika Austrii podnosi, że sytuacja blokady występuje tylko w przypadku, gdy jedna ze stron długoterminowej umowy, której okres nie został w pełni określony w momencie jej zawarcia, ma znaczną swobodę działania pozwalającą jej na oportunistyczne zachowanie, podczas gdy druga zobowiązała się wcześniej, dokonując, na przykład znacznych inwestycji, których nie może wykorzystać inaczej. Wbrew rozważaniom Komisji nie jest tak w niniejszej sprawie.
- 183 W tym względzie należy zaznaczyć, że jak wynika z motywów 384 i 385 zaskarżonej decyzji, jakkolwiek wszystkie technologie mogą co do zasady być narażone na blokadę polityczną, to jednak projekty jądrowe są ogólnie w większym stopniu narażone na takie ryzyko. W tym kontekście Komisja wskazała w szczególności z jednej strony, że kolejne rządy mogą zajmować różne stanowiska w przedmiocie atrakcyjności technologii jądrowej, co może wywoływać niepewność u prywatnych inwestorów, a z drugiej strony, że ta niepewność jest większa dla technologii jądrowej z powodu jej kontrowersyjnego charakteru, dłuższych terminów i dużych inwestycji.
- 184 Jeśli chodzi o argumenty podniesione przez Republikę Austrii, należy stwierdzić, że ogranicza się ona, po pierwsze, do wyjaśnienia, co rozumie przez sytuację blokady, a po drugie, do stwierdzenia, że przedsiębiorstwo inwestujące w zdolności produkcji energii jądrowej nie znajduje się w takiej sytuacji.
- 185 Należy stwierdzić, że argumentacja Republiki Austrii nie stanowi dowodu na okoliczność, że rozważania Komisji zawarte w motywach 384 i 385 zaskarżonej decyzji są obarczone oczywistymi błędami w ocenie (zob. pkt 160, 161 i 170 powyżej). W szczególności Republika Austrii nie przedstawia argumentów mogących podważyć wiarygodność ustaleń Komisji, zgodnie z którymi ryzyko opisane w pkt 183 powyżej stanowi czynnik utrudniający inwestycje w budowę i eksploatację nowych elektrowni jądrowych.
- 186 Co za tym idzie, argument ten należy oddalić.



- 187 Po drugie, Republika Austrii podnosi, że ryzyko zmiany ram politycznych nie jest specyficzne dla elektrowni jądrowych, ale jest ogólnym ryzykiem dotyczącym wszystkich projektów kwestionowanych przez opinię publiczną, szczególnie tych, które wymagają znaczących zasobów. Takie ryzyko nie może zatem stanowić czynnika, który należy korygować poprzez pomoc państwa.
- 188 W tym względzie, z jednej strony, należy wskazać, że w motywach 384 i 385 zaskarżonej decyzji Komisja w żaden sposób nie wykluczyła tego, iż ryzyko zmiany ram politycznych może występować również w innych projektach i może utrudniać inwestycje w takie projekty.
- 189 Z drugiej strony, należy stwierdzić, że Republika Austrii nie przedstawiła żadnego argumentu mogącego podważyć wiarygodność rozważań Komisji, zgodnie z którymi ryzyko zmiany ram politycznych znacznie obciąża technologię jądrową, między innymi z uwagi na kontrowersyjny charakter tej technologii, prawdopodobieństwo wystąpienia tego ryzyka, zakres tej zmiany, która mogłaby prowadzić do całkowitej rezygnacji z energetyki jądrowej, bardzo długie okresy spłaty i bardzo wysokie kwoty inwestycji.
- 190 Co za tym idzie, ten argument Republiki Austrii również nie stanowi dowodu na okoliczność wystąpienia oczywistego błędu w rozumowaniu Komisji.
- 191 Po trzecie, Republika Austrii podnosi, że w przypadku wyłączenia gwarantowana byłaby rekompensata finansowa w odniesieniu do ochrony inwestycji i praw majątkowych.
- 192 Z jednej strony, w zakresie, w jakim argument ten zmierza do wykazania, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu faktu, iż rekompensata finansowa byłaby zagwarantowana, musi on zostać oddalony. W tym kontekście należy bowiem wskazać, że kwestia tego, w jakim stopniu zagwarantowane byłoby odszkodowanie w przypadku wcześniejszego zamknięcia elektrowni jądrowej Hinkley Point była analizowana przez Komisję. I tak, w motywie 192 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja wskazała, że wypłata odszkodowania przez organy krajowe za szkodę wywołaną przez organy publiczne nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Co więcej, w motywie 322 zaskarżonej decyzji stwierdziła ona, że zasady ogólne leżące u podstaw prawa Zjednoczonego Królestwa i prawa Unii przyznają prawo do odszkodowania w przypadku pozbawienia prawa własności.
- 193 Z drugiej strony, w zakresie, w jakim argument Republiki Austrii zmierza do wykazania, że z uwagi na fakt, iż rekompensata finansowa byłaby zagwarantowana, oczywistym błędem było uznanie, że ryzyko blokady politycznej stanowiło czynnik, co do którego można było uznać, że utrudnia inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej – należy go również oddalić. Sam fakt, że można domagać się odszkodowania na podstawie zasad ogólnych leżących u podstaw prawa Zjednoczonego Królestwa i prawa Unii, nie stoi bowiem w sprzeczności z tym, iż blokada polityczna wywiera zniechęcający efekt na potencjalnych inwestorów. Biorąc pod uwagę kwoty inwestycji rozpatrywane w niniejszej sprawie, sama perspektywa uzyskania, w razie konieczności po ewentualnym sporze, rekompensaty finansowej za wyłączenie, której wysokość byłaby niewiadoma, nie może w pełni zniwelować przeszkody dla inwestycji wynikającej z ryzyka blokady politycznej. Wynika z tego, że Komisja nie popełniła oczywistego błędu w ocenie, uznając, że pomimo tego, iż można domagać się odszkodowania, ryzyko blokady politycznej stanowi czynnik utrudniający inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej.
- 194 Po czwarte, Republika Austrii podnosi, że błędem było „uodpornienie” operatorów Hinkley Point C na przyszłe decyzje polityczne podjęte w sposób demokratyczny. Wielkie Księstwo Luksemburga utrzymuje, że takich decyzji politycznych nie można uważać za niewydolność rynku.
- 195 W zakresie, w jakim w swoich argumentach Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że przyszłych decyzji politycznych podejmowanych demokratycznie nie można brać pod uwagę w ramach badania, czy zachodzą czynniki utrudniające inwestycje w nowe zdolności produkcji

energii jądrowej, należy te argumenty oddalić. W ramach tego badania Komisja mogła bowiem wziąć pod uwagę wszelkie okoliczności mogące utrudnić, w przypadku braku interwencji państwa, stworzenie takich nowych zdolności produkcyjnych siłami rynku we właściwym czasie. Nie jest więc oczywistym błędem uwzględnienie w tym kontekście niepewności mogącej wyniknąć z ryzyka blokady politycznej, która ze względów wymienionych w pkt 189 powyżej obciąża w szczególności dziedzinę energetyki jądrowej.

- 196 W zakresie, w jakim argument Republiki Austrii nie ogranicza się do podważenia konieczności interwencji Zjednoczonego Królestwa jako takiej, ale zmierza również do podniesienia kwestii nadmiernej rekompensaty z uwagi na fakt, że konkretne środki, a mianowicie kontrakt na transakcje różnicowe, umowa z sekretarzem stanu oraz gwarancja kredytowa, wykraczały poza to, co było konieczne do przewyciężenia stwierdzonych przeszkód, odnosi się on do rozważań Komisji dotyczących niezbędnego charakteru rozpatrywanych środków i pokrywa się częściowo z argumentami przedstawionymi w ramach zarzutu szóstego. Argument ten jest więc bezskuteczny w niniejszym kontekście, ale zostanie wzięty pod uwagę w ramach badania zarzutu szóstego.
- 197 Wynika z tego, że wszystkie argumenty zmierzające do zakwestionowania rozważań Komisji opartych na możliwości wystąpienia sytuacji blokady politycznej należy oddalić, z zastrzeżeniem argumentu dotyczącego poszanowania zasady proporcjonalności, który zostanie zbadany w ramach zarzutu szóstego.
- 198 W czwartej kolejności Republika Austrii podnosi, że budowa innych elektrowni jądrowych była finansowana bez pomocy państwa. W tym kontekście odnosi się ona w szczególności do budowy elektrowni jądrowych w Flamanville (Francja) i Olkiluoto (Finlandia).
- 199 Na wstępie należy przypomnieć, że w motywach 381–392 zaskarżonej decyzji Komisja podnosi, iż z uwagi na fakt, że inwestycje w energetykę jądrową podlegają znacznemu ryzyku i że nie istnieją rynkowe instrumenty finansowe ani inne rodzaje kontraktów umożliwiających pokrycie tego ryzyka, występuje duży stopień niepewności co do realizacji rynkowych inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej w realistycznych ramach czasowych. Należy również przypomnieć, że Komisja oparła ten wniosek nie tylko na określeniu tych czynników, ale także na modelowaniu.
- 200 Należy zatem zbadać, czy argument Republiki Austrii dotyczący tego, że elektrownie jądrowe posiadające ten sam typ reaktora, który ma być stosowany w Hinkley Point C, zostały zbudowane w Flamanville i w Olkiluoto bez przyznania pomocy państwa, może pozbawić tę ocenę Komisji wiarygodności.
- 201 W tym względzie, po pierwsze, należy wskazać, że z pkt 25 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego wynika, iż przed przyjęciem zaskarżonej decyzji było już wiadomo, że projekty budowy elektrowni we Flamanville i w Olkiluoto skutkowały powstaniem znacznych dodatkowych kosztów.
- 202 Po drugie, należy wskazać, że zgodnie z informacjami Komisji i Republiki Francuskiej, które nie zostały podważone przez Republikę Austrii ani przez Wielkie Księstwo Luksemburga, decyzje o inwestowaniu w projekty budowlane wymienione przez Republikę Austrii zostały podjęte przed awarią reaktora w elektrowni jądrowej w Fukushima (Japonia).
- 203 Po trzecie, należy przypomnieć, że projekty te zostały opracowane w innych okolicznościach. Jak wskazała Komisja, co nie zostało podważone w szczególności przez Republikę Austrii ani przez Wielkie Księstwo Luksemburga, decyzja o inwestowaniu w budowę elektrowni jądrowej w Flamanville została podjęta w 2005 r., a więc przed światowym kryzysem finansowym w 2007 i 2008 r., podczas gdy zaskarżona decyzja została przyjęta po wybuchu tego kryzysu. Co do elektrowni jądrowej w Olkiluoto, należy wskazać, że z przykładowego programu energetyki jądrowej z dnia 4 października 2007 r. COM(2007) 565 wersja ostateczna wynika, iż inwestycje w tę elektrownię zostały uzyskane

dzięki zawarciu porozumienia między akcjonariuszami zapewniającego stałą cenę energii dla inwestujących właścicieli. Co więcej, zgodnie z informacjami Komisji, które nie zostały w szczególności sposób podważone przez Republikę Austrii ani przez Wielkie Księstwo Luksemburga, akcjonariusze tej samej elektrowni to przede wszystkim producenci papieru, a wyprodukowana energia jest rozdzielana pomiędzy akcjonariuszy po rzeczywistych kosztach produkcji.

- 204 Po czwarte, Komisja podnosi, że ceny hurtowe energii elektrycznej w UE znacznie spadły od czasu decyzji o inwestycji w budowę elektrowni jądrowych w Flamanville i w Olkiluoto (o 35–45% w latach 2008–2012), co nie zostało zakwestionowane przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga.
- 205 W świetle tych okoliczności należy stwierdzić, że sam argument dotyczący tego, że elektrownie jądrowe posiadające ten sam typ reaktora, który ma być stosowany w Hinkley Point C zostały zbudowane w Flamanville i w Olkiluoto bez przyznania pomocy państwa, nie może pozbawić wiarygodności oceny Komisji przedstawionej w motywach 381–392 zaskarżonej decyzji.
- 206 Co za tym idzie, argument ten należy oddalić.
- 207 W piątej kolejności Republika Austrii podnosi, że istnieją projekty infrastrukturalne w pełni porównywalne (elektrownie wodne, tunele, duże centra badań farmaceutycznych, inżynierii genetycznej i projekty kosmiczne), które zmuszają operatora do radzenia sobie z wysokimi kosztami inwestycji, długim czasem budowy oraz długim okresem eksploatacji.
- 208 W tym względzie należy zauważyć, z jednej strony, że w motywach 381–385 zaskarżonej decyzji Komisja nie wykluczyła w żaden sposób, iż w przypadku innych projektów infrastrukturalnych również mogą występować czynniki utrudniające inwestycje.
- 209 Z drugiej strony, sama wzmianka o tym, że inne bliżej nieokreślone projekty infrastrukturalne również muszą się zmagać z wysokimi kosztami inwestycyjnymi, długim czasem budowy oraz długim okresem eksploatacji, nie może pozbawić wiarygodności rozważań Komisji zawartych w motywach 381–392 zaskarżonej decyzji, w których Komisja wzięła pod uwagę, między innymi, ryzyko związane z wytwarzaniem energii jądrowej i brak rynkowych instrumentów finansowych, jak również innego rodzaju kontraktów pozwalających na pokrycie tego ryzyka. Co więcej, należy przypomnieć, że ryzyko blokady politycznej i całkowitego porzucenia technologii jądrowej ze względu na jej kontrowersyjny charakter jest właściwe inwestycjom w nowe zdolności produkcji energii jądrowej.
- 210 Co za tym idzie, ten argument również należy oddalić.
- 211 W szóstej kolejności należy zbadać argumenty, które Republika Austrii wywodzi z przykładowych programów energetyki jądrowej i które przedstawiła w ramach zarzutu czwartego (zob. pkt 120 powyżej). Republika Austrii podnosi, że z niektórych z tych programów wynika, iż energetyka jądrowa jest konkurencyjna, a projekty realizowane w tym obszarze nie powinny korzystać z pomocy państwa. Argumenty te zmierzają bowiem do wykazania, że wbrew twierdzeniom Komisji nowe zdolności produkcji energii jądrowej można stworzyć we właściwym czasie bez interwencji Zjednoczonego Królestwa.
- 212 W tym kontekście należy zbadać treść przykładowych programów energetyki jądrowej, do których odnosi się Republika Austrii.
- 213 Co się tyczy przykładowego programu energetyki jądrowej z dnia 4 października 2007 r. COM(2007) 565 wersja ostateczna, należy stwierdzić, że prawdą jest, iż w pkt 4.2 tego dokumentu Komisja określiła tendencję, zgodnie z którą w pewnych państwach członkowskich nowe elektrownie jądrowe budowane są przeważnie bez dotacji, co świadczy o tym, że technologia jądrowa jest w coraz większym stopniu postrzegana jako konkurencyjna. Niemniej jednak należy również wskazać, że

w pkt 4.3 tego dokumentu Komisja stwierdziła, iż występuje niepewność co do przyszłych cen energii elektrycznej, struktury rynku i warunków rynkowych, a także polityki energetycznej i dotyczącej zmiany klimatu, która stanowi znaczne ryzyko dla długoterminowych inwestycji w sektorze energetycznym i wywiera w szczególności wpływ na technologię jądrową ze względu na inwestycje kapitałowe, jakie są niezbędne dla zbudowania nowej elektrowni, oraz na stosunkowo długi okres poprzedzający pierwsze zyski. Wspomniano tam również, że inwestorzy preferują inwestycje o krótszym okresie realizacji i krótszym okresie zwrotu. Co więcej, w pkt 4.2 i 4.3 omawianego dokumentu Komisja wskazała, że nie posiada potwierdzonych danych dotyczących budowy nowych elektrowni jądrowych, ponieważ żadna nowa elektrownia nie została zbudowana od ponad dziesięciu lat, co utrudnia dokładne oszacowanie kosztu reaktorów ostatniej generacji.

- 214 Co do przykładowego programu energetyki jądrowej z dnia 13 listopada 2008 r., COM(2008) 776 wersja ostateczna, należy wskazać, że co prawda w pkt 3.3 omawianego programu Komisja uznała, iż konieczne jest zapewnienie, aby projekty w zakresie energetyki jądrowej nie korzystały w Unii z żadnej pomocy państwa, niemniej jednak należy stwierdzić, że w pkt 3.3, 3.3.1 i 3.3.2 tego programu Komisja wskazała, iż koszty instalacji elektro-jądrowej są znacznie wyższe niż koszty porównywalnej elektrociepłowni lub elektrowni węglowej, że kwota pierwotnej inwestycji i okres niezbędny do ich odzyskania stanowią wysokie ryzyko dla prywatnych przedsiębiorstw oraz że niedawna niestabilność rynków kredytowych na skalę światową może obciążyć projekty inwestycyjne o wielkiej skali. Doszła ona do wniosku, że nawet jeśli finansowanie budowy nowych elektrowni jądrowych należy do prywatnych operatorów i rynków kapitałowych, można uzasadnić przyjęcie pewnych środków dla ułatwienia finansowania, biorąc pod uwagę w szczególności ogólny klimat dla inwestycji, który stał się mniej korzystny dla zaciągających wysokie kredyty.
- 215 Z powyższego wynika, że w przeciwieństwie do tego, co daje do zrozumienia Republika Austrii, nie istnieje sprzeczność pomiędzy rozważaniami Komisji zawartymi w przykładowych programach energetyki jądrowej, wymienionych w pkt 213 i 214 powyżej, z jednej strony, a rozważaniami Komisji przedstawionymi w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji, z drugiej strony.
- 216 W każdym razie należy przypomnieć, że omawiane przykładowe programy energetyki jądrowej odzwierciedlają sytuację w momencie ich tworzenia. Nie uwzględniają one zatem okoliczności, które zaszły po ich zredagowaniu, jak na przykład konsekwencji awarii reaktora jądrowego w Fukushima.
- 217 Co za tym idzie, wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, treść rozpatrywanych przykładowych programów energetyki jądrowej nie jest dowodem na okoliczność popełnienia przez Komisję oczywistego błędu w ocenie.
- 218 W siódmej kolejności Republika Austrii podnosi zasadniczo, że Komisja popełniła błąd, uwzględniając rozmiar projektu jako czynnik utrudniający inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej. Takie kryterium należało wziąć pod uwagę w ramach stosowania art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE na podstawie komunikatu Komisji – kryteria analizy zgodności z rynkiem wewnętrznym pomocy państwa na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (Dz.U. 2014, C 188, s. 4).
- 219 Argument ten należy również oddalić.
- 220 W przeciwieństwie bowiem do tego, co podnosi Republika Austrii, nic nie stoi na przeszkodzie temu, aby w ramach stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, a w szczególności, w ramach badania kwestii tego, czy interwencja państwa jest konieczna, Komisja uwzględniła rozmiar zgłoszonego projektu.
- 221 W związku z tym, z zastrzeżeniem argumentu dotyczącego ewentualnej nadmiernej rekompensaty (zob. pkt 196 powyżej), który zostanie wzięty pod uwagę w ramach badania zarzutu szóstego, należy oddalić wszystkie argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga zmierzające do podważenia wniosku Komisji, zgodnie z którym w przypadku braku interwencji Zjednoczonego Królestwa cel

realizowany przez to państwo członkowskie, mianowicie tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej, nie zostanie osiągnięty we właściwym czasie, bez konieczności wypowiedzania się w przedmiocie argumentu Komisji, zgodnie z którym część argumentów podniesionych przez Republikę Austrii jest niedopuszczalna ze względu na to, że zostały podniesione po terminie.

***c) W przedmiocie argumentu opartego na tym, że cele bezpieczeństwa dostaw i obniżenia emisyjności można osiągnąć bez pomocy państwa***

- 222 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że wbrew temu, co twierdzi Komisja, cele obniżenia emisyjności i bezpieczeństwa dostaw mogą zostać osiągnięte bez rozpatrywanych środków.
- 223 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty. Komisja uważa również, że niektóre argumenty podniesione przez Republikę Austrii są niedopuszczalne ze względu na to, że zostały podniesione po terminie.
- 224 W tym względzie należy w pierwszej kolejności wskazać, że niniejszy argument oparty jest na błędnym założeniu. Wniosek Komisji co do konieczności interwencji Zjednoczonego Królestwa nie został bowiem oparty na rozważaniach, zgodnie z którymi cele bezpieczeństwa dostaw i obniżenia emisyjności nie można było osiągnąć bez pomocy państwa. Przeciwnie, jak wynika z motywów 378–380 zaskarżonej decyzji, Komisja uznała, że realizacja tych celów nie wydaje się uzasadniać inwestycji konkretnie w produkcję energii jądrowej, ale bardziej ogólnie inwestycji w produkcję energii o niskiej emisji węgla oraz w środki zaradcze służące internalizacji pozytywnych efektów zewnętrznych dostępności energii elektrycznej.
- 225 W drugiej kolejności należy przypomnieć, że rozważania Komisji dotyczące konieczności interwencji Zjednoczonego Królestwa przedstawione w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji opierają się na celu promowania energetyki jądrowej, a dokładniej na celu, jakim jest utworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej. Jak zostało przedstawione w pkt 153–221 powyżej, argumenty podniesione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga nie wykazują, że te rozważania nie są wystarczająco uzasadnione lub że są dotknięte merytorycznymi błędami.
- 226 Z tego względu argument oparty na tym, że cele bezpieczeństwa dostaw i obniżenia emisyjności można było zrealizować bez pomocy państwa, należy oddalić, bez konieczności wypowiedzania się w przedmiocie argumentu Komisji opartego na spóźnionym charakterze niektórych argumentów przedstawionych przez Republikę Austrii.

***d) W przedmiocie argumentu opartego na tym, że Komisja nie przedstawiła w wystarczający sposób tego, w jakim zakresie Hinkley Point C posługuje się nowymi technologiami***

- 227 Co się tyczy argumentu opartego na tym, że Komisja powinna była lepiej wyjaśnić, w jakim zakresie Hinkley Point C posługuje się nowymi technologiami, wystarczy przypomnieć, iż argument ten jest oparty na błędnej interpretacji motywu 392 zaskarżonej decyzji (zob. pkt 131–138 powyżej). Co za tym idzie, ten argument również należy oddalić.
- 228 Z tego względu wszystkie argumenty zmierzające do podważenia wniosku Komisji, zgodnie z którym interwencja Zjednoczonego Królestwa była konieczna do osiągnięcia zamierzonego przez nie celu uzasadnionego interesem publicznym, należy oddalić.

## **2. W przedmiocie argumentów dotyczących sformułowanej przez Komisję definicji rynku**

- 229 Republika Austrii podnosi, że Komisja popełniła błędy w odniesieniu do definicji rynku. Jej zdaniem wbrew podejściu przyjętemu w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego rzeczona instytucja nie oparła się w zaskarżonej decyzji na zliberalizowanym rynku produkcji i dostaw energii elektrycznej, ale na rynku budowy i eksploatacji elektrowni jądrowych. Tak więc, instytucja ta nie zastosowała przepisów regulujących definicję rynku i odstąpiła od swojej praktyki w tym zakresie.
- 230 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że argumenty te należy oddalić.
- 231 W tym względzie w pierwszej kolejności należy wskazać, że w zaskarżonej decyzji Komisja określiła zliberalizowany rynek produkcji i dostaw energii elektrycznej jako rynek, na który wpływ mają rozpatrywane środki. W motywie 340 omawianej decyzji Komisja stwierdziła bowiem, że omawiane środki wywołują zakłócenia konkurencji i zmieniają wymianę handlową, odnosząc się do ich wpływu na zliberalizowany rynek produkcji i dostaw energii elektrycznej. Z pkt 9.6 zaskarżonej decyzji wynika również, że w ramach wyważenia korzystnych i niekorzystnych skutków wynikających z tych środków Komisja uwzględniła zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej na omawianym rynku.
- 232 Tym samym należy odrzucić argument Republiki Austrii oparty na tym, że Komisja w zaskarżonej decyzji oparła się na rynku budowy i eksploatacji elektrowni jądrowych.
- 233 W drugiej kolejności w zakresie, w jakim argumenty Republiki Austrii zmierzają do wykazania, że Komisja nie dokonała analizy tego, w jakim stopniu rynek budowy i eksploatacji elektrowni jądrowych można uznać za rynek właściwy, wystarczy zauważyć, że w ramach analizy kwestii tego, czy interwencja Zjednoczonego Królestwa była konieczna dla osiągnięcia celu zamierzonego przez to państwo członkowskie, mianowicie utworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, Komisja nie była zobowiązana do wypowiedzenia się w tej kwestii. Te argumenty należy zatem również oddalić.
- 234 W trzeciej kolejności co się tyczy pozostałych argumentów Republiki Austrii dotyczących zdefiniowania rynku przez Komisję, wystarczy stwierdzić, że są one oparte na błędnych założeniach, zgodnie z którymi w zaskarżonej decyzji rzeczona instytucja oparła się na rynku budowy i eksploatacji elektrowni jądrowych lub mogła uznać rozpatrywane środki za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE wyłączenie w sytuacji, w której stwierdziłaby niewydolność tego rynku. Wynika z tego, że te argumenty należy również oddalić, a co za tym idzie, należy oddalić wszystkie argumenty dotyczące definicji rynku.

## **3. W przedmiocie argumentu dotyczącego przekonania o korzyściach płynących z energetyki jądrowej**

- 235 Republika Austrii podnosi również, że podejście przyjęte przez Komisję prowadziło do przekonania o korzyściach płynących z energetyki jądrowej.
- 236 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo uważają, że argumenty te należy oddalić.
- 237 W tym względzie w pierwszej kolejności należy przypomnieć, że art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE pozwala na uznanie pomocy za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli dotyczy ona rozwoju działań stanowiących cel uzasadniony interesem publicznym, jest właściwa, konieczna i proporcjonalna oraz że zgodnie z art. 2 lit. c) traktatu EWEA i art. 194 ust. 2 akapit drugi TFUE państwo członkowskie ma prawo uznać promowanie energetyki jądrowej za taki cel (zob. pkt 97 powyżej).

- 238 W drugiej kolejności w zakresie, w jakim argument Republiki Austrii ma na celu wykazanie, że z uwagi na ich wpływ na inwestycje w energię ze źródeł innych niż energia jądrowa rozpatrywane środki nie można uznać za proporcjonalne, wystarczy wskazać, iż argument ten zmierza do zakwestionowania nienadmiernego charakteru rozpatrywanych środków. W pkt 9.3 zaskarżonej decyzji Komisja ograniczyła się do zbadania, czy interwencja Zjednoczonego Królestwa jest konieczna. Wynika z tego, że w niniejszym kontekście argument ten należy oddalić jako bezskuteczny. Niemniej jednak należy wziąć go pod uwagę w ramach badania zarzutu szóstego, poprzez który Republika Austrii zmierza do podważenia w szczególności rozważań Komisji, zgodnie z którymi omawiane środki nie miały nieproporcjonalnego charakteru.
- 239 W konsekwencji, w zakresie, w jakim argumenty Republiki Austrii mają na celu podważenie wniosku Komisji, zgodnie z którym interwencja Zjednoczonego Królestwa była konieczna, należy je oddalić.
- 240 Wreszcie należy oddalić argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga, zgodnie z którymi Komisja nie mogła stwierdzić istnienia niewydolności rynku. W tym względzie należy przypomnieć, że art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie zawiera wyraźnego warunku dotyczącego niewydolności rynku oraz że rozważania Komisji przedstawione w ramach pkt 9.3 zaskarżonej decyzji, których wiarygodności nie podważyły argumenty podniesione przez te państwa członkowskie, pozwalają uznać, iż bez interwencji Zjednoczonego Królestwa inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej nie zostaną zrealizowane we właściwym czasie. W tych okolicznościach nawet założenie, że Komisja nie mogła stwierdzić istnienia niewydolności rynku, nie może podważyć jej wniosku, zgodnie z którym interwencja Zjednoczonego Królestwa jest konieczna dla osiągnięcia celu uzasadnionego interesem publicznym, zamierzonego przez to ostatnie państwo członkowskie.
- 241 Z tego względu, z zastrzeżeniem analizy argumentów dotyczących jakoby uodpornienia na ryzyko blokady politycznej i nieproporcjonalnego charakteru rozpatrywanych środków ze względu na ich wpływ na inwestycje w źródła energii inne niż energia jądrowa (zob. pkt 196 i 238 powyżej), które zostaną wzięte pod uwagę w ramach badania zarzutu szóstego, należy oddalić zarzut pierwszy, pierwszą i drugą część zarzutu dziewiątego, oparte na istnieniu niewydolności rynku, a także oddalić argumenty podniesione w ramach zarzutu czwartego, oparte na przykładowych programach energetyki jądrowej, które odnoszą się do rozważań Komisji w przedmiocie definicji rynku oraz rozważań dotyczących jego niewydolności.

**E. W przedmiocie zarzutów piątego i ósmego, opartych na niewystarczającym określeniu elementów pomocy i na naruszeniu komunikatu w sprawie gwarancji, oraz w przedmiocie czwartej części zarzutu dziewiątego, opartej na naruszeniu obowiązku uzasadnienia w tym względzie**

- 242 W ramach zarzutu piątego Republika Austrii podnosi, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie określiła w sposób wystarczający elementów pomocy zawartych w rozpatrywanych środkach. Skoro nie określiła ich w sposób wystarczający, rzezona instytucja nie była w stanie wypowiedzieć się w przedmiocie tego, czy mogą one zostać dopuszczone na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 243 Na poparcie zarzutu ósmego Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że Komisja naruszyła komunikat w sprawie gwarancji. Utrzymują one bowiem, że wbrew temu, czego wymaga omawiany komunikat, Komisja nie określiła w wystarczający sposób w zaskarżonej decyzji elementu pomocy zawartego w gwarancji kredytowej i nie wzięła pod uwagę wszystkich elementów istotnych w tym kontekście.
- 244 W ramach czwartej części zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że zaskarżona decyzja nie jest wystarczająco uzasadniona w tym zakresie.
- 245 Komisja, Republika Francuska, Węgry, Polska i Rumunia utrzymują, że argumenty te należy oddalić.

246 W pierwszej kolejności należy udzielić odpowiedzi na pytanie, czy i w jakim zakresie – przed przeprowadzeniem oceny zgodności środka pomocy z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE – Komisja jest zobowiązana określić dokładną kwotę odpowiadającą ekwiwalentowi dotacji w ramach środka pomocy. W drugiej kolejności zostaną zbadane argumenty zmierzające do wykazania, że Komisja nie określiła w wystarczającym stopniu elementów pomocy zawartych w rozpatrywanych środkach. W trzeciej kolejności zostaną przeanalizowane argumenty dotyczące naruszenia obowiązku uzasadnienia.

**1. W przedmiocie tego, czy i w jakim zakresie Komisja ma obowiązek określić liczbowo ekwiwalent dotacji w ramach środka pomocy**

247 Republika Austrii utrzymuje w istocie, że dopiero po liczbowym określeniu dokładnej kwoty ekwiwalentu dotacji w rozpatrywanych środkach Komisja mogłaby wypowiedzieć się w przedmiocie ich zgodności z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 pkt c) TFUE.

248 W tym względzie należy przypomnieć, że aby móc uznać środek pomocy za zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, Komisja musi wykazać, że zmierza on do celu uzasadnionego interesem publicznym, określonego przez państwo członkowskie, oraz że z punktu widzenia tego celu jest on właściwy i konieczny oraz nie zmienia warunków wymiany handlowej ani warunków konkurencji w sposób nieproporcjonalny w stosunku do korzyści z niego wynikających (zob. pkt 48 powyżej).

249 Natomiast art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie wymaga wyraźnie, by Komisja określiła liczbowo dokładną kwotę ekwiwalentu dotacji wynikającą ze środka pomocy. Co za tym idzie, jeśli jest ona w stanie stwierdzić, że środek pomocy był właściwy, konieczny i nie był nieproporcjonalny, bez dokładnego określenia tej kwoty, nie można jej zarzucać braku liczbowego określenia tej kwoty.

250 Argumenty przedstawione przez Republikę Austrii nie mogą podważyć tej wykładni art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Ani bowiem uregulowania, ani orzecznictwo przytoczone przez to państwo członkowskie nie pozwalają na wykazanie istnienia zasady, zgodnie z którą Komisja ma obowiązek określenia liczbowo dokładnej kwoty ekwiwalentu dotacji wynikającej ze środka pomocy przed przeprowadzeniem badania proporcjonalności tego środka w świetle tego postanowienia.

251 Po pierwsze, Republika Austrii wymienia art. 7 i art. 8 rozporządzenia nr 651/2014 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 i 108 TFUE oraz motywy 23 i 25 wspomnianego rozporządzenia. W tym względzie należy wskazać, że w art. 7 tego rozporządzenia przewidziano sposoby obliczania intensywności pomocy i dopuszczalne koszty. Natomiast w art. 8 tego samego rozporządzenia przewidziano regułę kumulacji, której należy przestrzegać przy badaniu tego, czy progi zgłoszenia określone w art. 4 rozpatrywanego rozporządzenia i maksymalna intensywność pomocy określona w rozdziale III tego rozporządzenia są przestrzegane. Motywy 23 i 25 rozpatrywanego rozporządzenia dotyczą tych dwóch przepisów. Wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, nie można z tych przepisów ani z tych motywów wywnioskować, że wyłącznie środek pomocy, którego ekwiwalent dotacji został obliczony na podstawie tych przepisów, może zostać uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Rozpatrywane rozporządzenie ogranicza się bowiem do przewidzenia standardowego podejścia do odstępstw w danej kategorii, jednak nie wiąże Komisji w ramach indywidualnego badania przeprowadzanego bezpośrednio na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Co za tym idzie, argument ten należy oddalić.

252 Po drugie, Republika Austrii powołuje się na motyw 69 wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020. Wystarczy w tym względzie zauważyć, że w motywie tym ograniczono się do wskazania, iż pomoc na ochronę środowiska i cele związane z energią uważa się za proporcjonalną, jeśli kwota pomocy przypadająca na beneficjenta jest ograniczona do minimum niezbędnego dla osiągnięcia zakładanego celu w zakresie ochrony



środowiska lub energetyki. Nie można zatem z tego motywu wnioskować, że w ramach badania środka pomocy w świetle art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE Komisja ma obowiązek określenia liczbowo dokładnej kwoty ekwiwalentu dotacji rozpatrywanego środka przed przeprowadzeniem badania jego proporcjonalności. W każdym razie należy wskazać, że w zaskarżonej decyzji Komisja wzięła pod uwagę cel promowania energii jądrowej, który nie jest jednym z celów wymienionych w tych wytycznych.

- 253 Po trzecie, jeśli chodzi o część I załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. 2004, L 140, s. 1, wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 8, t. 4, s. 3), należy zauważyć, że zawiera ona standardowy formularz notyfikacyjny dla celów pomocy państwa i że zgodnie z pkt 5 tego formularza należy wskazać całkowitą kwotę pomocy. Wbrew temu, co podnosi Republika Austrii, nie można z tego wywnioskować, że Komisja nie ma prawa uznać środka pomocy za zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, jeśli nie określiła dokładnie wartości liczbowej ekwiwalentu dotacji wynikającej z tego środka. Co za tym idzie, ten argument należy oddalić.
- 254 Po czwarte, Republika Austrii powołuje się na art. 26 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 [TFUE] (Dz.U. 2015, L 248, s. 9). W tym względzie wystarczy wskazać, że przepis ten ogranicza się do przewidzenia obowiązku państw członkowskich składania Komisji sprawozdań rocznych w sprawie wszystkich istniejących programów pomocowych. Nie można jednak z tego wywnioskować, że Komisja nie może uznać środka pomocy za zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, jeśli nie określiła dokładnej wartości liczbowej ekwiwalentu dotacji zawartej w tym środku. Co za tym idzie, ten argument należy oddalić.
- 255 Po piąte, na poparcie swojego argumentu, zgodnie z którym Komisja ma obowiązek określenia liczbowo dokładnej kwoty ekwiwalentu dotacji w rozpatrywanych środkach, Republika Austrii podnosi, że z komunikatu Komisji zmieniającego komunikaty Komisji dotyczące Wytycznych UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych, Wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020, pomocy państwa przeznaczonej na filmy i inne utwory audiowizualne, Wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka oraz Wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz portów lotniczych i przedsiębiorstw lotniczych (Dz.U. 2014, C 198, s. 30) wynika, iż w celu zapewnienia przejrzystości w przypadku pomocy przekraczającej 500 000 EUR państwa członkowskie mają obowiązek opublikować nazwę beneficjenta, kwotę i cel pomocy. Wystarczy w tym względzie wskazać, że nie można z takiego obowiązku państw członkowskich wnioskować, iż Komisja ma obowiązek liczbowego określenia dokładnej kwoty ekwiwalentu dotacji w rozpatrywanych środkach. Co za tym idzie, argument ten należy oddalić.
- 256 Po szóste, w zakresie, w jakim Republika Austrii podnosi, że obowiązek Komisji określenia rzeczywistej kwoty pomocy wynika z pkt 25 wyroku z dnia 12 października 2000 r., Hiszpania/Komisja (C-480/98, EU:C:2000:559), wystarczy stwierdzić, że nic nie uprawnia do takiego wniosku. W punkcie tym Trybunał ograniczył się bowiem do przypomnienia, że żaden przepis Unii nie wymaga, aby Komisja, zarządzając zwrot pomocy uznanej za niezgodną z rynkiem wewnętrznym, ustaliła dokładną kwotę pomocy, jaką należy zwrócić, ale że wystarczy, aby decyzja Komisji zawierała informacje pozwalające jej adresatowi na samodzielne określenie tej kwoty bez nadmiernych trudności. Co za tym idzie, argument ten należy oddalić.
- 257 Argumenty Republiki Austrii zmierzające do wykazania, że Komisja nie określiła w sposób wystarczający elementów pomocy zawartych w rozpatrywanych środkach, należy zbadać w świetle rozważań przedstawionych w pkt 247–249 powyżej.

**2. W przedmiocie argumentów zmierzających do wykazania, że elementy pomocy zawarte w rozpatrywanych środkach nie zostały w wystarczający sposób określone**

258 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że w chwili przyjęcia zaskarżonej decyzji żadne szczegółowe sposoby zastosowania rozpatrywanych środków nie zostały jeszcze określone. W drugiej kolejności podobnie jak Wielkie Księstwo Luksemburga, utrzymuje ona, że Komisja nie określiła w wystarczający sposób elementów pomocy zawartych w różnych rozpatrywanych środkach. W trzeciej kolejności podnosi ona, że Komisja nie uwzględniła w wystarczający sposób kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami jądrowymi i ich składowaniem. W czwartej kolejności podnosi ona, że Komisja nie wzięła pod uwagę ewentualnej przyszłej pomocy państwa.

**a) W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że żadne szczegółowe sposoby zastosowania rozpatrywanych środków nie były jeszcze określone w momencie przyjęcia zaskarżonej decyzji**

259 W ramach zarzutu piątego Republika Austrii podnosi, że w chwili przyjęcia zaskarżonej decyzji wszystkie szczegółowe sposoby zastosowania rozpatrywanych środków nie były jeszcze określone i że były one następnie przedmiotem negocjacji oraz dalszych zmian.

260 Komisja kwestionuje te argumenty. Komisja podnosi w szczególności, że argument ten jest niedopuszczalny, ponieważ Republika Austrii nie określiła brakujących informacji.

261 Argumentację Komisji opartą na niedopuszczalności argumentu Republiki Austrii należy oddalić.

262 Należy bowiem stwierdzić, że argument podniesiony przez Republikę Austrii dotyczy w szczególności okoliczności, iż w dniu przyjęcia zaskarżonej decyzji Komisja знаła jedynie główne warunki finansowania projektu Hinkley Point C w kształcie uzgodnionym już przez strony oraz że nie miała okazji zbadania innych parametrów projektu (zob. motywy 73 i 551 zaskarżonej decyzji).

263 Co się tyczy zasadności argumentu przedstawionego przez Republikę Austrii, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE Komisja jest informowana, w odpowiednim czasie, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Należy zatem zgłaszać jej środki pomocy, kiedy są one jeszcze na etapie projektów, a więc przed rozpoczęciem ich wykonania, kiedy można jeszcze je dostosować w zależności od ewentualnych uwag Komisji.

264 W tym kontekście należy również zauważyć, że ponieważ art. 108 ust. 3 TFUE nie zawiera żadnego kryterium formalnego, do każdego państwa członkowskiego należy ustalenie, na jakim etapie procedury legislacyjnej lub administracyjnej zdecyduje się przedłożyć Komisji projekt pomocy, pod warunkiem jednak, że projekt ten nie został wprowadzony w życie, zanim Komisja uznała pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym (zob. podobnie wyrok z dnia 16 września 1998 r., Waterleiding Maatschappij/Komisja, T-188/95, EU:T:1998:217, pkt 118).

265 W niniejszym przypadku Komisja dokonała oceny projektu Hinkley Point C w kształcie zgłoszonym przez Zjednoczone Królestwo. W tym kontekście z motywów 73 i 551 zaskarżonej decyzji wynika, że rzeczona instytucja zbadała rozpatrywane środki z uwzględnieniem informacji przekazanych przez władze Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z którymi inne warunki oraz ostateczne dokumenty finansowe zawierały standardowe klauzule oczekiwane przez wszystkich inwestorów w projektach tego typu. Wynika z tego, że zatwierdzenie dokonane przez tę instytucję obejmowało jedynie elementy pomocy, które wynikały z omawianego projektu w zgłoszonym kształcie.

266 Co do ryzyka podniesionego przez Republikę Austrii, że treść rozpatrywanych środków może jeszcze zostać następnie zmieniona, wystarczy przypomnieć, iż zezwolenie Komisji dotyczyło wyłącznie projektu w zgłoszonym jej kształcie. Co za tym idzie, każda zmiana mogąca wpłynąć na ocenę

zgodności środka pomocy ze wspólnym rynkiem winna być przedmiotem ponownego zgłoszenia Komisji. Tak więc w motywach 73 i 551 zaskarżonej decyzji Komisja zwróciła się do władz Zjednoczonego Królestwa o zgłoszenie ostatecznych dokumentów, w przypadku gdyby zawierały one zmianę środków w stosunku do tych, które zostały jej przedstawione wcześniej.

267 Mając na względzie te rozważania, należy oddalić argumentację Republiki Austrii, opartą w istocie na tym, że nadal możliwa była zmiana szczegółowych sposobów zastosowania rozpatrywanych środków.

***b) W przedmiocie argumentów dotyczących niewystarczającego określenia elementów pomocy zawartych w rozpatrywanych środkach***

268 W ramach zarzutów piątego i ósmego Republika Austrii podnosi argumenty mające na celu wykazanie, że Komisja w niedostatecznym stopniu określiła elementy pomocy zawarte w rozpatrywanych środkach. Co więcej, Komisja nie uwzględniła kumulacji tych środków.

*1) W przedmiocie kontraktu na transakcje różnicowe*

269 W ramach zarzutu piątego Republika Austrii podnosi argumenty mające na celu wykazanie, że w zaskarżonej decyzji nie zostały dostatecznie określone szczegółowe sposoby zastosowania kontraktu na transakcje różnicowe.

270 W tym względzie w pierwszej kolejności należy przypomnieć, że sam fakt, iż w zaskarżonej decyzji Komisja nie określiła liczbowo dokładnej kwoty ekwiwalentu dotacji wynikającej z kontraktu na transakcje różnicowe, nie stanowi dowodu na okoliczność, iż Komisja popełniła błąd (zob. pkt 247–256 powyżej). W tym kontekście należy stwierdzić, że ze względu na funkcjonowanie kontraktu na transakcje różnicowe (zob. pkt 5, 6 powyżej) dokładne liczbowe określenie kwoty ekwiwalentu dotacji tego kontraktu nie jest w każdym razie możliwe. Kwota ta zależy bowiem od ewolucji ceny referencyjnej, która odpowiada cenie rynkowej. Chodzi zatem o cenę niepewną, którą trudno jest określić z wyprzedzeniem.

271 W drugiej kolejności należy zbadać, jakie dowody Komisja wzięła pod uwagę przy badaniu proporcjonalności elementu pomocy zawartego w kontrakcie na transakcje różnicowe. W tym kontekście wystarczy przypomnieć, że w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła istnienie na rynku produkcji i dostaw energii elektrycznej czynników utrudniających tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej we właściwym czasie. W pkt 2.1 omawianej decyzji opisała ona funkcjonowanie kontraktu na transakcje różnicowe, którego skutkiem jest stabilizacja cen. Następnie w pkt 9.5.2 i 9.5.3.2 tej decyzji zbadała ona, czy przewidziany kurs wykonania był odpowiedni, uwzględniając w szczególności stopę zwrotu, jaką należało zastosować przy ustalaniu tego kursu. W wyniku przeprowadzonej analizy Komisja zażądała dostosowania mechanizmu podziału zysków.

272 W trzeciej kolejności, jeśli chodzi o argumenty Republiki Austrii, należy stwierdzić, że z wyjątkiem argumentu opartego na tym, iż Komisja nie określiła liczbowo dokładnej kwoty ekwiwalentu dotacji wynikającej z kontraktu na transakcje różnicowe, który został już zbadany w pkt 247–256 powyżej, owo państwo członkowskie nie przedstawia żadnego szczegółowego argumentu mogącego wykazać, że na podstawie okoliczności przedstawionych w pkt 271 powyżej Komisja nie była w stanie skontrolować proporcjonalności elementu pomocy zawartego w kontrakcie na transakcje różnicowe.

273 W czwartej kolejności w zakresie, w jakim Republika Austrii podnosi, że Komisja powinna była zbadać efekt zamknięcia rynku wewnętrznego energii elektrycznej i skutki rozpatrywanych środków w zakresie cen na tym rynku, należy stwierdzić, że to państwo członkowskie nie przedstawia żadnego argumentu mogącego wykazać, iż na podstawie informacji, którymi dysponowała Komisja, nie była ona w stanie

ocenić tych skutków. Co więcej, w zakresie, w jakim argument ten zmierza do podważenia wniosku Komisji, iż rozpatrywane środki nie były nieproporcjonalne, zostanie on wzięty pod uwagę w ramach badania zarzutu szóstego dotyczącego poszanowania zasady proporcjonalności.

274 Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, argumenty mające na celu wykazanie, że szczegółowe postanowienia kontraktu na transakcje różnicowe nie zostały dostatecznie określone, również należy oddalić.

*2) W przedmiocie korzyści przyznawanych w przypadku przedwczesnego zamknięcia*

275 W ramach zarzutu piątego Republika Austrii utrzymuje, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie ustaliła korzyści, które mają być przyznane w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej Hinkley Point.

276 W tym kontekście należy przypomnieć, iż jak wynika z pkt 6 powyżej, kontrakt na transakcje różnicowe przewiduje, że spółka NNBG będzie chroniona przed pewnymi zmianami legislacyjnymi i że w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej Hinkley Point z przyczyn politycznych oraz w przypadku problemów związanych z ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową będzie przysługiwało jej odszkodowanie. W sytuacji takiego przedwczesnego zamknięcia zarówno inwestorzy spółki NNBG, jak i Zjednoczone Królestwo mogą domagać się przeniesienia własności spółki NNBG na rzecz rządu Zjednoczonego Królestwa, a rzeczonym inwestorom będzie przysługiwało odszkodowanie. Jak wynika z pkt 7 powyżej, umowa z sekretarzem stanu przewiduje, że jeśli w wyniku przedwczesnego zamknięcia z przyczyn politycznych kontrahenci spółki NNBG nie wywiążą się ze swojego zobowiązania wypłaty rekompensaty inwestorom spółki NNBG, wspomniany sekretarz stanu wypłaci im uzgodnione odszkodowanie.

277 Należy również zauważyć, że jak wynika z motywów 317–322 zaskarżonej decyzji, na odszkodowanie to stanowi rekompensatę na wypadek wyłączenia zgodnie z ogólnymi zasadami leżącymi u podstaw przepisów prawa Zjednoczonego Królestwa i prawa Unii. W omawianej decyzji Komisja uznała, że wypłata odszkodowania opartego na tych podstawach i zmierzającego do zagwarantowania inwestorom spółki NNBG, iż ich sytuacja nie ulegnie zmianie w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej w Hinkley Point z przyczyn politycznych, sama w sobie nie stanowi pomocy państwa. Co za tym idzie, określiła ona jako element pomocy wyłącznie istnienie szczególnej umowy, zwalniającej spółkę NNBG lub jej inwestorów od wszelkich kosztów lub wszelkiej straty czasu, jakie wynikałyby z dochodzenia roszczeń służących im na podstawie ogólnych zasad prawa w ramach postępowania sądowego lub pozasądowego. Innymi słowy, korzyść zidentyfikowana przez Komisję ogranicza się do szczególnego uprawnienia wynikającego z umowy umożliwiającego im uzyskanie szybkiej i pewnej wypłaty.

278 W pierwszej kolejności wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, nie można zarzucać Komisji, że nie określiła kwoty elementu dotacji wynikającej z tej szczególnej umowy. Należy w tym kontekście wskazać, że element dotacji wynikający z takiej umowy jest trudny do określenia kwotowo. Należy również przypomnieć, że nawet jeśli Komisja nie określiła z wyprzedzeniem korzyści wynikającej z umowy z sekretarzem stanu, to jednak ją uwzględniła. Jak bowiem wynika z motywów 337 i 479 zaskarżonej decyzji, rzeczona instytucja uwzględniła mechanizm rekompensat za zmiany legislacyjne przyznający prawo do rekompensaty przy określaniu stopy zwrotu i odpowiedniego kursu wykonania przewidzianego dla kontraktu na transakcje różnicowe.

279 W drugiej kolejności prawdą jest, że dokładne postanowienia dotyczące mechanizmu rekompensaty nie były znane Komisji w momencie przyjmowania zaskarżonej decyzji. Niemniej jednak w tym kontekście należy przypomnieć, że w zaskarżonej decyzji Komisja ograniczyła się do zatwierdzenia projektu zgłoszonego przez Zjednoczone Królestwo oraz że zgodnie z informacjami przekazanymi przez to państwo członkowskie mechanizm ten zmierzał do zagwarantowania inwestorom spółki NNBG, że ich

sytuacja nie ulegnie zmianie w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej w Hinkley Point z przyczyn politycznych. Co za tym idzie, w sytuacji gdy po przyjęciu zaskarżonej decyzji Zjednoczone Królestwo zdecydowałoby o wypłacie rekompensaty przekraczającej kwotę konieczną do odszkodowania z tytułu wywłaszczenia, nastąpiłaby korzyść nieobjęta zaskarżoną decyzją, którą należałoby zgłosić Komisji.

280 W trzeciej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja nie określiła w wystarczający sposób elementu pomocy wynikającego z odszkodowania, ponieważ nie zbadała, czy rekompensaty przewidziane w ramach pomocy w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej Hinkley Point służyły wyrównaniu kosztów likwidacji, monitorowania i innych podobnych kosztów, oraz nie dokonała oceny korzyści wynikających z prawa do przeniesienia.

281 W tym względzie należy ponownie przypomnieć, że zgodnie z projektem, jaki Zjednoczone Królestwo zgłosiło Komisji, odszkodowanie zmierzało do zapewnienia inwestorom spółki NNBG, że w przypadku wcześniejszego zamknięcia elektrowni jądrowej Hinkley Point z powodów politycznych uzyskają oni rekompensatę z tytułu wywłaszczenia. Wynika z tego, że w sytuacji, gdy elektrownia jądrowa w Hinkley Point zostanie zamknięta, a spółka NNBG zostanie przejęta przez Zjednoczone Królestwo, i w której to sytuacji to państwo członkowskie przejmie koszty likwidacji, monitorowania i inne podobne koszty, należało będzie uwzględnić to w ramach odszkodowania. W sytuacji, gdy te koszty nie znajdą wystarczającego odzwierciedlenia w kwocie odszkodowania, chodziło będzie o pomoc, którą Zjednoczone Królestwo będzie zobowiązane zgłosić Komisji.

282 Co za tym idzie, argument ten należy oddalić.

283 W czwartej kolejności należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że w ramach badania zgodności z rynkiem wewnętrznym umowy z sekretarzem stanu Komisja pominęła okoliczność, iż umowa ta nie przyniesie korzyści spółce NNBG, ale jej inwestorom, oraz że na prawie do przeniesienia skorzysta nie spółka NNBG, ale jej właściciele. W tym kontekście wystarczy przypomnieć, że rozpatrywane środki mają wywrzeć skutek zachęcający do inwestycji, a zatem odnoszą się w pierwszej kolejności do inwestorów spółki NNBG, nawet jeśli z prawnego punktu widzenia niektóre prawa zostały przyznane spółce NNBG. Co za tym idzie, wbrew temu, co podnosi Republika Austrii, Komisja nie popełniła błędu w tym względzie.

284 W świetle powyższych rozważań należy oddalić argumenty Republiki Austrii dotyczące tego, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie określiła w wystarczający sposób korzyści, które mają zostać przyznane w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej w Hinkley Point.

### *3) W przedmiocie gwarancji kredytowej*

285 W ramach zarzutów piątego i ósmego Republika Austrii podnosi, że Komisja nie określiła w wystarczającym stopniu elementu pomocy zawartego w gwarancji kredytowej. W przypadku braku wystarczającego określenia tego środka rzeczona instytucja nie była w stanie przeprowadzić właściwego badania proporcjonalności tej gwarancji.

286 Na wstępie należy przypomnieć podejście, jakie Komisja przyjęła w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do gwarancji kredytowej.

287 Jak wynika z pkt 7.8 zaskarżonej decyzji, Komisja uznała, że kontrakt na transakcje różnicowe, umowa z sekretarzem stanu oraz gwarancja kredytowa były ze sobą powiązane, ponieważ wszystkie te środki były konieczne do budowy Hinkley Point C. Komisja stwierdziła również, że w kształcie, w jakim gwarancja kredytowa została zgłoszona przez Zjednoczone Królestwo, omawiany środek stanowi pomoc państwa.

- 288 W tym kontekście należy również wziąć pod uwagę rozważania przedstawione przez Komisję w pkt 9.5.1 zaskarżonej decyzji. W tym punkcie Komisja wskazała, że stawka prowizji za gwarancję kredytową, która została pierwotnie zgłoszona przez Zjednoczone Królestwo, plasowała się poniżej stawki rynkowej, jaką spółka NNBG musiałaby zapłacić w sytuacji, gdyby taka gwarancja była oferowana na rynku.
- 289 W zaskarżonej decyzji Komisja nie zatwierdziła jednak gwarancji kredytowej, która została jej pierwotnie zgłoszona przez Zjednoczone Królestwo. Jak bowiem wynika z pkt 9.5.3.1 omawianej decyzji i z opisu gwarancji kredytowej, jaką Komisja uznała za zgodną z rynkiem wewnętrznym w pkt 2.2 tej decyzji, zatwierdzona została gwarancja kredytowa o dostosowanej stawce prowizji. Zgodnie z motywami 475 i 476 tej samej decyzji to dostosowanie zmierzało do ograniczenia elementu pomocy zawartego w gwarancji kredytowej do minimum.
- 290 W pkt 9.5.3.1 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, że kategoria ryzyka BB+ lub Ba1, którą Zjednoczone Królestwo uważało za odpowiednią, nie odzwierciedla we właściwy sposób ryzyka, z jakim związana jest niniejsza gwarancja kredytowa. Jej zdaniem należy przyznać jej notę BB lub Ba, a dla tej noty stawkę prowizji dla omawianej gwarancji w wysokości 250 punktów bazowych, proponowaną przez Zjednoczone Królestwo, należy dostosować do wyższego poziomu, odpowiadającego temu notowaniu, mianowicie do poziomu 295 punktów bazowych. Porównała ona tę dostosowaną stawkę prowizji do stawki prowizji wynoszącej 291 punktów bazowych, odpowiadającej średniej ze 102 umów wymiany ryzyka kredytowego (swapów) europejskich przedsiębiorstw w kategorii ryzyka BB. Co więcej, porównała ona stawkę prowizji za gwarancję w wysokości 295 punktów bazowych z tą średnią wartością 286 punktów bazowych dla kategorii ryzyka BB i uznała, że biorąc pod uwagę tę ostatnią stawkę, stawka prowizji dla takiej gwarancji powinna zostać podwyższona z powodu ustalonego przez nią efektu zapadalności.
- 291 W odpowiedzi na wątpliwości Komisji Zjednoczone Królestwo zwiększyło stawkę prowizji z tytułu gwarancji kredytowej z 250 do 295 punktów bazowych, aby odpowiadała ona stawce prowizji, jaką spółka NNBG musiałaby zapłacić na rynku prywatnym, w przypadku gdyby gwarancja taka była tam oferowana. Jak wynika z motywu 476 zaskarżonej decyzji, rzeczona instytucja uznała, że to dostosowanie pozwoliło na ograniczenie elementu pomocy zawartego w omawianej gwarancji do minimum.
- 292 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga utrzymują, że rozważania te są błędne. W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja nie mogła stwierdzić, iż projekt budowy i eksploatacji Hinkley Point C stanowił stabilny projekt o relatywnie niskim prawdopodobieństwie niewypłacalności. W drugiej kolejności utrzymuje ona, że Komisja powinna była ustalić kategorię ryzyka gwarancji kredytowej, nie biorąc pod uwagę innych rozpatrywanych środków. W trzeciej kolejności podobnie jak Wielkie Księstwo Luksemburga, podnosi ona argumenty oparte na tym, że podczas dokonywania oceny gwarancji kredytowej Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu kryteriów przewidzianych w komunikacie w sprawie gwarancji.
- i) W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że Komisja nie powinna była stwierdzić, iż projekt budowy i eksploatacji Hinkley Point C był projektem stabilnym o stosunkowo niskim prawdopodobieństwie niewypłacalności*
- 293 Republika Austrii podnosi, że Komisja nie miała podstaw by stwierdzić, że projekt budowy i eksploatacji Hinkley Point C był projektem stabilnym o stosunkowo niskim prawdopodobieństwie niewypłacalności. Takie podejście stałoby w sprzeczności z rozważaniami Komisji opartymi na istnieniu niewydolności rynku.
- 294 Komisja uważa, że argumenty te należy oddalić.

295 W tym względzie wystarczy wskazać, że nota BB lub Ba, która została uznana przez Komisję za właściwą (zob. motyw 465 zaskarżonej decyzji), odpowiada projektom o znacznym poziomie ryzyka, dla których ogólny pozytywny rezultat wydaje się jednak całkowicie prawdopodobny.

296 Wbrew temu, co daje do zrozumienia Republika Austrii, Komisja nie oparła się zatem na twierdzeniu, zgodnie z którym projekt wykazuje stosunkowo niskie prawdopodobieństwo niewypłacalności.

297 Co za tym idzie, ten argument Republiki Austrii należy oddalić.

*ii) W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że Komisja powinna była dokonać oceny kategorii ryzyka gwarancji kredytowej bez uwzględnienia innych rozpatrywanych środków*

298 Republika Austrii utrzymuje, że dokonując oceny gwarancji kredytowej, Komisja nie powinna była uwzględniać skutków innych rozpatrywanych środków, lecz że powinna była oprzeć się na swoich ustaleniach zawartych w motywie 390 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którymi w przypadku braku pomocy państwa czysto komercyjne inwestycje w nowe zdolności produkcji energii jądrowej nie miałyby miejsca.

299 Komisja uważa, że te argumenty należy oddalić.

300 W tym względzie należy zauważyć, że nic nie stało na przeszkodzie temu, by w ramach oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka niewypłacalności projektu, którą przeprowadziła w celu ustalenia stawki prowizji za gwarancję kredytową odpowiadającej stawce oferowanej na rynku, Komisja wzięła pod uwagę skutki kontraktu na transakcje różnicowe i umowy z sekretarzem stanu. Trzy rozpatrywane środki tworzą bowiem całość, a kontrakt na transakcje różnicowe i ta umowa zmierzają po prostu do przezwyciężenia przeszkód dla inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej, stwierdzonych przez Komisję. Skutki tych środków, w szczególności przepływ dochodów gwarantowany w kontrakcie na transakcje różnicowe, były istotnymi elementami analizy prawdopodobieństwa ryzyka niewypłacalności projektu. Natomiast podejście opisane przez Republikę Austrii, zgodnie z którym takie elementy nie mogą zostać wzięte pod uwagę w ramach tej analizy, zwiększyłyby nadmiernie ryzyko, jakie należy uwzględnić przy ocenie gwarancji kredytowej.

301 Z powyższego wynika, że Komisja nie popełniła oczywistego błędu w ocenie, biorąc pod uwagę skutki kontraktu na transakcje różnicowe przy ocenie prawdopodobieństwa niewypłacalności projektu, którą przeprowadziła w ramach oceny gwarancji kredytowej. Co za tym idzie, należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że Komisja nie powinna była wziąć pod uwagę rozpatrywanych środków przy dokonywaniu oceny ryzyka niewypłacalności projektu z zamiarem ustalenia właściwej stawki prowizji za gwarancję.

*iii) W przedmiocie argumentów dotyczących okoliczności, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu kryteriów przewidzianych w komunikacie w sprawie gwarancji*

302 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga przedstawiły argumenty dotyczące zasadniczo okoliczności, że przy ocenie gwarancji kredytowej Komisja nie wzięła w wystarczającym stopniu pod uwagę niektórych kryteriów przewidzianych w komunikacie w sprawie gwarancji. W tym kontekście podnoszą one argumenty oparte na nie dość precyzyjnym wskazaniu okresu gwarancji, na nie dość precyzyjnym określeniu maksymalnej kwoty pokrycia kredytu, na tym, że stawka prowizji dla gwarancji kredytowej nie była wystarczająco wysoka, oraz na występowaniu trudności finansowych, z jakimi borykała się spółka EDF.

303 Komisja, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska i Rumunia podnoszą, że argumenty te należy oddalić. W tym kontekście Komisja podnosi w szczególności, że w tym przypadku komunikat w sprawie gwarancji nie znajdował zastosowania.

304 Na wstępie należy przypomnieć, że w motywach 336–339 zaskarżonej decyzji Komisja uznała, iż gwarancja kredytowa stanowi pomoc państwa. W tym względzie wskazała ona w szczególności, że biorąc pod uwagę bezprecedensowy charakter projektu, finansowania i gwarancji, dla których nie było żadnego dokładnie porównywalnego punktu odniesienia, nawet uznając, że dostosowana stawka prowizji dla gwarancji kredytowej obniżała pomoc do minimum, ceny płaconej przez spółkę NNBG za omawianą gwarancję nie można było uznać za cenę rynkową, ponieważ rynek nie przewidywał żadnego podobnego mechanizmu ani nie miał powodów, by go przewidywać. Żadna ze stron nie podważa tego wniosku.

305 Należy również przypomnieć, że jak wynika z motywów 463–477 zaskarżonej decyzji, aby rozwiązać wątpliwości Komisji co do niedoszacowania ryzyka udzielenia gwarancji kredytowej, Zjednoczone Królestwo skorygowało do 295 punktów bazowych stawkę prowizji z tytułu omawianej gwarancji, a Komisja uznała, że ta skorygowana stawka prowizji stanowi prawidłowe oszacowanie hipotetycznej stawki rynkowej za instrument, który nie jest oferowany na rynku.

306 Należy stwierdzić, że podnosząc argumenty o nieprzestrzeganiu kryteriów określonych w komunikacie w sprawie gwarancji, Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga zmierzają do wykazania, iż ustalenie Komisji, zgodnie z którym dostosowana stawka prowizji dla gwarancji kredytowej w wysokości 295 punktów bazowych stanowi prawidłowe oszacowanie hipotetycznej stawki rynkowej dla instrumentu, który nie jest oferowany na rynku, jest błędne. W istocie te państwa członkowskie podnoszą, że przy dokonywaniu oceny tego, czy ta stawka prowizji stanowi owo prawidłowe oszacowanie, Komisja nie wzięła pod uwagę kryteriów, jakie uwzględniliby inwestorzy w gospodarce rynkowej, mianowicie nieokreślonego okresu obowiązywania omawianej gwarancji, nadmiernej kwoty maksymalnego pokrycia kredytu oraz okoliczności, że spółka EDF borykała się z trudnościami finansowymi. Co więcej, podnoszą one, że wspomniana stawka prowizji jest zbyt niska.

307 Należy również zaznaczyć, z jednej strony, że wniosek Komisji, zgodnie z którym skorygowana stawka prowizji z tytułu gwarancji w wysokości 295 punktów bazowych stanowi prawidłowe oszacowanie hipotetycznej stawki rynkowej, oparty jest na przekonaniu, że hipotetyczny inwestor działający w warunkach gospodarki rynkowej wymagałby takiej stawki prowizji, oraz z drugiej strony, że argumenty podniesione przez Wielkie Księstwo Luksemburga i Republikę Austrii zmierzają do wykazania, że taki inwestor wzięłby pod uwagę czynniki, których Komisja nie uwzględniła, i zażądałby wyższej stawki prowizji.

308 W tych okolicznościach, nawet przy założeniu, że komunikat w sprawie gwarancji nie miał zastosowania w niniejszym przypadku, jak podnosi Komisja, argumentów tych państw członkowskich na temat nie dość precyzyjnego wskazania okresu obowiązywania gwarancji, nie dość precyzyjnego określenia maksymalnej kwoty pokrycia kredytu, tego, że stawka prowizji za gwarancję kredytową nie była wystarczająco wysoka, oraz trudności finansowych, z którymi borykała się spółka EDF, nie można uznać za pozbawione znaczenia z tego tylko powodu, że na poparcie swoich argumentów państwa te powołują się na kryteria przewidziane w komunikacie w sprawie gwarancji.

309 Niezależnie od tego, czy Komisja była w niniejszym przypadku zobowiązana do uwzględnienia kryteriów określonych w komunikacie w sprawie gwarancji, argumenty podniesione przez Wielkie Księstwo Luksemburga i Republikę Austrii należy oddalić z następujących powodów.

– *W przedmiocie okresu obowiązywania gwarancji*

310 Republika Austrii twierdzi, że Komisja nie wzięła pod uwagę faktu, że okres obowiązywania gwarancji kredytowej nie został określony. W tym kontekście wspomniane państwo członkowskie odwołuje się do kryterium, o którym mowa w pkt 4.1 akapit trzeci lit. b) komunikatu w sprawie gwarancji.

311 Komisja uważa, że ten argument należy oddalić.



- 312 Na wstępie należy przypomnieć, że jak wynika z pkt 3.2 lit. b) komunikatu w sprawie gwarancji, jedną z przesłanek wymaganych w pkt 3 tego komunikatu, aby państwo na podstawie tego komunikatu mogło stwierdzić brak korzyści, jest to, że zakres gwarancji powinien być ograniczony w czasie. Co więcej, z pkt 4.1 lit. b) omawianego komunikatu wynika, że dla obliczenia ekwiwalentu dotacji zawartego w gwarancji na podstawie tego komunikatu należy wziąć pod uwagę okres gwarancji. Z tego ostatniego punktu wynika również, że co do zasady Komisja uważa, iż nieograniczone gwarancje są niezgodne z art. 107 TFUE.
- 313 Jeśli chodzi o argumenty podniesione przez Republikę Austrii, w pierwszej kolejności nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, jakoby gwarancja kredytowa nie była ograniczona w czasie. Wystarczy w tym względzie wskazać, że z motywu 49 zaskarżonej decyzji wynika, iż gwarancja nie jest nieograniczona, ale pokrywa wypłatę we właściwym czasie kwoty głównej i odsetek dopuszczalnego długu. Należy również wskazać, że z motywu 432 omawianej decyzji wynika, że okres (średni ważony) zapadalności gwarantowanego zadłużenia wynosi 27,4 lat, a okres zapadalności obligacji od 8 do 41 lat.
- 314 W drugiej kolejności w zakresie, w jakim Republika Austrii podnosi, że przy określaniu dostosowanej stawki prowizji dla gwarancji kredytowej w wysokości 295 punktów bazowych Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu okresu obowiązywania omawianej gwarancji, po pierwsze, należy wskazać, że w motywie 472 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, iż ta stawka prowizji uwzględniała, między innymi, jej wątpliwości dotyczące wyjątkowo długiego terminu zapadalności obligacji, które mają zostać wyemitowane. Po drugie, należy wskazać, że Republika Austrii nie przedstawia żadnego innego szczegółowego argumentu mogącego pozbawić wiarygodności wnioszek Komisji, zgodnie z którym, biorąc pod uwagę zapadalność obligacji, ta stawka prowizji została ustalona w sposób odzwierciedlający cenę, jaką należałoby zapłacić gwarantowi w gospodarce rynkowej.
- 315 Mając na względzie te rozważania, należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący okresu obowiązywania gwarancji.
- *W przedmiocie kwoty pokrycia kredytu*
- 316 Republika Austrii podnosi, że Komisja nie określiła kwoty maksymalnego pokrycia kredytu. W tym kontekście odnosi się ona do pkt 4.1 lit. c) komunikatu w sprawie gwarancji.
- 317 Komisja kwestionuje te argumenty.
- 318 Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z pkt 3.2 lit. c) komunikatu w sprawie gwarancji, aby państwo członkowskie mogło wykluczyć istnienie korzyści na podstawie pkt 3 tego komunikatu, zasadniczo gwarancja nie może obejmować więcej niż 80% pozostającego do spłaty kredytu lub innego zobowiązania finansowego. Z pkt 3.2 lit. c) omawianego komunikatu wynika więc, że Komisja uważa, iż w przypadku gdy gwarancja pokrywa całe zobowiązanie finansowe, kredytodawca nie ma zachęty do dobrej oceny, upewnienia się i zminimalizowania ryzyka związanego z operacją kredytu, oraz w szczególności do prawidłowej oceny stopnia wypłacalności kredytobiorcy, a także może się zdarzyć, że publiczny gwarant nie zawsze ocenia starannie ryzyko ze względu na brak możliwości. Co więcej, w pkt 4.1 lit. c) tego samego komunikatu przewidziano, że to kryterium należy uwzględnić podczas obliczania elementu pomocy zawartego w gwarancji.
- 319 Niemniej jednak należy także wskazać, że zgodnie z pkt 3.2 lit. c) komunikatu w sprawie gwarancji próg ten nie ma zastosowania do gwarancji dotyczących dłużnych papierów wartościowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/109/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniającej dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. 2004, L 390, s. 38), zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/22/WE z dnia 11 marca 2008 r. zmieniającą dyrektywę 2004/109 (Dz.U. 2008, L 76, s. 50). Zgodnie z tym ostatnim przepisem dłużne papiery wartościowe oznaczają obligacje

lub inne formy zbywalnych, sekurytyzowanych wierzytelności, z wyjątkiem papierów wartościowych, które stanowią odpowiednik akcji w spółkach lub które w wyniku ich zamiany lub realizacji prawa przez nie przenieszonego dają prawo nabycia akcji lub papierów wartościowych równoważnych tym akcjom.

- 320 W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że gwarancja kredytowa dotyczy papierów wartościowych wyemitowanych zgodnie z warunkami europejskiego programu średniookresowych papierów wartościowych, a więc dłużnych papierów wartościowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2004/109. Co za tym idzie, należy odrzucić argument Republiki Austrii oparty na tym, że gwarancja kredytowa nie spełnia kryterium dotyczącego maksymalnej kwoty pokrycia kredytu, przewidzianego w pkt 3.2 lit. c) i w pkt 4.1 lit. c) komunikatu w sprawie gwarancji.
- 321 W drugiej kolejności i w każdym razie, w pkt 3.2 lit. c) komunikatu w sprawie gwarancji nie wykluczono, że w przypadku przekroczenia progu 80% istnienie korzyści można wykluczyć. Z tego punktu wynika bowiem, że kiedy omawiany próg zostaje przekroczony, państwo członkowskie ma obowiązek zgłosić środek i uzasadnić swoje twierdzenie, zgodnie z którym rozpatrywany środek nie stanowi pomocy państwa. Co za tym idzie, mimo że próg ten został przekroczony, to jednak nie wystarczy to do stwierdzenia, że wniosek Komisji, zgodnie z którym dostosowana stawka prowizji dla gwarancji kredytowej w wysokości 295 punktów bazowych odpowiada stawce prowizji, jakiej wymagałby gwarant w gospodarce rynkowej, jest w oczywisty sposób błędny.
- 322 W świetle tych rozważań należy oddalić argument dotyczący przekroczenia progu, o którym mowa w pkt 3.2 lit. c) i pkt 4.1 akapit trzeci lit. c) komunikatu w sprawie gwarancji.

– *W przedmiocie trudności finansowych spółki EDF*

- 323 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że Komisja powinna była uwzględnić fakt, iż spółka EDF, spółka dominująca spółki NNBG, napotyka trudności finansowe. Państwa te oceniają, że dowody, jakie przedstawiły w trakcie postępowania przed Sądem, pozwalają na wykazanie tej okoliczności. Ich zdaniem w wyjątkowych okolicznościach element pomocy może mieć tę samą wysokość co kwota rzeczywiście pokryta gwarancją kredytową. Nawet jeśli te dowody nie zostały przedstawione w trakcie postępowania administracyjnego, Komisja powinna była wziąć pod uwagę okoliczności, do których te dokumenty się odnoszą. W tym kontekście te państwa członkowskie wskazują na pkt 3.2 lit. a) i pkt 4.1 lit. a) komunikatu w sprawie gwarancji.
- 324 Komisja i Republika Francuska uważają, że argumenty te należy oddalić. W tym kontekście Komisja podnosi, że dokumenty, na których opierają się Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga, nie zostały jej przedstawione w postępowaniu administracyjnym oraz że, co za tym idzie, nie miała ona obowiązku uwzględnienia okoliczności podniesionej przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga.
- 325 Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z pkt 3.2 lit. a) komunikatu w sprawie gwarancji jednym z warunków umożliwiających państwu członkowskiemu wykluczenie istnienia korzyści na podstawie tego komunikatu jest brak trudności finansowych po stronie dłużnika, a w myśl pkt 4.1 lit. a) omawianego komunikatu okoliczność tę należy wziąć pod uwagę przy obliczaniu elementu pomocy. Jak wynika z pkt 4.1 lit. a) akapit drugi, Komisja stwierdza, że w przypadku spółek mających trudności gdyby w momencie naliczania gwarancji istniał gwarant działający w warunkach rynkowych, naliczyłyby wysoką stawkę, uwzględniając spodziewany współczynnik braku spłaty, jakiego oczekuje; jeśli prawdopodobieństwo, że kredytobiorca nie będzie w stanie spłacić kredytu, staje się szczególnie wysokie, taka stawka rynkowa może nie istnieć, a w wyjątkowych okolicznościach, element pomocowy gwarancji może okazać się tak wysoki, jak kwota skutecznie zabezpieczona tą gwarancją.

- 326 W pierwszej kolejności należy zbadać argument Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga oparty na tym, iż w związku z faktem, że spółka EDF była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji, Komisja winna była uznać, że element pomocy zawarty w gwarancji kredytowej jest tej samej wysokości, co kwota faktycznie zabezpieczana przez omawianą gwarancję.
- 327 W tym kontekście należy przypomnieć, że zgodnie z pkt 9 wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. 2004, C 244, s. 2, zwanych dalej „wytycznymi w sprawie zagrożonych przedsiębiorstw”), do których odsyła się w komunikacie w sprawie gwarancji, przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, jeżeli ani za pomocą środków własnych, ani środków, które mogłoby uzyskać od właścicieli/akcjonariuszy lub wierzycieli, nie jest ono w stanie powstrzymać strat, które bez zewnętrznej interwencji władz publicznych prawie na pewno doprowadzą to przedsiębiorstwo do zniknięcia z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej.
- 328 Na poparcie swojego twierdzenia, zgodnie z którym spółka EDF miała trudności finansowe, Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga przedstawiają następujące dowody:
- dokumenty referencyjne opublikowane przez inną spółkę, częściowo przejętą przez spółkę EDF (zwaną dalej „zaangażowaną spółką”) w pierwszych kwartałach w latach 2012, 2013 i 2014;
  - artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 27 lutego 2011 r. na stronie internetowej;
  - artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 1 marca 2012 r. we francuskim dzienniku;
  - artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 8 kwietnia 2013 r. w dzienniku w Zjednoczonym Królestwie;
  - artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 26 lutego 2014 r. w niemieckim dzienniku ekonomicznym;
  - artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 6 października 2014 r. w niemieckim dzienniku ekonomicznym;
  - artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 5 czerwca 2015 r. we francuskim dzienniku;
  - artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 17 lutego 2016 r. we francuskim dzienniku;
  - artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 18 lutego 2016 r. we francuskim dzienniku;
  - dwa artykuły prasowe, które ukazały się w dniu 12 marca 2016 r. w dzienniku ekonomicznym i finansowym Zjednoczonego Królestwa;
  - specjalne sprawozdanie francuskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące międzynarodowej strategii spółki EDF z listopada 2015 r.;
  - sprawozdanie niezależnej organizacji, które ukazało się w dniu 13 grudnia 2012 r.
- 329 Po pierwsze, co się tyczy artykułu prasowego, który ukazał się w dniu 27 lutego 2011 r. na stronie internetowej, należy stwierdzić, że dotyczy on sytuacji finansowej spółki EDF i odnosi się do zadłużenia tej spółki. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę, że wspomniano w nim, iż omawiana spółka uzyskała notowanie AA od agencji ratingowej, nie można z tego wywnioskować, że zadłużenie zaangażowanej spółki osiągnęło taki poziom, iż można było przewidywać, że prawie na pewno zniknie ona z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej. Notowanie to odpowiada bowiem wysokiej jakości i inwestycji, która jest co do zasady pewna.

- 330 Po drugie, co się tyczy artykułu prasowego, który ukazał się w dniu 8 kwietnia 2013 r. w dzienniku Zjednoczonego Królestwa, można z niego wywnioskować jedynie, że pierwotny partner spółki EDF w odniesieniu do projektu Hinkley Point C zrezygnował z energii jądrowej, oraz że ze względu na długi spółki EDF w wysokości 39 mld EUR nie było wiadomo, czy przedsiębiorstwo to może samodzielnie zrealizować ten projekt. Natomiast nie można z niego wywnioskować, że spółka EDF była przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji finansowej w rozumieniu pkt 9 wytycznych w sprawie zagrożonych przedsiębiorstw.
- 331 Po trzecie, jeśli chodzi o artykuł prasowy, który ukazał się w dniu 1 marca 2012 r. we francuskim dzienniku, i artykuły, które ukazały się w niemieckim dzienniku ekonomicznym w dniach 26 lutego i 6 października 2014 r., należy wskazać, że nie dotyczą one spółki EDF, lecz zaangażowanej spółki. W chwili przyjęcia zaskarżonej decyzji spółka ta i spółka EDF były odrębnymi przedsiębiorstwami i ani Republika Austrii, ani Wielkie Księstwo Luksemburga nie przedstawiły dowodów pozwalających na uznanie, że w chwili przyjęcia zaskarżonej decyzji Komisja wiedziała lub powinna była wiedzieć, że w przyszłości spółka wymieniona w omawianych artykułach zostanie częściowo przejęta przez spółkę EDF. Przeciwnie, w tym kontekście należy wskazać, że zgodnie z informacjami Komisji, które nie są kwestionowane przez Republikę Austrii ani Wielkie Księstwo Luksemburga, protokół porozumienia w przedmiocie częściowego przejęcia zaangażowanej spółki przez spółkę EDF został podpisany dopiero w dniu 29 lipca 2015 r., a więc dopiero po dniu 8 października 2014 r., w którym została przyjęta zaskarżona decyzja. Co za tym idzie, te artykuły prasowe nie mogą stanowić dowodu na okoliczność istnienia trudności finansowych, z jakimi borykała się spółka EDF w chwili przyjęcia zaskarżonej decyzji. Te same uwagi dotyczą także dokumentów referencyjnych opublikowanych przez rozpatrywaną spółkę w pierwszych kwartałach w latach 2012, 2013 i 2014, oraz artykułu, który ukazał się na stronie internetowej, ponieważ zawierają one informacje dotyczące tej ostatniej spółki.
- 332 Po czwarte, co się tyczy artykułów prasowych, które ukazały się we francuskim dzienniku w dniu 5 czerwca 2015 r. oraz w dniach 17 i 18 lutego 2016 r., oraz artykułu opublikowanego w dzienniku ekonomicznym i finansowym w Zjednoczonym Królestwie w dniu 12 marca 2016 r., należy stwierdzić, że zostały one opublikowane po przyjęciu zaskarżonej decyzji.
- 333 W tym kontekście należy przypomnieć, że zgodność z prawem decyzji Komisji w dziedzinie pomocy państwa należy oceniać na podstawie informacji, którymi Komisja mogła dysponować w chwili przyjmowania tej decyzji (wyrok z dnia 10 lipca 1986 r., Belgia/Komisja, 234/84, EU:C:1986:302, pkt 16). W niniejszej sprawie Komisja nie mogła dysponować tymi informacjami, ponieważ wymienione w pkt 332 powyżej artykuły prasowe zostały opublikowane po przyjęciu zaskarżonej decyzji i nic w aktach sprawy nie wskazuje na to, że rzeczona instytucja mogła dysponować zawartymi w nich informacjami przed przyjęciem tej decyzji.
- 334 W każdym razie, nawet przy założeniu, że Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga przedstawiły artykuły prasowe, o których mowa w pkt 328 powyżej, aby wykazać istnienie okoliczności, które miały miejsce przed przyjęciem zaskarżonej decyzji, nie pozwoliłyby one na wykazanie, że przed jej przyjęciem spółka EDF była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej w rozumieniu pkt 9 wytycznych w sprawie zagrożonych przedsiębiorstw. W zakresie bowiem, w jakim w artykułach tych zawarte jest odesłanie do likwidacji zaangażowanej spółki i przejęcia jej części przez spółkę EDF, należy przypomnieć, że te wydarzenia miały miejsce po przyjęciu zaskarżonej decyzji (zob. pkt 331 powyżej). Co więcej, należy stwierdzić, że nie można z tych artykułów prasowych wywnioskować, iż przed jej przyjęciem zadłużenie spółki EDF osiągnęło taki rozmiar, że bez zewnętrznej interwencji doprowadziłoby to przedsiębiorstwo do zniknięcia z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej.

- 335 Po piąte, Republika Austrii podnosi, że ze s. 5 specjalnego sprawozdania francuskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczącego międzynarodowej strategii spółki EDF z listopada 2015 r. wynika, iż spółka ta znajdowała się pod koniec 2009 r. w „sytuacji niestabilności finansowej”, ze s. 7 zaś tego samego sprawozdania, że „sytuacja finansowa [omawianej spółki była] niepewna, a nawet rosło jej zadłużenie”.
- 336 W tym względzie wystarczy wskazać, że nie można wywnioskować ze specjalnego sprawozdania francuskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczącego międzynarodowej strategii spółki EDF z listopada 2015 r., że w dniu przyjęcia zaskarżonej decyzji spółka EDF była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej w rozumieniu pkt 9 wytycznych w sprawie zagrożonych przedsiębiorstw. Z jednej strony bowiem na s. 5 omawianego sprawozdania wskazano, że „na koniec roku 2009 [EDF] znajdowała się w niestabilnej sytuacji finansowej”, ale następnie wskazano, że „nowy cykl odpowiadający okresowi kontroli [Trybunału Obrachunkowego] rozpoczął się cesją całkowitej kwoty kredytu w wysokości 13 [mld EUR]”. Z drugiej strony należy stwierdzić, że sformułowanie na s. 7 tego sprawozdania, zgodnie z którym „główną wątpliwością państwa będącego akcjonariuszem była okoliczność, że grupa nadal wypłacała znaczną dywidendę, pomimo niestabilnej sytuacji finansowej, nawet za cenę wzrostu zadłużenia”, nie wykazuje, że zadłużenie spółki EDF doprowadziłoby do prawie pewnego zniknięcia z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej.
- 337 Po szóste, jeśli chodzi o artykuł niezależnej organizacji z dnia 13 grudnia 2012 r., wynika z niego, że koszty budowy elektrowni jądrowych we Flamanville i w Olkiluoto wzrosły. Na wstępie, z zaskarżonej decyzji jasno wynika, że Komisja uwzględniła te okoliczności. Następnie, należy stwierdzić, że nie można z omawianego artykułu wywnioskować, iż spółka EDF lub zaangażowana spółka znajdowały się w trudnej sytuacji finansowej. Wreszcie, co się tyczy informacji zawartych w tym artykule dotyczących tej spółki, wystarczy wskazać na rozważania przedstawione w pkt 331 powyżej. Artykuł ten nie może więc również posłużyć do wykazania istnienia oczywistego błędu Komisji.
- 338 Dowody przedstawione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga nie mogą posłużyć do wykazania, że spółka EDF borykała się z trudnościami finansowymi w rozumieniu ust. 9 wytycznych w sprawie zagrożonych przedsiębiorstw. Co za tym idzie, należy oddalić argument tych państw członkowskich, zgodnie z którym ze względu na okoliczność, że spółka EDF znajdowała się w trudnej sytuacji finansowej, Komisja powinna była uznać, iż element pomocy zawarty w gwarancji kredytowej był tej samej wysokości, co kwota rzeczywiście zabezpieczona omawianą gwarancją.
- 339 W drugiej kolejności w zakresie, w jakim argumenty podniesione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga zmierzają do wykazania, że biorąc pod uwagę sytuację finansową, w jakiej znajdowała się spółka EDF, inwestor działający w warunkach gospodarki rynkowej nie zaakceptowałby stawki prowizji z tytułu gwarancji kredytowej w wysokości 295 punktów bazowych, wystarczy zauważyć, że te państwa członkowskie nie przedstawiły szczegółowych argumentów, które mogłyby wykazać, iż rozważania Komisji przedstawione w pkt 9.5.3.1 zaskarżonej decyzji były pozbawione wiarygodności. W szczególności te państwa członkowskie nie przedstawiają żadnego argumentu, który mógłby wykazać, że błędem było oparcie się na notowaniu BB lub BA, ani żadnego argumentu służącego do wykazania, iż po pierwsze porównanie między średnią ze 102 umów wymiany ryzyka kredytowego (swapów) europejskich przedsiębiorstw w kategorii ryzyka BB, z jednej strony, i średnią wartością 286 punktów bazowych dla omawianej kategorii ryzyka, jakiego dokonała Komisja, z drugiej strony, lub po drugie dostosowanie stawki prowizji za omawianą gwarancję kredytową do wysokości 295 punktów bazowych, dokonane w odpowiedzi na wątpliwości Komisji (zob. pkt 290 powyżej) były pozbawione wiarygodności.
- 340 Co za tym idzie, należy również oddalić argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga oparte na tym, że Komisja nie wzięła pod uwagę kryteriów określonych w pkt 3.2 lit. a) i pkt 4.1 lit. a) komunikatu w sprawie gwarancji, bez konieczności wypowiedzania się w przedmiocie argumentu Komisji, zgodnie z którym dokumenty przedstawione przez te państwa członkowskie nie zostały przedstawione w toku postępowania administracyjnego.

– *W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że stawka prowizji za gwarancję powinna była wynieść co najmniej 400 punktów bazowych*

- 341 W replice Republika Austrii utrzymuje, że zgodnie z pkt 3.4 lit. f) akapit szósty komunikatu w sprawie gwarancji stawka za ryzyko wynosi przynajmniej 400 punktów bazowych. Komisja nie wyjaśniła, dlaczego gwarancja kredytowa, dla której została przewidziana dostosowana stawka prowizji za gwarancję w wysokości 295 punktów bazowych, była mniej ryzykowna.
- 342 Komisja i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 343 W tym względzie należy w pierwszej kolejności zauważyć, że kryterium określone w pkt 3.4 lit. f) akapit szósty komunikatu w sprawie gwarancji, do którego odsyła pkt 4.2 rzeczonego komunikatu, znajduje zastosowanie wyłącznie do programów gwarancji, a nie do gwarancji indywidualnych. Gwarancja kredytowa nie jest programem gwarancji w rozumieniu pkt 1.3 lit. a) tego komunikatu.
- 344 W drugiej kolejności i w każdym razie należy stwierdzić, że wbrew temu, co sugeruje Republika Austrii, suma 400 punktów bazowych przewidziana w pkt 3.4 lit. f) akapit szósty komunikatu w sprawie gwarancji nie odnosi się bezpośrednio do stawki prowizji za gwarancję. Jak bowiem wynika z pkt 3.4 lit. f) omawianego komunikatu, prowizja powinna objąć normalne ryzyko związane z udzieleniem gwarancji, koszty zarządzania programem i roczne wynagrodzenie za odpowiedni kapitał. Roczne wynagrodzenie za odpowiedni kapitał stanowi stawkę za ryzyko, ewentualnie powiększoną o stopę odsetek bez ryzyka. Kwota 400 punktów bazowych wymieniona w pkt 3.4 lit. f) akapit szósty tego komunikatu dotyczy wyłącznie normalnej stawki za ryzyko dla kapitału własnego, która powinna zostać zawarta w prowizji za gwarancję stosowanej wobec beneficjentów. Wynika z tego, że wbrew temu, co daje do zrozumienia Republika Austrii, prowizja za gwarancję nie można bezpośrednio porównywać do stawki w wysokości 400 punktów bazowych przewidzianej w omawianym punkcie.
- 345 W trzeciej kolejności i tytułem uzupełnienia należy zaznaczyć, że pkt 3.4 lit. f) akapit szósty komunikatu w sprawie gwarancji ogranicza się do wyjaśnienia elementu metodologii pozwalającej państwu członkowskiemu na skonstruowanie prowizji za gwarancję odpowiadającej prowizji, jakiej zażądałby gwarant działający na zasadach gospodarki rynkowej. Punkt ten w żaden sposób nie stoi na przeszkodzie temu, aby zamiast stosować tę metodologię, Komisja przyjęła inne podejście do ustalenia tej stawki, uwzględniając jako punkt odniesienia prowizje za gwarancje wymagane przez gwarantów działających w warunkach gospodarki rynkowej dla porównywalnych projektów i dostosowując te stawki z uwzględnieniem specyfiki rozpatrywanego projektu. Co za tym idzie, punkt ten nie sprzeciwia się podejściu, jakie Komisja przyjęła w niniejszej sprawie (zob. pkt 290 powyżej).
- 346 Mając na względzie powyższe rozważania, należy również oddalić argument oparty na tym, że Komisja nie wzięła pod uwagę metody obliczeń, o której mowa w pkt 3.4 lit. f) akapit szósty i w pkt 4.2 komunikatu w sprawie gwarancji.
- 347 Argumenty przedstawione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga dotyczące nieprzestrzegania kryteriów przewidzianych w komunikacie w sprawie gwarancji nie mogą prowadzić do wykazania istnienia oczywistego błędu w rozważaniach Komisji zawartych w pkt 475 i 476 zaskarżonej decyzji, z których wynika, że skorygowana stawka prowizji za gwarancję w wysokości 295 punktów bazowych odpowiadała stawce, jaką spółka NNBG musiałaby zapłacić, gdyby gwarancja taka była oferowana na rynku.
- 348 W konsekwencji argumenty te należy oddalić bez konieczności orzekania w przedmiocie tego, czy Komisja była w niniejszym przypadku zobowiązana do uwzględnienia kryteriów określonych w komunikacie w sprawie gwarancji.
- 349 Dlatego też wszystkie argumenty dotyczące gwarancji kredytowej należy oddalić.

*4) W przedmiocie kumulacji rozpatrywanych środków*

- 350 W ramach zarzutu piątego Republika Austrii podnosi, że Komisja nie uwzględniła zasady kumulacji, która wymaga, aby wszystkie rozpatrywane środki były możliwe do ustalenia w całości.
- 351 W tym względzie w pierwszej kolejności w zakresie, w jakim poprzez ten argument Republika Austrii ponownie podnosi, że Komisja miała obowiązek obliczenia dokładnej kwoty ekwiwalentu dotacji w rozpatrywanych środkach lub że nie ustaliła w wystarczającym stopniu elementu pomocy zawartego w poszczególnych rozpatrywanych środkach, należy oddalić ten argument, wskazując na pkt 247–349 powyżej.
- 352 W drugiej kolejności w zakresie, w jakim poprzez ten argument Republika Austrii pragnie zwrócić uwagę, że Komisja nie wzięła w wystarczającym stopniu pod uwagę łącznego skutku trzech rozpatrywanych środków, należy stwierdzić, iż argument ten dotyczy występowania nadmiernej rekompensaty. Zostanie on więc wzięty pod uwagę w ramach badania zarzutu szóstego dotyczącego proporcjonalności rozpatrywanych środków.
- 353 W związku z tym argument ten należy również oddalić, a wraz z nim wszystkie argumenty zmierzające do wykazania, że elementy pomocy zawarte w rozpatrywanych środkach nie zostały dostatecznie określone.

*c) W przedmiocie kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami jądrowymi i ich składowaniem*

- 354 W ramach zarzutu piątego Republika Austrii podnosi, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie określiła w sposób wystarczający kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami jądrowymi i ich składowaniem.
- 355 W tym względzie w pierwszej kolejności należy przypomnieć, że środek pomocy uznany przez Komisję za zgodny dotyczy wyłącznie kontraktów na transakcje różnicowe, umowy z sekretarzem stanu oraz gwarancji kredytowej. Natomiast zaskarżona decyzja nie odnosi się do ewentualnej pomocy państwa przyznanej przez Zjednoczone Królestwo na pokrycie kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami jądrowymi i ich składowaniem.
- 356 W drugiej kolejności należy wskazać, że jak wynika z motywu 461 zaskarżonej decyzji, w ramach oceny rozpatrywanych środków Komisja wzięła pod uwagę informacje na temat kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami jądrowymi i ich składowaniem, zawarte w modelu finansowym dla Hinkley Point C. W istocie, jak Komisja słusznie podnosi, skoro chodzi o koszty, które mają zostać poniesione przez operatora elektrowni, należało wziąć je pod uwagę w ramach obliczania poziomu zwrotu niezbędnego dla stworzenia wystarczającego efektu zachęty.
- 357 W trzeciej kolejności należy stwierdzić, że w motywach 460 i 461 zaskarżonej decyzji Komisja przypominała wyraźnie, iż każdy dodatkowy element pomocy dotyczący kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami jądrowymi i ich składowaniem, który nie został zawarty w rozpatrywanych środkach, należało zgłosić oddzielnie.
- 358 W świetle tych okoliczności należy stwierdzić, że Komisja postąpiła zgodnie z zasadami przypomnianymi w pkt 263–266 powyżej. Co za tym idzie, argument Republiki Austrii oparty na tym, że Komisja nie określiła w wystarczający sposób kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami jądrowymi i ich składowaniem, należy oddalić.

359 Wniosku tego nie może podważyć fakt, że w dniu 20 lipca 2015 r., a więc po przyjęciu zaskarżonej decyzji, Zjednoczone Królestwo zgłosiło metody ustalania cen w przypadku umów na przemieszczenie odpadów jądrowych oraz że decyzją z dnia 9 października 2015 r. w sprawie pomocy państwa SA.34962, Waste Contract for New Nuclear Power Stations (Dz.U. 2016, C 161, s. 1), Komisja zakwalifikowała tę metodę jako pomoc państwa i uznała ją za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 pkt c) TFUE. Okoliczności te są bowiem późniejsze w stosunku do przyjęcia zaskarżonej decyzji, a zatem nie mogą podważyć jej zgodności z prawem (zob. podobnie wyrok z dnia 11 lipca 2014 r., DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisja, T-533/10, EU:T:2014:629, pkt 75). Co więcej, w sytuacji gdyby Republika Austrii oceniła, że środek pomocy dozwolony w decyzji z dnia 9 października 2015 r. nie powinien być zostać uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, do niej należałoby podniesienie tych argumentów w ramach skargi odnoszącej się do tej decyzji. Natomiast takie argumenty nie mają znaczenia w ramach niniejszej skargi, której przedmiotem jest żądanie stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, która nie dotyczy tej metody ustalania cen.

#### ***d) W przedmiocie ewentualnego przyznania pomocy państwa w przyszłości***

360 W ramach zarzutu piątego Republika Austrii utrzymuje, że w przyszłości mogłaby zostać ewentualnie przyznana dodatkowa pomoc na rzecz Hinkley Point C w postaci gwarancji publicznej.

361 W odniesieniu do tego argumentu wystarczy wskazać, że odnosi się on do okoliczności, które mogą ewentualnie zaistnieć po dniu przyjęcia zaskarżonej decyzji, a zatem nie mogą podważyć jej zgodności z prawem (zob. pkt 359 powyżej). W każdym razie, w zakresie, w jakim Republika Austrii uważa, że wszelka dodatkowa pomoc nie byłaby zgodna z rynkiem wewnętrznym, argumenty te nie mogą zostać uwzględnione w ramach niniejszej skargi, która dotyczy wyłącznie żądania stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, dotyczącej rozpatrywanych środków.

362 Należy zatem oddalić wszystkie argumenty zmierzające do wykazania, że elementy pomocy zawarte w rozpatrywanych środkach nie zostały dostatecznie określone.

#### ***3. W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia obowiązku uzasadnienia***

363 W odniesieniu do argumentów dotyczących naruszenia obowiązku uzasadnienia, które Republika Austrii podnosi w ramach czwartej części zarzutu dziewiątego, wystarczy wskazać, że oparte są one na błędnym założeniu, zgodnie z którym Komisja była zobowiązana do pełniejszego określenia rozpatrywanych środków. Co za tym idzie, argumenty te należy oddalić.

364 Argument Republiki Austrii dotyczący tego, że metoda zastosowana przez Komisję w celu określenia elementu pomocy zawartego w gwarancji kredytowej nie jest zrozumiała, również należy oddalić. Jak już bowiem przedstawiono w pkt 285–349 powyżej, z zaskarżonej decyzji wynika wystarczająco jasno, że Komisja dostosowała szczegółowe warunki gwarancji kredytowej zgłoszonej przez Zjednoczone Królestwo w taki sposób, aby element pomocy zawarty w tej gwarancji był zredukowany do minimum.

365 W konsekwencji argumenty dotyczące naruszenia obowiązku uzasadnienia należy również oddalić.

366 Należy zatem oddalić zarzuty piąty i ósmy oraz czwartą część zarzutu dziewiątego, z zastrzeżeniem zbadania argumentu dotyczącego efektu zamknięcia dostępu do rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz wpływu rozpatrywanych środków na ceny na tym rynku (zob. pkt 273 powyżej) i argumentu opartego na tym, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu kumulatywnego skutku trzech rozpatrywanych środków (zob. pkt 352 powyżej), które zostaną wzięte pod uwagę w ramach badania zarzutu szóstego.



**F. W przedmiocie zarzutu szóstego, drugiego argumentu części trzeciej i części szóstej zarzutu dziewiątego, dotyczących kontroli proporcjonalności rozpatrywanych środków**

- 367 Zarzut szósty, drugi argument części trzeciej i część szósta zarzutu dziewiątego dotyczą rozważań Komisji przedstawionych w pkt 9.5 i 9.6 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którymi rozpatrywane środki są zgodne z zasadą proporcjonalności. W motywie 548 omawianej decyzji Komisja stwierdziła, że z zastrzeżeniem dostosowania stawki prowizji za gwarancję kredytową do poziomu 295 punktów bazowych i zmiany mechanizmów podziału zysków zakłócenia konkurencji wynikające z przyjęcia do eksploatacji Hinkley Point C były ograniczone do niezbędnego minimum i zrównoważone pozytywnymi skutkami tych środków.
- 368 W pierwszej kolejności należy zbadać zarzut szósty, zmierzający do wykazania istnienia błędów w zakresie kontroli proporcjonalności rozpatrywanych środków. W drugiej kolejności zbadane zostaną drugi argument części trzeciej i część szósta zarzutu dziewiątego, oparte w szczególności na niewystarczającym uzasadnieniu.

**1. W przedmiocie zarzutu szóstego dotyczącego kontroli proporcjonalności rozpatrywanych środków**

- 369 Na poparcie zarzutu szóstego Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że rozważania Komisji przedstawione w pkt 9.5 i 9.6 zaskarżonej decyzji są obarczone oczywistym błędem.
- 370 W tym kontekście na wstępie należy przypomnieć, że aby środek pomocy był zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, musi on być właściwy i niezbędny do osiągnięcia zamierzonego celu uzasadnionego interesem publicznym. Co więcej, zmiana warunków wymiany handlowej i zakłócenie konkurencji, jakie on wywołuje, nie mogą być nadmierne w stosunku do pozytywnych skutków, jakie z niego wynikają (zob. podobnie wyroki: z dnia 25 czerwca 1998 r., *British Airways i in./Komisja*, T-371/94 i T-394/94, EU:T:1998:140, pkt 282, 283; z dnia 26 lutego 2015 r., *Francja/Komisja*, T-135/12, niepublikowany, EU:T:2015:116, pkt 60).
- 371 Należy również przypomnieć, że jak zostało już wskazane w pkt 79–128 powyżej, Zjednoczone Królestwo nie tylko miało prawo wyboru technologii jądrowej jako źródła energii, które powinno stanowić część jego koszyka energetycznego, lecz w świetle art. 2 lit. c) w związku z art. 192 akapit pierwszy traktatu EWEA miało ono również prawo do określenia tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej jako celu uzasadnionego interesem publicznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 372 Co się tyczy zakresu kontroli, jaką Sąd musi przeprowadzić w kontekście niniejszej sprawy, należy wskazać, że Komisja dysponuje szerokim zakresem uznania w ramach stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Co za tym idzie, kontrola sprawowana przez Sąd jest ograniczona (zob. pkt 160 i 161 powyżej).
- 373 To w świetle powyższych rozważań należy zbadać argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga przedstawione na poparcie zarzutu szóstego, dzielące się na trzy części, z których pierwsza dotyczy właściwego charakteru rozpatrywanych środków, druga ich konieczności, a trzecia wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków tych środków.

**a) W przedmiocie odpowiedniego charakteru rozpatrywanych środków**

- 374 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że w przeciwieństwie do tego, co przyjęła Komisja, rozpatrywane środki nie były właściwe do osiągnięcia celu poprawy bezpieczeństwa dostaw ani celu dywersyfikacji dostawców energii elektrycznej, ani celu obniżenia emisyjności.

- 375 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że rozpatrywane środki nie są odpowiednie w celu poprawy bezpieczeństwa dostaw oraz osiągnięcia dywersyfikacji dostawców energii elektrycznej.
- 376 Z jednej strony, Republika Austrii utrzymuje, w odniesieniu do bezpieczeństwa dostaw, że energia jądrowa nie przynosi żadnych korzyści w stosunku do innych źródeł energii, bardziej ekologicznych i mniej kosztownych. Na wstępie, państwa członkowskie są zależne od importu, jeśli chodzi o rudę uranu. Następnie, elektrownie jądrowe są bardzo wrażliwe na wzrost temperatury ze względu na ich wysokie zapotrzebowanie na zimną wodę. Co więcej, małe zdecentralizowane elektrownie są mniej kosztowne i mogą być szybko uruchomione i zatrzymane, co pozwala na znacznie lepsze reagowanie na popyt na energię elektryczną, który szybko się zmienia. Ponadto, awaria w małej elektrowni jest znacznie łatwiejsza do opanowania niż awaria w elektrowni jądrowej. Co więcej, w różnych rozważanych scenariuszach Komisja nie uwzględniła planu wzajemnego powiązania, który zmierzałby w szczególności do zintegrowania odnawialnych źródeł energii, oraz przyszłego rozwoju technicznego. Ponadto, zdaniem Republiki Austrii w przyszłości wystąpi znaczny wzrost zdolności produkcji energii w Zjednoczonym Królestwie. Wreszcie, Komisja nie przemyślała w wystarczającym stopniu możliwości rozwiązania ewentualnych trudności z zapewnieniem dostaw poprzez posłużenie się różnymi środkami efektywności energetycznej.
- 377 Z drugiej strony, Republika Austrii podnosi, że rozpatrywane środki nie przyczyniają się do dywersyfikacji dostawców energii elektrycznej, lecz mają odwrotny skutek. Rozbudowa elektrowni jądrowej w Hinkley Point ograniczyłaby środki publiczne, zredukowała znacznie budżet przeznaczony na odnawialne źródła energii i powstrzymałaby realizację projektów eksploatacji i rozwoju odnawialnych źródeł energii. Omawiane środki przyczyniają się więc do ugruntowania energii jądrowej kosztem energii odnawialnej, a co za tym idzie, do utrzymania obecnej struktury dostaw charakteryzującej się znacznym udziałem energii jądrowej. Co za tym idzie, środki te są sprzeczne z jakoby zamierzonym celem dywersyfikacji dostawców energii elektrycznej.
- 378 W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że rozpatrywane środki nie są odpowiednie do osiągnięcia celu obniżenia emisyjności. Energia jądrowa okazuje się zdecydowanie droższa niż na przykład energia wiatrowa czy energia wodna. Zdaniem Republiki Austrii, gdyby omawiane środki zostały poświęcone na te sposoby produkcji energii elektrycznej, emisje dwutlenku węgla mogłyby zostać zredukowane w większym stopniu.
- 379 Komisja, Republika Czeska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 380 W tym względzie należy przypomnieć, że w pkt 9.2 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała promowanie energii jądrowej, a bardziej konkretnie, tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, jako cel uzasadniony interesem publicznym realizowany przez rozpatrywane środki. Jak przedstawiono w ramach badania zarzutu czwartego, Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga nie wysunęły argumentów, które mogłyby podważyć ten wniosek.
- 381 Należy stwierdzić, że argumenty podniesione przez Republikę Austrii ograniczają się do zakwestionowania odpowiedniego charakteru rozpatrywanych środków w odniesieniu do realizacji innych celów, takich jak poprawa bezpieczeństwa dostaw, dywersyfikacja dostawców i obniżenie emisyjności. Natomiast nie zmierzają one do podważenia odpowiedniego charakteru tych środków w odniesieniu do celu leżącego we wspólnym interesie określonego przez Zjednoczone Królestwo, mianowicie utworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, który Komisja uwzględniła. Wynika z tego, że te argumenty podniesione przez Republikę Austrii nie mogą podważyć zasadności rozważań Komisji dotyczących odpowiedniego charakteru omawianych środków. Należy zatem je oddalić jako bezskuteczne w niniejszym kontekście.

382 Niemniej jednak należy stwierdzić, że niektóre z argumentów przedstawionych przez Republikę Austrii dotyczą w istocie wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków rozpatrywanych środków, dokonanego przez Komisję w zaskarżonej decyzji. Argumenty te zostaną wzięte pod uwagę w ramach badania części trzeciej zarzutu szóstego, dotyczącej tego wyważenia.

***b) W przedmiocie koniecznego charakteru rozpatrywanych środków***

383 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że rozpatrywane środki wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów poprawy bezpieczeństwa dostaw, dywersyfikacji dostawców i obniżenia emisyjności, a w związku z tym powodują nadmierne zakłócenie konkurencji. Mechanizm pomocy wynikający z kontraktu na transakcje różnicowe, który pozwala na inwestowanie w zdolności produkcji energii jądrowej dzięki gwarantowanej cenie bazowej, może wpływać na warunki konkurencji na rynku energii w Zjednoczonym Królestwie. W szczególności Hinkley Point C będzie skłonna produkować nawet wtedy, gdy ceny energii elektrycznej będą ujemne. Będzie to miało negatywny wpływ na ten rynek, co będzie się przejawiało w jego nieprawidłowym funkcjonowaniu i będzie niekorzystne dla dostawców alternatywnej energii. Producenci energii odnawialnych zostaną usunięci z rynku w przypadku braku warunków porównywalnych do warunków zawartych w kontrakcie na transakcje różnicowe.

384 W tym kontekście w pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że zwiększenie podaży energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownie jądrowe w następstwie ich subwencjonowania wpłynie na krzywą wartości na ich korzyść, spowoduje zakłócenia na rynku energii i może prowadzić do wypierania technologii, które mogą skutecznie ustabilizować sieci, zwłaszcza elektrowni gazowych. Jej zdaniem utrudni to wypracowanie skutecznej kombinacji zdolności produkcji opartej na elastycznych elektrowniach gazowych połączonych z nieciągłą energią wiatrową, czyniąc eksploatację i utrzymanie rosnącej liczby elektrowni gazowych nierentownymi. Uważa ona bowiem, że elektrownie gazowe napotkają największe trudności w utrzymaniu się na rynku w 2030 r., podczas gdy subwencjonowane elektrownie jądrowe, takiej jak Hinkley Point C, będą generowały wysoką stopę zwrotu dzięki pomocy, która została im przyznana, i będą zachęcane do niepotrzebnego zasilania sieci w okresach, w których do sieci docierać będzie znaczna ilość energii elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł. Będzie to obniżało bezpieczeństwo dostaw ze względu na przewidywalny spadek elastycznych zdolności produkcyjnych.

385 W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że wbrew temu, co twierdzi Komisja, rozpatrywane środki nie wywierają odpowiedniego skutku zachęty dla realizowania inwestycji. W obliczu reperkusji tych środków efekt zachęty, jaki rzeczona instytucja proponuje na korzyść beneficjentów, nie jest odpowiedni do osiągnięcia zamierzonego celu. Środki te tworzą struktury sztucznej zachęty dla produkcji energii elektrycznej, które mogą nawet w niektórych okolicznościach rynkowych podważyć bezpieczeństwo dostaw, zamiast je gwarantować. Ponadto mogą wystąpić zakłócenia rynku i jego złe funkcjonowanie, które może mieć konsekwencje zarówno dla krajowego, jak i europejskiego rynku energii elektrycznej. Na wstępie, promowanie energii jądrowej prowadzi do potencjalnie nadmiernych zdolności produkcji, które nie są elastyczne. Ze względu na mechanizm dotacji w sytuacji cen ujemnych spółka NNBG jako operator Hinkley Point C odbierze ekonomiczną zachętę nie do zredukowania ilości produkowanej energii w przypadku nadwyżki podaży, ale przeciwnie – do kontynuowania jej produkcji i dostarczania jej do sieci, bez żadnego uwzględnienia sytuacji w sieci. Będzie to obliowało producentów energii odnawialnej, w szczególności instalacji wiatrowych, które Zjednoczone Królestwo ma ambicje rozwijać, do sztucznego zredukowania ich dostaw, aby nie burzyć stabilności sieci. Zdaniem Republiki Austrii, ci ostatni producenci wycofają się z rynku, będą musieli zapłacić ujemną cenę za swą produkcję i utracą subwencje lub możliwość korzystania z ewentualnych dotacji. Następnie, Hinkley Point C przyczyni się bezpośrednio do dalszego uprawdopodobnienia scenariusza ujemnych cen. Skoro elektrownia jądrowa ma w każdym razie bez względu na pomoc państwa jedynie ograniczone możliwości reakcji na ceny rynkowe, skoki popytu i wszystkie okoliczności mogące zagrozić stabilności sieci, elektrownia subwencjonowana poprzez kontrakt na

transakcje różnicowe przyczyni się zatem bardziej konkretnie do negatywnego wpływu na warunki rynkowe dla konkurencyjnych technologii, zaś jednocześnie korzystając ze znacznych dotacji, będzie mogła wypchnąć z rynku technologie mające niższe koszty krańcowe. Wreszcie, Republika Austrii dodaje, że cena energii elektrycznej za megawatogodzinę wyprodukowaną przez Hinkley Point C będzie dwa razy wyższa niż cena rzeczywiście oferowana na rynku.

- 386 W trzeciej kolejności Republika Austrii utrzymuje, że rozpatrywane środki dyskryminują nadmiernie inne technologie. Wbrew rozważaniom Komisji, inne technologie nie mogą w podobny sposób korzystać ze wsparcia kontraktów na transakcje różnicowe. Pomoc na produkcję energii pochodzącej z odnawialnych źródeł poddana jest określonym kryteriom, niezwykle rygorystycznym i jasno zdefiniowanym w rozporządzeniu nr 651/2014 oraz w wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020. Omawiane środki, a w szczególności kontrakt na transakcje różnicowe, nie spełniają żadnego z tych warunków. Przeciwnie, środki te prowadziłyby wręcz do wyparcia producentów energii odnawialnej, ponieważ nie mogliby oni uzyskiwać pomocy porównywalnej do pomocy uzyskiwanej przez operatorów elektrowni jądrowych. Ponadto takie środki pozwoliłyby spółce NNBG na korzystanie z dotacji bez uwzględniania sytuacji sieci, podczas gdy na przykład instalacje wiatrowe musiałyby dać pierwszeństwo stabilności sieci przed ich dostawami energii elektrycznej, a co za tym idzie, przed ich możliwością korzystania z ewentualnych dotacji.
- 387 Komisja, Republika Czeska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 388 Na wstępie należy zaznaczyć, że argumenty, które Republika Austrii podnosi, koncentrują się zasadniczo wokół trzech zarzutów, z których pierwszy oparty jest na tym, że rozpatrywane środki nie były konieczne dla osiągnięcia celów zwiększania bezpieczeństwa dostaw, dywersyfikacji dostawców i obniżenia emisyjności, drugi na tym, że mniejsze elektrownie mogą być wystarczające, a trzeci na tym, że Komisja nie zbadała w dostatecznym stopniu ryzyka nadmiernej rekompensaty.
- 389 W pierwszej kolejności należy zbadać argumenty Republiki Austrii dotyczące tego, że rozpatrywane środki nie były konieczne do osiągnięcia celu poprawy bezpieczeństwa dostaw, dywersyfikacji dostawców energii i obniżenia emisyjności.
- 390 W tym względzie wystarczy przypomnieć, że w zaskarżonej decyzji Komisja wzięła pod uwagę interes publiczny w utworzeniu nowych zdolności produkcji energii jądrowej (zob. pkt 380 powyżej). Co za tym idzie, argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga oparte na tym, że rozpatrywane środki nie były konieczne dla osiągnięcia celów zwiększania bezpieczeństwa dostaw, dywersyfikacji dostawców i obniżenia emisyjności, nie są w stanie podważyć zasadności rozumowania Komisji. Należy więc je oddalić.
- 391 W drugiej kolejności należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że mniejsze elektrownie, potencjalnie modułowe, byłyby wystarczające, ponieważ elektrownie te można szybciej uruchomić, a awaria w takiej elektrowni będzie łatwiejsza do opanowania, niż gdyby wydarzyła się w Hinkley Point. W zakresie bowiem, w jakim argument ten odnosi się do elektrowni innych niż jądrowe, wystarczy przypomnieć, że takie elektrownie nie są właściwe do osiągnięcia celu promowania energii jądrowej, zamierzonego przez rozpatrywane środki. W pozostałym zakresie wystarczy stwierdzić, że Republika Austrii nie przedstawia powodów, dla których budowa wielu mniejszych elektrowni jądrowych zmierzająca do stworzenia tej samej bazowej wydolności energii jądrowej co Hinkley Point C miałyby mieć bardziej ograniczony wpływ na warunki wymiany handlowej i na konkurencję niż budowa omawianej elektrowni.
- 392 W trzeciej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu faktu, iż Zjednoczone Królestwo przewidziało trzy środki, których indywidualna kwota jest już wyjątkowo wysoka. W zaskarżonej decyzji rzeczona instytucja ograniczyła się do uzasadnienia każdego

z elementów oddzielnie, bez uwzględnienia łącznego skutku. Ten argument oraz argument podniesiony w ramach zarzutu piątego, zgodnie z którym Komisja nie wzięła pod uwagę łącznego skutku rozpatrywanych środków (zob. pkt 352 powyżej) pokrywają się. W tym kontekście należy również uwzględnić argument podniesiony w ramach zarzutu pierwszego, zgodnie z którym nie było konieczne „uodpornienie” operatorów Hinkley Point C (zob. pkt 196 powyżej).

- 393 Po pierwsze, należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że Komisja ograniczyła się do zbadania rozpatrywanych środków w sposób zindywidualizowany, lecz nie wzięła pod uwagę ich łącznego skutku. Z jednej strony bowiem z motywu 337 zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja uznała, iż środki te są powiązane. Z drugiej strony, z motywów 407 i 479 omawianej decyzji wynika, że w ramach badania proporcjonalności omawianych środków Komisja wzięła pod uwagę ten związek. W omawianych motywach Komisja stwierdziła bowiem, że stopa zwrotu, na podstawie której obliczany jest kurs wykonania dla kontraktu na transakcje różnicowe, była spójna ze wszystkimi środkami, które stanowiły dla niej ramy. Umowa z sekretarzem stanu i gwarancja kredytowa stanowią część tych środków. Wynika z tego, że podczas dokonywania oceny koniecznego charakteru elementu pomocy zawartego w kontrakcie na transakcje różnicowe Komisja uwzględniła elementy pomocy zawarte w dwóch innych rozpatrywanych środkach.
- 394 Po drugie, należy stwierdzić, że Republika Austrii nie przedstawia żadnego szczegółowego argumentu mogącego wykazać, iż elementy pomocy zawarte w różnych rozpatrywanych środkach są nadmierne w stosunku do celu wywołania decyzji o inwestycjach w nowe zdolności produkcji energii jądrowej.
- 395 Na wstępie w odniesieniu do gwarancji kredytowej należy przypomnieć, że Komisja zażądała, aby wysokość prowizji za nią została zmieniona w celu ograniczenia zawartego w niej elementu pomocy do minimum. W tym kontekście należy również przypomnieć, że badanie zarzutu ósmego nie wykazało oczywistych błędów Komisji w tym względzie (zob. pkt 285–349 powyżej).
- 396 Następnie w odniesieniu do umowy z sekretarzem stanu należy przypomnieć, że zawarty w niej element pomocy ogranicza się do umownego uprawnienia, które w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej Hinkley Point z powodów politycznych zwalnia inwestorów spółki NNBG z kosztów lub straty czasu wynikających z działań podejmowanych w celu wykonania ich praw wynikających z ogólnych zasad regulujących rekompensatę w przypadku pozbawienia prawa własności (zob. pkt 277 powyżej).
- 397 Jeśli chodzi o argument Republiki Austrii, zgodnie z którym nie było konieczne „uodpornianie” spółki NNBG i jej inwestorów na wszelkie ryzyko prawne, z jednej strony należy zauważyć, że rozpatrywane środki nie chronią spółkę NNBG od wszelkiego ryzyka, lecz że została ona wystawiona w szczególności na ryzyko opóźnień w budowie lub niedokończenia budowy Hinkley Point C, na ryzyko niskiej skuteczności działania, a także na ryzyko słabych wyników. Z drugiej strony, biorąc pod uwagę cel realizowany za pomocą rozpatrywanych środków, polegający na wywołaniu skutku zachęty dla inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej, nie można uznać za oczywiście błędne posłużenia się instrumentem takim jak umowa z sekretarzem stanu dla ograniczenia ryzyka, na jakie takie inwestycje są narażone, w celu obniżenia wysokości kursu wykonania gwarantowanego w kontrakcie na transakcje różnicowe.
- 398 Wreszcie, co się tyczy kontraktu na transakcje różnicowe, należy stwierdzić, że Republika Austrii nie przedstawia żadnego szczegółowego argumentu mogącego wykazać, iż twierdzenie Komisji, zgodnie z którym kurs wykonania nie przekracza kwoty niezbędnej do spowodowania podjęcia decyzji o zainwestowaniu w Hinkley Point C, było w oczywisty sposób błędne. W tym kontekście należy przypomnieć, że kurs wykonania został ustalony z uwzględnieniem stóp zwrotu oraz że w pkt 9.5.3.2 i 9.5.3.3 zaskarżonej decyzji Komisja uznała, iż z zastrzeżeniem zmiany mechanizmów podziału zysków stopy te były zgodne ze stopami zwrotu, jakich można byłoby oczekiwać w przypadku projektu

o podobnym zakresie do projektu budowy Hinkley Point C, charakteryzującym się porównywalnym poziomem niepewności. Republika Austrii nie przedstawia żadnego argumentu, który mógłby wykazać, że te rozważania dotknięte są oczywistym błędem w ocenie.

- 399 Wynika z tego, że wszystkie argumenty mające na celu podważenie niezbędnego charakteru rozpatrywanych środków należy oddalić.
- 400 Jednakże w tym kontekście Republika Austrii podnosi także argumenty odnoszące się do dokonanego przez Komisję wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków rozpatrywanych środków. Argumenty te zostaną uwzględnione w ramach trzeciej części niniejszego zarzutu dotyczącej tego wyważenia.

*c) W przedmiocie wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków rozpatrywanych środków*

- 401 Trzecia część zarzutu dotyczy wniosku Komisji zawartego w motywach 547 i 548 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym, biorąc pod uwagę dostosowanie stawki prowizji za gwarancję kredytową i zobowiązań powziętych przez spółkę EDF, ryzyko zakłóceń konkurencji spowodowanych przez rozpatrywane środki jest ograniczone i zrównoważone przez ich pozytywne skutki.
- 402 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga kwestionują ten wniosek. Zdaniem tych państw członkowskich niekorzystne skutki wynikające z rozpatrywanych środków są nadmierne w stosunku do płynących z nich korzyści. Republika Austrii podnosi, że wbrew twierdzeniom Komisji ewentualne korzyści wynikające z omawianych środków są nieporównywalne do wywoływanych przez nie niekorzystnych skutków, takich jak w szczególności zakłócenie konkurencji na niekorzyść innych producentów energii elektrycznej oraz wywołanie znacznych problemów w funkcjonowaniu rynku energii elektrycznej. W pierwszej kolejności Komisja nie uwzględniła negatywnych skutków tych środków dla innych producentów energii elektrycznej, w szczególności znacznych negatywnych skutków dla producentów energii odnawialnej. Co więcej, takie środki wywołują efekt zachęty sprzyjający tym nieprawidłowościom. W drugiej kolejności w ramach wyważenia Komisja pominęła niektóre podstawowe aspekty również przemawiające przeciwko dopuszczeniu tych środków. Po pierwsze, skutki dla rynku energii elektrycznej nie zostały wystarczająco przeanalizowane. Po drugie, zaskarżona decyzja ma walor precedensu dla wielu instalacji jądrowych, które są planowane, ale które nie są obecnie realizowane, ponieważ nie są opłacalne bez pomocy państwa. Po trzecie, nie zostały w wystarczającym stopniu wzięte pod uwagę znaczne skutki dla konsumentów. Sama okoliczność, że w zaskarżonej decyzji inne możliwe rozwiązania pokrycia przyszłego zapotrzebowania Zjednoczonego Królestwa nie zostały w ogóle zbadane, pozwala na wyciągnięcie wniosku o niewystarczającym uwzględnieniu dobra konsumentów. Zliberalizowany sektor, taki jak sektor energetyczny, powinien co do zasady móc funkcjonować bez znacznego publicznego wsparcia. Co za tym idzie, kwota środków, jakie mają zostać wyasygnowane przez podatników Zjednoczonego Królestwa, budzi tym większe zdumienie. Po czwarte, skutki dla środowiska, w zakresie dotyczącym w szczególności składowania odpadów, a także skutki dla konsumenta i podatnika, nie zostały uwzględnione.
- 403 Komisja, Republika Czeska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 404 Argumenty przedstawione przez Republikę Austrii można podzielić na cztery grupy. Pierwsza grupa argumentów zmierza do podważenia uwzględnionych przez Komisję pozytywnych skutków rozpatrywanych środków. Druga grupa argumentów dotyczy wniosku Komisji, zgodnie z którym zakłócenia konkurencji wywołane przez omawiane środki są ograniczone. Trzecia grupa argumentów dotyczy dokonanego przez Komisję wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków tych środków. Czwarta grupa argumentów oparta jest na tym, że Komisja nie wzięła pod uwagę istotnych elementów.

*1) W przedmiocie uwzględnionych przez Komisję pozytywnych skutków rozpatrywanych środków*

405 W pierwszej kolejności, jeżeli chodzi o uwzględnione przez Komisję pozytywne skutki rozpatrywanych środków, należy wskazać, że z motywów 2–11 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego wynika, iż omawiane środki są częścią pakietu działań w zakresie polityki energetycznej podjętych przez Zjednoczone Królestwo w ramach reformy rynku energii elektrycznej. Strategia ta ma na celu realizację bezpieczeństwa dostaw, dywersyfikacji źródeł i obniżenia emisyjności. Jak wynika z motywów 199 i 404 oraz 508–511 zaskarżonej decyzji, w okresie od 2021 do 2030 r. Zjednoczone Królestwo będzie potrzebowało nowych zdolności produkcji energii umożliwiających dostawę około 60 gigawatów. Biorąc pod uwagę przewidywania zamknięcia istniejących elektrowni jądrowych i elektrowni węglowych, budowa Hinkley Point C ma na celu ograniczenie spadku udziału energii jądrowej w całkowitym zapotrzebowaniu na energię elektryczną. Zgodnie z ustaleniami Komisji nie jest możliwe zaradzenie przyszłemu deficytowi zdolności produkcji energii wywołanemu z jednej strony wzrostem popytu, a z drugiej strony zamknięciem istniejących elektrowni jądrowych i elektrowni węglowych, jedynie poprzez uciekanie się do energii odnawialnej. W tym kontekście Komisja wzięła pod uwagę okoliczność, że energia jądrowa stanowi sposób zaopatrzenia w podstawową energię elektryczną, a więc formę ciągłej produkcji energii, która nie jest nieciągła, w przeciwieństwie do wielu technologii produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Komisja wskazała również, że odpowiednikiem mocy, jakiej ma dostarczyć Hinkley Point C, byłoby 14 gigawatów energii wiatrowej na ziemi lub 11 gigawatów energii wiatrowej na morzu oraz że nie można realistycznie oczekiwać, iż taka ilość zostanie wyprodukowana w tym samym czasie.

406 W drugiej kolejności należy wskazać, że jeśli właściwy i niezbędny charakter rozpatrywanych środków należy oceniać w świetle celu uzasadnionego interesem publicznym polegającego na tworzeniu nowych zdolności produkcji energii jądrowej, w ramach wyważenia korzyści i niedogodności wynikających z omawianych środków należy uwzględnić wszystkie pozytywne skutki wywołane przez te nowe zdolności.

407 W trzeciej kolejności w odniesieniu do argumentów przedstawionych przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga, w tym argumentów przedstawionych w ramach pierwszej i drugiej części zarzutu szóstego (zob. pkt 382 i 398 powyżej), należy wskazać, że w istocie te państwa członkowskie podnoszą siedem zarzutów zmierzających do zakwestionowania rozważań Komisji dotyczących pozytywnych skutków rozpatrywanych środków. Po pierwsze, Republika Austrii podnosi argumenty zmierzające do podważenia istnienia przyszłego deficytu zdolności produkcji energii w Zjednoczonym Królestwie. Po drugie, utrzymuje ona, że koncepcja znacznego zapotrzebowania bazowego jest anachroniczna. Po trzecie, podobnie jak Wielkie Księstwo Luksemburga, podnosi ona, że w odniesieniu do energii jądrowej bezpieczeństwo dostaw uranu nie jest gwarantowane. Po czwarte, podnosi ona, że elektrownie jądrowe są wrażliwe na skoki temperatury. Po piąte, wskazuje ona na konsekwencje awarii w elektrowni jądrowej w Hinkley Point. Po szóste, Wielkie Księstwo Luksemburga kwestionuje rozważania Komisji, zgodnie z którymi energia jądrowa jest energią o niskiej emisji dwutlenku węgla. Po siódme, Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że budowa Hinkley Point C nie zostanie ukończona w terminie.

*i) W przedmiocie argumentów mających na celu podważenie istnienia przyszłego deficytu zdolności produkcji energii*

408 Republika Austrii podnosi, że ustalenia Komisji dotyczące istnienia przyszłego deficytu zdolności produkcji energii są w sposób oczywisty błędne. W tym kontekście podnosi ona, że w ramach różnych scenariuszy badanych przez Komisję nie uwzględniła ona zmian rynku energii elektrycznej wynikających ze środków takich jak inteligentne liczniki, inteligentne sieci, inteligentne domy i zdolności magazynowania. Jej zdaniem Komisja nie wzięła również w wystarczającym stopniu pod

uwagę możliwości importu energii elektrycznej pochodzącej z innych państw członkowskich i perspektywy znacznego wzrostu zdolności produkcji energii elektrycznej w Zjednoczonym Królestwie.

- 409 W tym względzie w pierwszej kolejności należy przypomnieć, że jeśli chodzi o istnienie przyszłego deficytu zdolności produkcji energii, Komisja wzięła pod uwagę prognozy dokonane przez Zjednoczone Królestwo. Jak wynika z motywów 250–258 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, w ramach tych prognoz to państwo członkowskie uwzględniło wzrost zdolności produkcji innych niż zdolności produkcji energii jądrowej, środki wydajności energetycznej i możliwość importowania energii pochodzącej z innych państw członkowskich poprzez wzajemne powiązania. Co prawda, jak wynika z motywów 259–263 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, w chwili przyjęcia tej decyzji Komisja miała wątpliwości co do analizy dokonanej przez Zjednoczone Królestwo, niemniej jednak z motywu 510 zaskarżonej decyzji w szczególności wynika, że w wyniku dogłębnej analizy Komisja uznała wskazaną przez Zjednoczone Królestwo potrzebę nowych zdolności produkcji energii zdolnych do dostarczenia 60 gigawatów w latach 2021–2030. Wynika z tego, że należy oddalić argument Republiki Austrii, zgodnie z którym Komisja nie wzięła pod uwagę przyszłego rozwoju rynku energii elektrycznej.
- 410 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o argument Republiki Austrii dotyczący tego, że z raportu Komisji zatytułowanego „Investment perspectives in the electricity market” (Perspektywy inwestycyjne na rynku energii elektrycznej) z lipca 2015 r. wynika, iż zdolności produkcyjne energii wzrosną w Zjednoczonym Królestwie, należy przypomnieć, że zgodność z prawem decyzji Komisji w dziedzinie pomocy państwa należy oceniać według informacji, którymi Komisja mogła dysponować w chwili przyjmowania tej decyzji (wyrok z dnia 10 lipca 1986 r., Belgia/Komisja, 234/84, EU:C:1986:302, pkt 16). W niniejszej sprawie raport, na którym opiera się Republika Austrii, został opublikowany po przyjęciu zaskarżonej decyzji i żaden element akt sprawy nie wskazuje na to, że rzeczona instytucja mogła dysponować informacjami zawartymi w tym raporcie przed przyjęciem tej decyzji. W każdym razie, sam argument, zgodnie z którym zdolności produkcji energii ze źródeł odnawialnych, a więc zdolności nieciągłe, w Zjednoczonym Królestwie wzrosły, nie może pozbawić wiarygodności rozważań Komisji, zgodnie z którymi ze względu na wzrost popytu i zamknięcie istniejących elektrowni jądrowych i elektrowni węglowych Zjednoczone Królestwo będzie musiało się zmierzyć z deficytem produkcji energii.
- 411 W konsekwencji wszystkie argumenty Republiki Austrii zmierzające do podważenia stwierdzenia Komisji dotyczącego istnienia przyszłego deficytu zdolności produkcji energii należy oddalić.
- ii) W przedmiocie argumentów opartych na anachroniczności koncepcji znacznego obciążenia podstawowego*
- 412 Republika Austrii podnosi, że koncepcja znacznego obciążenia podstawowego jest przestarzała. Należy dać pierwszeństwo małym elastycznym elektrowniom.
- 413 W tym względzie w pierwszej kolejności należy przypomnieć, że w motywie 404 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, iż nieciągły charakter wielu technologii odnawialnych nie pozwala im na ustanowienie odpowiedniego rozwiązania alternatywnego dla technologii obciążenia podstawowego, takich jak energia jądrowa, że równoważna moc, jakiej ma dostarczać Hinkley Point C, odpowiada 14 gigawatom lądowej oraz 11 gigawatom morskiej energii wiatrowej i że nierealistyczne byłoby oczekiwanie, iż takie zdolności wytwórcze energii wiatrowej można by stworzyć w tym samym terminie, jaki jest przewidziany na budowę Hinkley Point C.
- 414 W drugiej kolejności należy zbadać, czy argumenty przedstawione przez Republikę Austrii mogą pozbawić te rozważania wiarygodności.



- 415 Po pierwsze, Republika Austrii przedstawia wywiad z dnia 11 września 2015 r. dyrektora generalnego spółki, która zarządza w szczególności sieciami przesyłu energii elektrycznej w Zjednoczonym Królestwie. Podnosi ona, że z tego wywiadu wynika, iż koncepcja posługiwania się dużymi elektrowniami jądrowymi jest przestarzała.
- 416 W tym względzie, po pierwsze, należy wskazać, że rozpatrywany wywiad został opublikowany po przyjęciu zaskarżonej decyzji, a zatem że nie jest on w stanie podważyć zgodności z prawem tej decyzji (zob. pkt 410 powyżej). Jest tak tym bardziej, że niektóre poglądy dyrektora generalnego spółki uwzględniają nowe elementy, które wystąpiły w 2015 roku, a zatem po przyjęciu zaskarżonej decyzji.
- 417 Z drugiej strony i w każdym razie należy stwierdzić, że w rozpatrywanym wywiadzie nie kwestionuje się znaczenia energii jądrowej jako wiarygodnego źródła produkcji energii elektrycznej. Co więcej, jakkolwiek w tym artykule kwestionuje się użyteczność obciążenia podstawowego dla konsumentów na podstawie prognozy, zgodnie z którą konsument sam będzie produkował energię elektryczną, to jednak wskazano tam również, że nie wiadomo, jak szybko ten rozwój nastąpi. Ponadto nie kwestionuje się tego, że obciążenie podstawowe pozostanie istotne dla klientów profesjonalnych. Poza tym należy wskazać, że zgodnie z inną prognozą zawartą w tym wywiadzie popyt na energię elektryczną wzrośnie w latach dwudziestych. Biorąc pod uwagę te rozważania i uwzględniając prawo Zjednoczonego Królestwa do wyboru między różnymi źródłami energii, a także jego ogólną strukturę dostaw energii i znaczny zakres uznania, jakim ono w tym względzie dysponuje (zob. pkt 372 powyżej), należy wyciągnąć wniosek, że rozpatrywany wywiad nie może wykazać, iż rozważania Komisji, o których mowa w pkt 413 powyżej, są dotknięte oczywistym błędem.
- 418 Po drugie, Republika Austrii podnosi, że w przyszłości wzrośnie zapotrzebowanie na elastyczne zasoby w porównaniu z obciążeniem podstawowym, powołując się na raport Komisji zatytułowany „Investment perspectives in the electricity market” (Perspektywy inwestycyjne na rynku energii elektrycznej). W tym względzie wystarczy przypomnieć, że z przyczyn wymienionych w pkt 410 powyżej raport ten nie może podważyć zgodności z prawem zaskarżonej decyzji. W każdym razie argument ten nie może pozbawić wiarygodności stwierdzeń Komisji, zgodnie z którymi nie można realistycznie oczekiwać, że wystarczająca zdolność produkcji energii elastycznej i o niskiej emisji dwutlenku węgla zostanie utworzona w tym samym czasie, co okres przewidziany na budowę Hinkley Point C.
- 419 Po trzecie, Republika Austrii podnosi, że z artykułu zatytułowanego „Will the U.S. Ever Need to Build Another Coal or Nuclear Power Plant?”, opublikowanego w dniu 22 kwietnia 2009 r. w czasopiśmie amerykańskim wynika, że przewodniczący amerykańskiej federalnej komisji regulacji energetyki uznał, iż pojęcie obciążenia podstawowego może stać się anachronizmem.
- 420 W tym względzie wystarczy zauważyć, że nawet jeśli z tego artykułu wynika, iż przewodniczący amerykańskiej federalnej komisji regulacji energetyki uznał, iż w przyszłości koncepcja obciążenia podstawowego może stać się przestarzała, należy stwierdzić, że z artykułu tego wynika również, iż opinia ta nie jest powszechnie podzielana i inni eksperci uznali, że energia jądrowa będzie nadal odgrywać istotną rolę w przyszłości. Biorąc pod uwagę znaczny zakres uznania, jakim dysponuje Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do określania swego budżetu energetycznego, artykuł ten nie może zatem również wykazać, że rozważania Komisji podsumowane w pkt 413 powyżej są oczywiście błędne.
- 421 Z tego względu argumenty Republiki Austrii dotyczące tego, że pojęcie znacznego obciążenia podstawowego jest przestarzałe, również należy oddalić.

*iii) W przedmiocie argumentów dotyczących dostaw uranu*

- 422 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że znane zasoby uranu nie są nieograniczone. Co więcej, paliwo jądrowe musi być importowane w znacznej części z państw, w których sytuacja polityczna jest niestabilna.
- 423 W pierwszej kolejności należy zbadać, czy argument odnoszący się do ograniczonego charakteru znanych rezerw uranu jest w stanie podważyć wiarygodność rozważań Komisji dotyczących korzyści wynikających z rozpatrywanych środków.
- 424 W tym względzie należy wskazać, z jednej strony, że jak wynika z motywu 383 zaskarżonej decyzji, oczekiwany okres eksploatacji Hinkley Point C wynosi 60 lat. Z drugiej strony, zgodnie ze streszczeniem „czerwonej księgi” opublikowanej przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej (IAEA) i przez Organizację Rozwoju i Współpracy Gospodarczej (OECD), przedstawionym przez Komisję, rezerwy uranu są wystarczające na następne 150 lat. Wynika z tego, że argument oparty na ograniczonym charakterze rezerw nie może pozbawić rozważań Komisji wiarygodności.
- 425 Wniosku tego nie podważa argument Republiki Austrii, zgodnie z którym ze strony 10 przykładowego programu energetyki jądrowej Komisji z dnia 4 października 2007 r., COM(2007) 565 wersja ostateczna, wynika, że rozpoznane i racjonalnie pewne zasoby uranu nadające się do eksploatacji po konkurencyjnych cenach mogą zaspokoić zapotrzebowanie przemysłu jądrowego przez co najmniej 85 lat przy założeniu obecnego poziomu zużycia.
- 426 Po pierwsze bowiem należy stwierdzić, że ten przykładowy program odnosi się do prognozy zawartej w poprzedniej wersji „czerwonej księgi”, o której mowa w pkt 423 powyżej, natomiast prognoza na okres 150 lat pochodzi z nowszej wersji tej księgi.
- 427 Po drugie i w każdym razie, nawet jeśli się przyjmie, że rozpoznane i racjonalnie pewne zasoby uranu nadające się do eksploatacji po konkurencyjnych cenach mogą zaspokoić zapotrzebowanie przemysłu jądrowego tylko przez 85 lat przy założeniu obecnego poziomu zużycia, ów czas przekracza oczekiwany okres użytkowania Hinkley Point C, a Republika Austrii nie przedstawiła szczegółowych informacji mogących wykazać, że nastąpi taki rozwój energii jądrowej, iż znane zasoby uranu zostaną wyczerpane przed końcem tego okresu.
- 428 Po trzecie, w tym kontekście należy również wziąć pod uwagę możliwość wykorzystania paliw już używanych lub pochodzących z likwidacji broni jądrowej. Jeśli chodzi o tę możliwość, Republika Austrii ogranicza się do wskazania, że ze strony 18 corocznego sprawozdania z 2014 r. Agencji Dostaw Euratomu wynika, iż państwa członkowskie zapewniają jedynie 21% zdolności recyklingowej, co nie będzie wystarczające dla zaspokojenia potrzeb Unii. W tym względzie wystarczy wskazać, że ze stron 18 i 33 tego dokumentu wynika, iż na skalę światową występuje nadmiar zdolności konwersji i że potrzeby producentów energii w Unii są w pełni pokryte w krótkim i średnim okresie.
- 429 Co za tym idzie, argument oparty na ograniczonym charakterze zasobów uranu nie może dowodzić istnienia oczywistego błędu w ocenie Komisji.
- 430 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o argument dotyczący tego, że UE jest w dużym stopniu uzależniona od importu paliw jądrowych z państw trzecich, z jednej strony należy przypomnieć ww. możliwość recyklingu paliw już używanych lub pochodzących z demontażu broni jądrowej oraz istnienie kopalni uranu na terytorium Unii, nawet jeżeli ich rozmiar jest bardzo ograniczony.
- 431 Z drugiej strony fakt, że znakomita większość uranu jest przywożona z państw trzecich, nie może sam w sobie dowodzić, iż Hinkley Point C nie będzie mogła osiągnąć planowanej zdolności produkcji energii elektrycznej.

- 432 Republika Austrii podnosi jednak, że omawiany przywóz w dużej mierze pochodzi z krajów, w których sytuacja polityczna jest niestabilna.
- 433 W tym względzie, po pierwsze, należy wskazać, że część dostaw pochodzi z Kanady i Australii oraz że Republika Austrii nie podnosi argumentów mających na celu podważenie stabilnej sytuacji politycznej w tych krajach.
- 434 Po drugie, zgodnie z informacjami Komisji, która odsyła do strony 2 przykładowego programu energetyki jądrowej z dnia 13 listopada 2008 r., COM(2008) 776 wersja ostateczna, zasoby uranu znajdują się na obszarach stabilnych geopolitycznie i są bardzo rozproszone, co może pozwolić na uniknięcie ryzyka, że ewentualne zakłócenia w jednym lub w kilku z tych obszarów wywołają niedobór uranu dla państw członkowskich. Republika Austrii nie podnosi szczegółowych argumentów mogących podważyć te informacje.
- 435 Po trzecie, w tym kontekście należy wziąć również pod uwagę informacje Komisji, potwierdzone na stronach 4 i 11 komunikatu Komisji dotyczącego przykładowego programu energetyki jądrowej z dnia 4 października 2007 r., zgodnie z którymi przedsiębiorstwa europejskie są współwłaścicielami kopalni w państwach trzecich, oraz że zawarto międzynarodowe umowy ułatwiające handel materiałami jądrowymi i technologią jądrową z Australią, Kanadą, Stanami Zjednoczonymi Ameryki, Japonią i Republiką Kazachstanu.
- 436 Po czwarte, należy przypomnieć, że uzależnienie od paliw importowanych z państw trzecich nie jest specyficzną cechą energii jądrowej, ale dotyczy również innych technologii, takich jak elektrownie gazowe.
- 437 Co za tym idzie, argument Republiki Austrii dotyczący okoliczności, że znakomita większość uranu musi zostać przywieziona z państw trzecich, również nie jest w stanie pozbawić wiarygodności rozważań Komisji dotyczących pozytywnych skutków rozpatrywanych środków.
- 438 Dlatego też wszystkie argumenty dotyczące rezerw uranu należy oddalić.
- 439 Wreszcie, jeśli chodzi o argument oparty na tym, że Komisja nie powinna faworyzować importu rud uranu pochodzących z państw trzecich w stosunku do importu energii elektrycznej pochodzącej z innych państw członkowskich, należy stwierdzić, że dotyczy on wyważenia korzyści i niedogodności wynikających z rozpatrywanych środków. Zostanie on zatem uwzględniony w ramach badania tego wyważenia.

*iv) W przedmiocie argumentu opartego na wrażliwości elektrowni jądrowych na wzrost temperatury*

- 440 Republika Austrii podnosi, że elektrownie jądrowe są bardzo wrażliwe na skoki temperatury ze względu na ich duże zapotrzebowanie na zimną wodę. Podczas fal ciepła elektrownie jądrowe trzeba zatem wyłączać.
- 441 W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że Republika Austrii nie przedstawia żadnych dowodów mogących wykazać, że w normalnych warunkach klimatycznych elektrownie jądrowe są szczególnie wrażliwe na warunki pogodowe, w przeciwieństwie do odnawialnych źródeł energii, takich jak energia wiatrowa lub energia słoneczna.
- 442 W drugiej kolejności należy zbadać, czy argument, jaki Republika Austrii oparła na tym, że fale upałów mogą negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie elektrowni jądrowych, może pozbawić wiarygodności rozważania Komisji przedstawione w pkt 405 powyżej.

- 443 Republika Austrii podnosi, że wrażliwość elektrowni jądrowych na fale upałów wynika z dokumentu zatytułowanego „Nuclear Free Local Authorities briefing” z dnia 9 grudnia 2014 r.
- 444 W tym względzie należy stwierdzić, że zgodnie z tym dokumentem główna przyczyna braku stabilności niektórych reaktorów jądrowych związana jest z okolicznością, że chodzi o przestarzałe reaktory, których termin przydatności upłynął. Z jednej strony budowa Hinkley Point C zmierza właśnie do zastąpienia przestarzałych elektrowni jądrowych. Z drugiej strony należy stwierdzić, że Republika Austrii nie przedstawia żadnego argumentu mogącego wykazać, że Hinkley Point C, która ma być położona w Somerset, na wybrzeżu Zjednoczonego Królestwa, może być szczególnie narażona na fale upałów i problemy z chłodzeniem.
- 445 W każdym razie należy stwierdzić, że nawet w przypadku gdyby w wyjątkowych okolicznościach funkcjonowanie Hinkley Point C zostało dotknięte falą upałów, nie mogłoby to podważyć samych w sobie zdolności produkcji energii wynikających z budowy omawianej jednostki, które Komisja wzięła pod uwagę w ramach swoich rozważań przedstawionych w pkt 405 powyżej. W tym kontekście należy również uwzględnić argument Komisji, zgodnie z którym fale upałów skutkują wzrostem wydajności energii słonecznej i w związku z tym występuje efekt kompensacji, który może zrównoważyć ewentualne skutki zbyt wysokich temperatur dla produkcji energii jądrowej.
- 446 Uwzględniając te rozważania, należy wyciągnąć wniosek, że argument dotyczący skutków fali upałów nie może wykazać, iż rozważania Komisji dotyczące pozytywnych skutków rozpatrywanych środków są obarczone oczywistymi błędami.

*v) W przedmiocie argumentu dotyczącego ewentualnych skutków awarii*

- 447 Republika Austrii powołuje się na komplikacje, które mogą być spowodowane awarią w elektrowni jądrowej, a w szczególności awarią w elektrowni tak dużej jak przyszła elektrownia jądrowa w Hinkley Point.
- 448 W tym względzie w pierwszej kolejności należy wskazać z jednej strony, że zgodnie z informacjami Komisji produkcję w elektrowni jądrowej Hinkley Point będzie zapewniało kilka bloków elektrowni jądrowych z wykorzystaniem różnych technologii, co pozwoli zaplanować prace konserwacyjne w taki sposób, że produkcja obciążenia podstawowego zostanie utrzymana, a z drugiej strony, że Republika Austrii nie przedstawiła argumentów mogących podważyć te informacje.
- 449 W drugiej kolejności należy stwierdzić, że sam fakt, iż funkcjonowanie Hinkley Point C może być dotknięte okresowymi awariami, nie jest w stanie podważyć zdolności produkcji energii jako takich wynikających z omawianej jednostki, które Komisja wzięła pod uwagę w ramach swoich rozważań przedstawionych w pkt 405 powyżej.
- 450 Wynika z tego, że argument dotyczący ewentualnych skutków awarii nie może pozbawić wiarygodności rozważań Komisji dotyczących korzyści wynikających z rozpatrywanych środków.

*vi) W przedmiocie uznania energii jądrowej za energię o niskim poziomie emisji dwutlenku węgla*

- 451 Wielkie Księstwo Luksemburga podnosi, że twierdzenie Komisji, zgodnie z którym energia jądrowa jest technologią o niskiej emisji dwutlenku węgla, jest w sposób oczywisty błędne. Technologia jądrowa powoduje znaczną emisję dwutlenku węgla ze względu na węgiel produkowany przy wydobywaniu i przetwarzaniu uranu oraz podczas budowy i likwidacji elektrowni jądrowych.
- 452 W tym względzie na wstępie należy przypomnieć, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie wskazała obniżenia emisyjności jako celu uzasadnionego interesem publicznym, który może uzasadniać w sposób autonomiczny rozpatrywane środki. Tymczasem, jak już przedstawiono w pkt 405 powyżej,

w ramach wyważenia korzyści i niedogodności rozpatrywanych środków wzięła ona pod uwagę okoliczność, że środki te wpisują się w globalną strategię Zjednoczonego Królestwa mającą na celu reformę jego rynku energii elektrycznej, zmierzającą w szczególności do osiągnięcia celu obniżenia emisyjności. W tych okolicznościach należy zbadać, czy argumenty przedstawione przez Wielkie Księstwo Luksemburga mogą wykazać, że rozważania, zgodnie z którymi rozpatrywane środki wpisują się w tę globalną strategię, są dotknięte oczywistym błędem w ocenie.

453 W istocie, Wielkie Księstwo Luksemburga opiera swoje argumenty, w myśl których technologia jądrowa nie jest technologią o niskiej emisji dwutlenku węgla, na badaniu opublikowanym w 2008 r., zatytułowanym „Valuing the greenhouse gas emissions from nuclear power”.

454 W pierwszej kolejności w odniesieniu do treści rozpatrywanej analizy należy stwierdzić, iż nie wynika z niej, że energia jądrowa stanowi formę energii o znacznej emisji dwutlenku węgla. Przeciwnie, jak Komisja słusznie wskazała, wynika z niej, że średnia emisji dwutlenku węgla związanych ze zdolnościami produkcji energii jądrowej wynosi 66 g ekwiwalentu dwutlenku węgla w porównaniu z emisją energii słonecznej i energii z biomasy, wynoszącymi 13 i 41 g ekwiwalentu dwutlenku węgla, podczas gdy paliwa kopalne takie jak gaz, benzyna, olej napędowy i węgiel osiągają wartości pomiędzy 443 g a 1050 g ekwiwalentu dwutlenku węgla.

455 W drugiej kolejności należy zauważyć, że Komisja podnosi, iż w przyszłości średnia emisja dwutlenku węgla emitowanego przez instalacje służące do produkcji energii jądrowej zmniejszy się. Intensywność wytwarzania węgla wynikająca ze zużycia energii elektrycznej koniecznej do wydobywania surowców, budowy i likwidacji elektrowni jądrowej zostanie przynajmniej częściowo zastąpiona energią elektryczną nieemitującą dwutlenku węgla lub emitującą mniejsze jego ilości. Argumenty te nie zostały podważone przez Republikę Austrii ani przez Wielkie Księstwo Luksemburga.

456 W trzeciej kolejności należy wskazać, że Komisja ze swojej strony przedstawia inne studium pochodzące z 2012 r., w którym analizowane są wyniki różnych badań o porównywalnym przedmiocie do tego, które przedstawiło Wielkie Księstwo Luksemburga. Należy stwierdzić, że ze strony 90 tego drugiego studium, które jest o cztery lata późniejsze niż studium przedstawione przez to państwo członkowskie, wynika, zgodnie z wiedzą naukową emisje dwutlenku węgla spowodowane przez energię jądrową stanowią jedynie ułamek emisji spowodowanych przez surowce kopalne dla produkcji energii oraz że są one porównywalne do emisji, których źródłem są technologie odnawialne.

457 Mając na względzie te okoliczności, należy dojść do wniosku, że argumenty podniesione przez Wielkie Księstwo Luksemburga nie mogą wykazać, iż Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie, uznając, że budowa Hinkley Point C wpisuje się w ogólną strategię Zjednoczonego Królestwa na rzecz zreformowania jego rynku energii elektrycznej, zmierzającą w szczególności do osiągnięcia celu obniżenia emisyjności.

*vii) W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że Hinkley Point C zostanie wybudowana z opóźnieniem*

458 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą również, że Hinkley Point C zostanie zbudowana i przyjęta do eksploatacji dopiero po wystąpieniu niedoboru dostaw prognozowanego przez Zjednoczone Królestwo.

459 W tym względzie w pierwszej kolejności należy przypomnieć, że jeśli NNBG nie dotrzyma przewidzianego harmonogramu, może stracić korzyści wynikające z kontraktu na transakcje różnicowe i że stanowi to w związku z tym dla niej zachętę do przestrzegania terminów.

- 460 W drugiej kolejności i w każdym razie należy zauważyć, że przyjęcie Hinkley Point C do eksploatacji jest przewidziane na rok 2023. Nawet w sytuacji, w której rzeczywiste przyjęcie do eksploatacji nastąpiłoby po tej dacie, nie byłoby wykluczone, że mogłaby ona przyczynić się do zaspokojenia zapotrzebowania na nowe instalacje wytwarzające energię elektryczną zdolne do dostarczenia 60 gigawatów, wskazanych przez Zjednoczone Królestwo dla okresu 2021–2030.
- 461 W świetle powyższych rozważań argument oparty na spóźnionym charakterze zakończenia budowy Hinkley Point C także należy oddalić.
- 462 W związku z tym należy uznać, że żaden z argumentów przedstawionych przez Republikę Austrii nie jest w stanie podważyć rozważań Komisji dotyczących pozytywnych skutków rozpatrywanych środków.

*2) W przedmiocie negatywnych skutków uwzględnionych przez Komisję*

- 463 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą argumenty mające na celu wykazanie, że wniosek Komisji, zgodnie z którym zakłócenia konkurencji spowodowane przez rozpatrywane środki były ograniczone, jest dotknięty oczywistymi błędami w ocenie. W tym kontekście należy również wziąć pod uwagę argumenty przedstawione w ramach pierwszej i drugiej części zarzutu szóstego (zob. pkt 382 i 398 powyżej), argument oparty na wpływie na warunki wymiany handlowej między państwami członkowskimi (zob. pkt 125 powyżej), a także argument oparty na ograniczającym skutku dla rynku wewnętrznego i na skutkach rozpatrywanych środków dla cen na tym rynku, które zostały przedstawione w ramach zarzutu piątego (zob. pkt 273 powyżej).
- 464 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja pominęła okoliczność, iż omawiane środki powodują negatywne skutki na rynku wewnętrznym i na rynku energii w szczególności.
- 465 W tym względzie należy przypomnieć, że w pkt 7.9 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, iż rozpatrywane środki mogą zakłócić konkurencję w odniesieniu do produkcji i dostaw energii elektrycznej oraz wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Uznała ona również, że omawiane środki mogą zakłócić decyzje inwestycyjne i wyprzeć inne ewentualne inwestycje. Co więcej, w ramach badania przeprowadzonego w pkt 9.6 omawianej decyzji zidentyfikowała ona pewne negatywne skutki tych środków w dziedzinie zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Niemniej jednak w motywie 548 tej decyzji Komisja uznała, że zakłócenia konkurencji wynikające z uruchomienia Hinkley Point C będą ograniczone do niezbędnego minimum oraz zrównoważone pozytywnymi skutkami tych samych środków. Wniosek ten oparty jest w szczególności na badaniu, jakie przeprowadziła ona w ramach pkt 9.6.1–9.6.5 zaskarżonej decyzji.
- 466 W tym kontekście należy również zauważyć, że w pkt 9.6.1 zaskarżonej decyzji Komisja zbadała zakłócenia inwestycji, które zostaną wywołane przez rozpatrywane środki i ich wpływ na przepływy handlowe. W motywie 511 omawianej decyzji uznała ona, że omawiane środki oddziałują jedynie w sposób mało istotny na przepływy handlowe, ceny i inwestycje. Wniosek ten oparty jest na trzech względach przedstawionych w tym punkcie oraz na rozważaniach zawartych w motywie 403 tej decyzji.
- 467 Po pierwsze, w motywach 503–505 zaskarżonej decyzji Komisja zauważyła, że szerokie wykorzystanie kontraktów na transakcje różnicowe może znacząco zakłócać lub całkowicie wyeliminować rolę cen jako sygnałów inwestycyjnych i w rzeczywistości doprowadzić do regulacji cen wytwarzania energii elektrycznej na poziomach wybranych przez rząd. Kontrakty na transakcje różnicowe zobowiązują producentów do sprzedaży na rynku, utrzymując w ten sposób niektóre zachęty mające zastosowanie do nieuprzywilejowanych podmiotów rynkowych. Komisja stwierdziła jednak, że zachęty te są głównie utrzymane na poziomie eksploatacji, a nie na poziomie decyzji inwestycyjnych, które mogą być determinowane przez stabilność i pewność dochodów zapewnianych w kontrakcie na transakcje

różnicowe. W każdym razie zakłócenia rynku wynikające z kontraktu na transakcje różnicowe na poziomie eksploatacji są bardzo ograniczone dla producentów energii pochodzącej ze źródeł jądrowych, wykazujących niewielkie krańcowe koszty operacyjne i mogących z tego względu sprzedawać na rynku niezależnie od poziomu cen oraz zajmować początkową pozycję na krzywej wartości.

- 468 Po drugie, w motywach 506–508 zaskarżonej decyzji, w odniesieniu do budowy połączeń międzysystemowych oraz do kierunku i intensywności przepływów handlowych, Komisja stwierdziła, że budowa Hinkley Point C powinna mieć minimalny wpływ na ceny hurtowe w Zjednoczonym Królestwie. W tym kontekście wskazała ona, że przeprowadzone modelowanie sugeruje, iż cena w Wielkiej Brytanii spadnie o mniej niż 0,5% w wyniku eksploatacji tej elektrowni jądrowej, co natomiast oznacza skumulowane i globalne obniżenie dochodów z połączeń międzysystemowych o mniej niż 1,7% do 2030 r. Rezultat ten wynika z okoliczności, że nawet jeśli krańcowy koszt energii elektrycznej wyprodukowanej w tej elektrowni jest niższy od ceny istniejących elektrowni, jej całkowita zdolność produkcyjna stanowi niewielką część całkowitej zdolności produkcyjnej w Wielkiej Brytanii, oraz z okoliczności, że obniżenie cen hurtowych i dochodów z połączeń międzysystemowych nastąpi również bez wybudowania omawianej jednostki. Zdaniem Komisji efekt ten oparty jest na najbardziej pesymistycznym scenariuszu, biorąc pod uwagę, że w przypadku braku tej elektrowni można byłoby oczekiwać, iż Zjednoczone Królestwo zdecyduje się na inne rodzaje produkcji o niskiej emisyjności dwutlenku węgla w realistycznym wymiarze (a nie o całkowitej zdolności produkcyjnej Hinkley Point C, która była zbyt duża, aby dało się ją zastąpić wyłącznie źródłami o niskiej emisyjności dwutlenku węgla). W związku z tym, jej zdaniem, istnieje prawdopodobieństwo, że obniżenie cen hurtowych i dochodów w połączeniach międzysystemowych nastąpi również w przypadku braku Hinkley Point C.
- 469 Po trzecie, jeśli chodzi o zakłócenia wymiany handlowej, w motywach 509 i 510 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, że Hinkley Point C miałaby nieznaczny wpływ na ceny spoza Wielkiej Brytanii, który został oszacowany na najwyżej 0,1%. Oznacza to zmniejszenie przepływu transgranicznego o mniej niż 1%. W tym kontekście Komisja wskazała również, że zgodnie z wynikami modelowania alternatywnych scenariuszy, w których projekt elektrowni jądrowej w Hinkley Point nie powstaje, zastąpienie alternatywnymi inwestycjami byłoby ograniczone. Dokładniej rzecz ujmując, prognozy zmniejszającej się podaży pozostawiłyby znaczną przestrzeń do wypełnienia przez innych producentów oraz przez zwiększenie mocy produkcyjnych innych technologii, niezależnie od inwestycji w Hinkley Point C, zwłaszcza przy założeniu terminów zamknięcia istniejących elektrowni jądrowych i węglowych. Zjednoczone Królestwo chciałoby, by w latach 2021–2030 zostały oddane do eksploatacji nowe moce produkcyjne mogące dostarczyć około 60 gigawatów, z czego 3,2 gigawata byłoby dostarczone przez Hinkley Point C. Likwidacja tego przyszłego deficytu zdolności produkcji energii nie byłaby możliwa wyłącznie poprzez źródła energii o niskiej emisji dwutlenku węgla.
- 470 Po czwarte, w motywie 403 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, że kontrakt na transakcje różnicowe nie był nadmiernie niekorzystny dla innych technologii, ponieważ te ostatnie mogły być w dostateczny sposób wspierane za pomocą tego samego rodzaju instrumentu w ramach rynku zdolności stworzonego przez Zjednoczone Królestwo, z wyjątkiem niezbędnych korekt w celu uwzględnienia różnic między technologiami.
- 471 Z powyższego wynika, że argumenty podniesione przez Republikę Austrii oparte na tym, iż Komisja nie wzięła pod uwagę negatywnego wpływu rozpatrywanych środków na rynek wewnętrzny, należy oddalić.
- 472 Po drugie należy podnieść, że niektóre z argumentów przedstawionych przez Republikę Austrii zmierzają do wykazania, iż wniosek Komisji dotyczący ograniczonego charakteru zakłóceń konkurencji spowodowanych przez rozpatrywane środki jest dotknięty oczywistym błędem. W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że kontrakt na transakcje różnicowe zmienia krzywą wartości na niekorzyść elektrowni gazowych. W drugiej kolejności podnosi ona, że omawiany kontrakt wywołuje niewystarczający skutek zachęty. W trzeciej kolejności ten kontrakt zwiększy znacznie częstotliwość

występowania ceny ujemnej. W czwartej kolejności wbrew rozważaniom Komisji omawiane środki przyznają nieprawidłową korzyść technologii jądrowej. W piątej kolejności Komisja nie wzięła w wystarczającym stopniu pod uwagę znaczenia połączeń międzysystemowych między sieciami energetycznymi.

- 473 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 474 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że kontrakt na transakcje różnicowe zmienia krzywą wartości na niekorzyść elektrowni gazowych, które mają wysokie koszty krańcowe i które będą miały trudności, aby utrzymać się na rynku w 2030 r. Jej zdaniem wyparcie z rynku elektrowni gazowych podważy wypracowanie skutecznej kombinacji zdolności produkcji opartej na elastycznych elektrowniach gazowych połączonych z nieciągłą energią wiatrową.
- 475 W tym względzie na wstępie należy przypomnieć, że w ramach swojej analizy Komisja nie wykluczyła, iż kontrakt na transakcje różnicowe może mieć wpływ na rynek energii. Niemniej jednak, jak wynika w szczególności z motywu 510 zaskarżonej decyzji, uznała ona, że zastąpienie alternatywnymi inwestycjami było ograniczone z jednej strony ze względu na zapotrzebowanie Zjednoczonego Królestwa na nowe zdolności produkcji energii elektrycznej, które muszą zostać oddane do eksploatacji w okresie 2021–2030 i móc dostarczyć około 60 gigawatów, z czego jedynie 3,2 gigawata będzie dostarczane przez Hinkley Point C, a z drugiej strony ze względu na to, że budowa tej elektrowni nie spowoduje zwiększenia zdolności obciążenia podstawowego, lecz będzie inwestycją zastępczą kompensującą część produkcji najstarszych elektrowni jądrowych i elektrowni węglowych wytwarzających obciążenie podstawowe. W motywie 403 omawianej decyzji wzięła ona także pod uwagę okoliczność, że ryzyko wyparcia elektrowni gazowych ograniczono w wyniku stworzenia przez Zjednoczone Królestwo rynku zdolności produkcyjnych, zmierzającego do przyciągnięcia inwestycji w nowe elektrownie gazowe.
- 476 Należy zbadać, czy argumenty podniesione przez Republikę Austrii mogą pozbawić te rozważania Komisji wiarygodności.
- 477 Zdaniem Republiki Austrii negatywne skutki kontraktu na transakcje różnicowe dla operatorów elektrowni gazowych i pośrednio dla producentów energii wiatrowej wykazało studium z maja 2012 r. zatytułowane „Assessment of the dispatch distortions under the Feed-in Tariff with Contract for Differences policy” (zwane dalej „studium z maja 2012 r.”).
- 478 Należy stwierdzić, że treść studium z maja 2012 r. nie może wykazać, iż ustalenia Komisji dotyczące ograniczonego wpływu zastąpienia alternatywnych inwestycji są w oczywisty sposób błędne. Przeciwnie, na stronach 12 i 13 omawianego studium przedstawiono, że modele i przeprowadzone analizy nie ujawniły znacznych zakłóceń wywołanych dla obciążenia podstawowego przez kontrakt na transakcje różnicowe. Jeśli chodzi o strony 6, 7, 36 i następne tego studium, na których Republika Austrii opiera swój argument, prawdą jest, że z kombinacji nieelastycznej technologii, takiej jak technologia jądrowa, i technologii nieciągłej, takiej jak energia wiatrowa, można stworzyć scenariusze, w których produkcja energii przekracza popyt, co będzie skutkowało ograniczeniem produkcji elektrowni gazowych. Niemniej jednak, wbrew temu, co podnosi Republika Austrii, nie można z tego studium wyciągnąć wniosku, że budowa Hinkley Point C wywoła znaczny skutek wyparcia elektrowni gazowych. Przeciwnie, należy wskazać, że ze strony 30 tego samego studium wynika, iż energia jądrowa będzie wykazywała do 2030 r. wyłącznie umiarkowany wzrost istniejących zdolności produkcji, podczas gdy produkcja energii wiatrowej wzrośnie znacznie, a dodatek instalacji wiatrowych zmieni także krzywą wartości na niekorzyść elektrowni gazowych.



- 479 Co więcej, należy zaznaczyć, że Republika Austrii nie podnosi żadnego argumentu mogącego podważyć rozważania Komisji oparte na przyszłym deficycie zdolności produkcyjnych, na okoliczności, że budowa Hinkley Point C stanowi jedynie inwestycję zastępczą oraz na istnieniu rynku stworzonego przez Zjednoczone Królestwo, który zmierza do przyciągnięcia inwestycji w nowe elektrownie gazowe.
- 480 W świetle powyższych rozważań należy stwierdzić, że argumenty Republiki Austrii dotyczące zmiany krzywej wartości nie mogą wykazać, iż ustalenia Komisji dotyczące negatywnych skutków rozpatrywanych środków są obarczone oczywistym błędem w ocenie.
- 481 W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że mechanizm kontraktu na transakcje różnicowe tworzy niewłaściwą zachętę dla NNBG. Kontrakt na transakcje różnicowe miał być dla spółki zachętą do utrzymywania swoich dostaw na wysokim poziomie bez względu na stabilność sieci. Co za tym idzie, promowanie energii jądrowej mogłoby prowadzić do nadprodukcji nieelastycznej energii elektrycznej, co obligowałoby producentów energii odnawialnej do redukowania ich dostaw do sieci, aby nie zaburzać bezpieczeństwa sieci. Traciliby oni z tego powodu przyznane im subwencje. W tych okolicznościach, trudno byłoby innym producentom energii elektrycznej działać na rynku lub wejść na rynek.
- 482 Po pierwsze, w zakresie, w jakim Republika Austrii utrzymuje, że Komisja popełniła błąd co do efektu zachęty rozpatrywanych środków wywieranego na tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej, jej argumentację należy oddalić. Ta argumentacja nie może bowiem podważyć rozważań Komisji, zawartych w motywach 393–406 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którymi środki te pozwalają na pokonanie głównych przeszkód dla inwestycji w takie nowe zdolności produkcyjne.
- 483 Po drugie, w zakresie, w jakim Republika Austrii utrzymuje, że twierdzenie Komisji, zgodnie z którym kontrakt na transakcje różnicowe wywiera jedynie nieznaczny wpływ na inwestycje, jest oczywiście błędne, należy również oddalić jej argumentację.
- 484 Na wstępie należy przypomnieć, że zjawisko polegające na tym, że podczas niektórych dni silnego wiatru produkcja energii wiatrowej wzrasta i może przekroczyć popyt, może pozostawać w bezpośrednim związku z nieciągłym charakterem tej technologii i że ryzyko tego zjawiska wzrasta wraz z udziałem tego źródła energii w koszyku energetycznym. W tym kontekście należy wskazać, że jak wynika ze stron 30 i 36 studium z maja 2012 r., w wyniku wzrostu wykorzystania wiatru od chwili obecnej do 2030 r. zarządcy sieci będą musieli podjąć środki dla ograniczenia produkcji energii wiatrowej z silnego wiatru.
- 485 Następnie należy zauważyć, że przyczyna, dla której Hinkley Point C będzie produkować energię elektryczną bez względu na wydajność elektrowni wiatrowych, leży w samym charakterze technologii jądrowej, która stanowi nieelastyczne źródło energii. Wbrew temu, co daje do zrozumienia Republika Austrii, to nie kontrakt na transakcje różnicowe może skłonić NNBG do utrzymania swojego poziomu produkcji w okresach silnego wiatru, ale względy techniczne charakterystyczne dla tej technologii.
- 486 Co więcej, jak wynika z motywu 14 zaskarżonej decyzji, NNBG będzie mogła otrzymywać płatności wyrównawcze na podstawie swej produkcji jedynie do wysokości maksymalnej kwoty, która musi zostać określona w kontrakcie na transakcje różnicowe. Co za tym idzie, omawiany kontrakt nie zachęca do produkowania ponad ten maksymalny poziom.
- 487 Ponadto należy stwierdzić, że Republika Austrii nie przedstawiła żadnego argumentu mogącego podważyć rozważania Komisji, zgodnie z którymi rozpatrywane środki wywierają jedynie nieznaczny wpływ na inwestycje. Jak wynika z motywów 510 i 511 zaskarżonej decyzji, rozważania te są oparte na prognozach, zgodnie z którymi ze względu na ograniczenie dostaw innym producentom i innym technologiom produkcji uda się znaleźć miejsce na rynku, a także na ustaleniu, że budowa Hinkley Point C nie będzie oznaczała rozszerzenia zdolności obciążenia podstawowego, ale będzie stanowiła inwestycję zastępczą kompensującą częściowo zamknięcie najstarszych elektrowni jądrowych

i elektrowni węglowych. W tym kontekście należy również uwzględnić okoliczność, że w przypadku ograniczenia zdolności produkcji energii pochodzącej z ferm wiatrowych przez zarządcę sieci przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu mechanizmu wyrównawczego, jeśli ceny nie będą ujemne.

488 Mając na względzie powyższe rozważania, należy stwierdzić, że te argumenty Republiki Austrii nie mogą podważyć wiarygodności wniosku Komisji co do ograniczonego wpływu rozpatrywanych środków na inwestycje w elektrownie wiatrowe.

489 W trzeciej kolejności Republika Austrii podnosi, że kontrakt na transakcje różnicowe zwiększy częstotliwość ujemnych cen. Jej zdaniem Hinkley Point C będzie szczególnie motywowana do produkowania, kiedy ceny będą ujemne i wpłynie w ten sposób negatywnie na warunki rynkowe dla konkurencyjnych technologii.

490 W tym kontekście, po pierwsze, należy zaznaczyć, że jak wynika z motywu 497 zaskarżonej decyzji, Komisja wzięła pod uwagę ryzyko, iż grupa EDF może zmienić ceny referencyjne, oferując zdolności produkcyjne po cenie bardzo niskiej, a nawet ujemnej. Po przeprowadzeniu badania tej kwestii w ramach pkt 9.6.2 omawianej decyzji uznała ona jednak, że to ryzyko jest pomijalne. Po drugie, zgodnie z informacjami Komisji zawartymi w motywach 506–508 tej decyzji budowa Hinkley Point C powinna wyrzucić minimalny wpływ na cenę hurtową w Zjednoczonym Królestwie. W tym kontekście Komisja wskazała, że z przeprowadzonego modelowania wynika, iż w wyniku eksploatacji Hinkley Point C ceny w Wielkiej Brytanii spadną o mniej niż 0,5%. Wskazała ona również, że rezultat ten związany był z okolicznością, iż krańcowy koszt energii elektrycznej produkowanej przez Hinkley Point C będzie niższy niż cena istniejących elektrowni, ale że całkowita zdolność tej ostatniej będzie stanowiła niewielki ułamek całkowitej zdolności w Wielkiej Brytanii, a obniżenie ceny hurtowej wystąpi również w przypadku braku Hinkley Point C.

491 Należy zbadać, czy argumenty przedstawione przez Republikę Austrii mogą pozbawić te rozważania Komisji wiarygodności.

492 W tym względzie należy wskazać, że jedyny argument, jaki Republika Austrii podnosi w tym kontekście, dotyczy tego, iż zgodnie ze stroną 53 studium z maja 2012 r. dodatkowe 3 gigawaty zdolności produkcji energii jądrowej, o które wzrośnie podaż nieelastycznej energii elektrycznej, spowodują podwojenie prawdopodobieństwa ceny ujemnej, gdyby natomiast zdolność produkcji energii jądrowej była niższa o 3 gigawaty, prawdopodobieństwo cen ujemnych zostałoby zredukowane o dwie trzecie.

493 Jeśli chodzi o ten argument, należy wskazać, że Republika Austrii nie wykazała, iż projekt budowy Hinkley Point C można było zrównać z hipotezą opisaną na stronie 53 studium z maja 2012 r., w której zostały dodane 3 gigawaty zdolności produkcji energii jądrowej. Co prawda zgodnie z informacjami Komisji Hinkley Point C ma produkować 3,2 gigawata, niemniej jednak zgodnie z informacjami Komisji budowa Hinkley Point C stanowi jedynie inwestycję zastępczą, zmierzającą do skompensowania części produkcji najstarszych elektrowni jądrowych i elektrowni węglowych wytwarzających obciążenie podstawowe.

494 W każdym razie, w sytuacji takiej jak w niniejszej sprawie, w której Komisja wskazuje, że przeprowadziła modelowanie i stwierdziła na tej podstawie, iż ceny w Zjednoczonym Królestwie zmniejszyłyby się o mniej niż 0,5% w wyniku eksploatacji Hinkley Point C, nawet jeżeli argument oparty na tym, że prawdopodobieństwo wystąpienia cen ujemnych zwiększy się, był zasadny, nie wystarczy to do wykazania istnienia oczywistego błędu w ocenie Komisji. Nie można bowiem z okoliczności, że prawdopodobieństwo cen ujemnych wzrośnie, wnioskować, iż stwierdzenie Komisji, zgodnie z którym cena w Wielkiej Brytanii spadnie o mniej niż 0,5% w wyniku eksploatacji Hinkley Point C, jest dotknięte oczywistym błędem.

- 495 Z tego względu argument Republiki Austrii dotyczący wzrostu prawdopodobieństwa ujemnych cen również należy oddalić.
- 496 W czwartej kolejności Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że twierdzenie Komisji zawarte w motywie 403 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym stosowanie kontraktu na transakcje różnicowe nie prowadzi do nieodpowiedniej przewagi w stosunku do innych technologii ze względu na fakt, że inne technologie mogą być wspierane w podobny sposób za pomocą kontraktów na transakcje różnicowe, nie jest wystarczająco poparte dowodami i jest błędne. W tym kontekście te państwa członkowskie odnoszą się do rozporządzenia nr 651/2014 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 i 108 TFUE oraz do wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020.
- 497 Jeżeli chodzi, po pierwsze, o argument Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga oparty na rozporządzeniu nr 651/2014 uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 i 108 TFUE, wystarczy przypomnieć, że rozporządzenie to ogranicza się do przewidzenia standardowego podejścia do odstępstw w danej kategorii, ale że nie wiąże ono Komisji w ramach indywidualnego badania przeprowadzonego bezpośrednio na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE (zob. pkt 251 powyżej). Sam fakt, że rozpatrywane środki nie spełniają wymogów określonych w tym rozporządzeniu, nie może więc dowodzić, że stwierdzenie Komisji zawarte w motywie 403 zaskarżonej decyzji jest oczywiście błędne.
- 498 Po drugie, jeśli chodzi o argument Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga dotyczący wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020, na wstępie należy wskazać, że te państwa członkowskie nie podnoszą, iż Komisja popełniła błąd, nie stosując tych wytycznych do przedmiotowych środków. Ograniczają się one do zarzucenia jej stwierdzenia w motywie 403 zaskarżonej decyzji, że technologie inne niż technologia jądrowa oraz ta ostatnia mogą być wspierane w podobny sposób, podczas gdy warunki, pod którymi pomoc może zostać przyznana technologiom innym niż technologia jądrowa, są bardziej wymagające niż warunki stosowane przez Komisję w omawianej decyzji do technologii jądrowej.
- 499 W tym względzie wystarczy wskazać, że wbrew temu, co sugerują Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga, w motywie 403 zaskarżonej decyzji Komisja nie stwierdziła, że inne technologie mogą być wspierane w ramach kontraktów na transakcje różnicowe, przewidujących takie same warunki, jak te przewidziane dla Hinkley Point C. W tym kontekście Komisja ograniczyła się bowiem do stwierdzenia, że stosowanie instrumentu, jakim jest kontrakt na transakcje różnicowe, nie prowadzi do nadmiernych niedogodności dla innych technologii ze względu na fakt, że instrument tego rodzaju może być również wykorzystywany do wspierania innych technologii. Natomiast w omawianym motywie uznała ona wyraźnie, że w celu uwzględnienia różnic między technologiami mogą być niezbędne dostosowania.
- 500 Co za tym idzie, argumentację Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga, poprzez którą podnoszą one, że twierdzenie Komisji zawarte w motywie 403 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym stosowanie kontraktu na transakcje różnicowe nie prowadzi do nieodpowiedniej przewagi w stosunku do innych technologii ze względu na fakt, iż inne technologie mogą być wspierane w podobny sposób za pomocą kontraktów na transakcje różnicowe, nie jest wystarczająco poparte dowodami i jest błędne, należy oddalić.
- 501 W piątej kolejności Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu wpływu budowy Hinkley Point C na wzajemne połączenia sieci energetycznych.
- 502 W tym względzie, po pierwsze, należy przypomnieć, że w motywach 506–509 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, iż budowa i eksploatacja Hinkley Point C powinna mieć minimalny wpływ na ceny hurtowe w Zjednoczonym Królestwie. W tym kontekście wskazała ona, że przeprowadzone

modelowanie sugeruje, iż ceny w Wielkiej Brytanii spadną o mniej niż 0,5% w wyniku eksploatacji omawianej elektrowni, co z kolei przełoży się na skumulowany, ogólny spadek dochodów w połączeniach międzysystemowych poniżej 1,7% do 2030 r. Co za tym idzie, Komisja uwzględniła wpływ budowy i eksploatacji Hinkley Point C na połączenia międzysystemowe.

503 Po drugie, jakkolwiek Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga zarzucają, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu tego wpływu, to jednak należy stwierdzić, że te państwa członkowskie nie przedstawiają żadnego dowodu mogącego pozbawić wiarygodności rozważania Komisji dotyczące połączeń międzysystemowych sieci energetycznych.

504 W związku z tym argumentację, poprzez którą Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu wpływu budowy i eksploatacji Hinkley Point C na połączenia międzysystemowe sieci energetycznych, należy oddalić, a co za tym idzie, oddalić należy wszystkie argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga zmierzające do wykazania, że Komisja pominęła negatywny wpływ, jaki rozpatrywane środki wywierają na rynku energii, lub wielkość tego wpływu.

### 3) W przedmiocie przeprowadzonego wyważenia

505 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą różne argumenty mające na celu zakwestionowanie wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków rozpatrywanych środków, które zostało przeprowadzone przez Komisję. Uważają one w istocie, że pozytywne skutki omawianych środków są mniejsze od ich negatywnych skutków. Poza negatywnymi skutkami wymienionymi już w pkt 382, 384 i 400 powyżej, mianowicie skutkiem w postaci wyparcia innych producentów, ograniczeniem dostaw z elektrowni wiatrowych w okresach silnego wiatru, wpływem na ceny i mniej korzystnymi warunkami kontraktów na transakcje różnicowe dostępnych innym producentom, Republika Austrii wskazuje, że innym negatywnym skutkiem tych środków jest utrwalenie obecnej struktury dostaw, charakteryzującej się znacznym udziałem energetyki jądrowej. Co więcej, podnosi ona, że Komisja nie przypisała wystarczającej wagi celom wspierania efektywności energetycznej i oszczędności energii, rozwoju nowych form energii i wspierania wzajemnych połączeń między sieciami energii ustanowionym w art. 194 ust. 1 TFUE. W tym kontekście należy również wziąć pod uwagę argumenty dotyczące wyważenia wymienionego w pkt 238 i 439 powyżej, oparte na tym, że Komisja stworzyła jakoby nieuzasadnione przekonanie o korzystności energii jądrowej, oraz że nie powinna była faworyzować przywozu rudy uranu pochodzącej z państw trzecich w stosunku do importu energii elektrycznej pochodzącej z innych państw członkowskich.

506 W tym względzie w pierwszej kolejności należy przypomnieć, że w motywach 502–511 i 547 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, iż ryzyko zakłócenia konkurencji jest ograniczone, w szczególności w odniesieniu do wpływu rozpatrywanych środków na alternatywne inwestycje i na ceny. Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga nie przedstawiły argumentów mogących podważyć ten wniosek.

507 W drugiej kolejności, co się tyczy argumentów Republiki Austrii dotyczących utrwalenia obecnej struktury zaopatrzenia, należy przypomnieć, że zgodnie z informacjami Komisji projekt budowy Hinkley Point C ma na celu jedynie powstrzymanie drastycznego spadku wkładu energii jądrowej do całkowitego zapotrzebowania na energię elektryczną. Biorąc pod uwagę prawo Zjednoczonego Królestwa do określania swojego koszyka energetycznego i utrzymania energii jądrowej jako jednego ze źródeł w tym koszyku, wynikające z art. 194 ust. 2 akapit drugi TFUE oraz z art. 1 akapit drugi, art. 2 lit. c) i art. 192 akapit pierwszy traktatu EWEA, decyzji o utrzymaniu energii jądrowej w strukturze zaopatrzenia nie można uważać za w oczywisty sposób nieproporcjonalną w stosunku do pozytywnych skutków wynikających z rozpatrywanych środków.

- 508 W trzeciej kolejności, jeśli chodzi o okoliczność, na którą powołały się Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga, że w okresach dużej siły wiatru elektrownie wiatrowe są zobowiązane do ograniczenia produkcji, tak aby nie zagrozić stabilności sieci, należy, po pierwsze, wskazać, że zjawisko to wynika z nieciągłego charakteru technologii wiatrowej. Po drugie, okoliczność, że nieelastyczne obciążenie podstawowe produkowane przez elektrownie jądrowe może wzmocnić ten efekt, nie wystarczy sama w sobie do wykazania nieproporcjonalnego charakteru negatywnych skutków rozpatrywanych środków w stosunku do wynikających z nich skutków pozytywnych. Z jednej bowiem strony, biorąc pod uwagę prawo Zjednoczonego Królestwa do określenia swojego koszyka energetycznego i do utrzymania energii jądrowej jako jednego ze źródeł energii w tym koszyku, nie można mu wyrzucać podjęcia środków koniecznych do utrzymania energii jądrowej we własnym koszyku energetycznym, nawet jeśli może to mieć negatywne skutki dla producentów energii nieciągłej. Z drugiej strony i w każdym razie zgodnie ze stwierdzeniami Komisji, które nie zostały podważone przez argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga, nie będzie możliwe zaradzenie przyszłemu deficytowi zdolności produkcji energii mogących dostarczyć 60 gigawatów, prognozowanemu przez Zjednoczone Królestwo, poprzez samo posłużenie się innymi źródłami o niskiej emisji dwutlenku węgla.
- 509 W czwartej kolejności Republika Austrii podnosi, że w ramach wyważania skutków rozpatrywanych środków Komisja nie przypisała wystarczającej wagi celowi promowania importu energii elektrycznej pochodzącej z innych państw członkowskich i celowi efektywności. W tym względzie wystarczy z jednej strony przypomnieć, że zgodnie ze stwierdzeniami Komisji, podsumowanymi w pkt 405 i 466–470 powyżej, wpływ rozpatrywanych środków na powiązania międzysystemowe pozostaje ograniczony i nadal występuje przyszły deficyt zdolności produkcji energii mogących dostarczyć 60 gigawatów w Zjednoczonym Królestwie, z którego tylko 3,2 gigawata będzie dostarczane przez Hinkley Point C, a z drugiej strony, że wiarygodność tych stwierżeń nie została skutecznie podważona przez argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga. W tych okolicznościach argument oparty na tym, że Komisja nie przypisała wystarczającej wagi celowi promowania importu energii elektrycznej pochodzącej z innych państw członkowskich i celowi efektywności, nie może wykazać nieproporcjonalnego charakteru negatywnych skutków rozpatrywanych środków w stosunku do wynikających z nich skutków pozytywnych.
- 510 W piątej kolejności należy przypomnieć, że Zjednoczone Królestwo ma prawo do określenia swojego koszyka energetycznego oraz do utrzymania energii jądrowej jako jednego ze źródeł w tym koszyku. Biorąc pod uwagę to prawo, sama okoliczność, że w celu stworzenia zachęty do budowy nowych zdolności produkcji energii jądrowej, aby przezwyciężyć stojące przed nią przeszkody Zjednoczone Królestwo przewidziało kontrakt na transakcje różnicowe na budowę i eksploatację Hinkley Point C, który zawiera warunki korzystniejsze niż kontrakty na transakcje różnicowe dostępne dla innych technologii, nie wystarczy sama w sobie do wykazania nieproporcjonalnego charakteru negatywnego wpływu przedmiotowych środków w stosunku do korzyści z nich wynikających.
- 511 Z powyższego wynika, że wszystkie argumenty podniesione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga, zmierzające do wykazania, że Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie w odniesieniu do wyważenia skutków rozpatrywanych środków, należy oddalić.

*4) W przedmiocie argumentu opartego na tym, że Komisja nie uwzględniła istotnych okoliczności*

- 512 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga uważają, że w ramach wyważenia skutków rozpatrywanych środków Komisja nie wzięła pod uwagę okoliczności, które były istotne, takich jak wpływ omawianych środków na środowisko naturalne, zagrożenie terroryzmem i koszty składowania odpadów jądrowych oraz ich finansowania. W tym kontekście należy również wziąć pod uwagę argumenty, jakie Republika Austrii podniosła w ramach zarzutu czwartego, zgodnie z którymi nadając bezwarunkowy priorytet art. 2 lit. c) traktatu EWEA, Komisja naruszyła zasady ochrony środowiska, ostrożności, zasadę „zanieczyszczający płaci” i zasadę trwałości (zob. pkt 114 powyżej).

- 513 Komisja, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 514 W pierwszej kolejności należy zbadać argumenty Republiki Austrii oparte na tym, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu zasad ochrony środowiska, ostrożności, zasady „zanieczyszczający płaci” i zasady zrównoważonego rozwoju.
- 515 W tym względzie, po pierwsze, należy stwierdzić, że poprzez rozpatrywane środki Zjednoczone Królestwo nie zmierzało szczególnie do realizacji zasad przywołanych przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga. Co za tym idzie, Komisja nie była zobowiązana do uwzględnienia omawianych zasad w ramach określania korzyści płynących z rozpatrywanych środków.
- 516 Po drugie, w odniesieniu do niedogodności rozpatrywanych środków, należy przypomnieć, że w ramach stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE Komisja musi dokonać wyważenia korzyści spornych środków i ich negatywnego wpływu na rynek wewnętrzny. Nawet jeśli ochronę środowiska należy włączać do definicji i wdrożenia polityk Unii, w szczególności polityk zmierzających do ustanowienia rynku wewnętrznego, to nie stanowi ona jednego ze składników rynku wewnętrznego w ścisłym znaczeniu, zdefiniowanego jako przestrzeń bez granic wewnętrznych, w której zapewniona jest swoboda przepływu towarów, osób, usług i kapitału. Co za tym idzie, podczas identyfikacji negatywnych skutków rozpatrywanych środków Komisja nie miała obowiązku uwzględnienia stopnia, w jakim rozpatrywane środki są niekorzystne dla realizacji tej zasady (zob. podobnie wyrok z dnia 3 grudnia 2014 r., *Castelnuovo Energia/Komisja*, T-57/11, EU:T:2014:1021, pkt 189–191). Odnosi się to także do zasady ostrożności, zasady „zanieczyszczający płaci” i zasady zrównoważonego rozwoju przywołanych przez Republikę Austrii.
- 517 Po trzecie, w zakresie, w jakim poprzez swoje argumenty Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga zamierzają wykazać, że środki, które są niezgodne z prawem Unii, nie mogą zostać zatwierdzone przez Komisję, z jednej strony, należy zauważyć, że oprócz zasady ochrony środowiska, zasady „zanieczyszczający płaci”, zasad ostrożności i zrównoważonego rozwoju, te państwa członkowskie nie powołują się na żadne przepisy prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska, które nie były przestrzegane. Z drugiej strony, w sytuacji, gdy te państwa członkowskie podnoszą, że omawiane zasady stoją na przeszkodzie przyznaniu pomocy państwa na rzecz budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej, argument ten należy również oddalić, ponieważ taka wykładnia nie jest zgodna z art. 106a ust. 3 traktatu EWEA.
- 518 Z powyższego wynika, że wszystkie argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga oparte na tym, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu zasad ochrony środowiska, ostrożności, zasady „zanieczyszczający płaci” oraz zasady zrównoważonego rozwoju, należy oddalić.
- 519 W drugiej kolejności argument Wielkiego Księstwa Luksemburga oparty na tym, że Komisja nie uwzględniła w sposób wystarczający ryzyka wynikającego z terroryzmu, należy oddalić z podobnych względów. Rozpatrywane środki nie są bowiem środkami zmierzającymi szczególnie do zapobiegania terroryzmowi i ochrona przed terroryzmem nie stanowi we właściwym znaczeniu jednego ze składników rynku wewnętrznego, zdefiniowanego jako przestrzeń bez granic wewnętrznych, w której zapewniona jest swoboda przepływu towarów, osób, usług i kapitału. Co więcej, należy stwierdzić, że Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga nie wskazują na żadne przepisy dotyczące bezpieczeństwa elektrowni jądrowych, które nie byłyby przestrzegane.
- 520 W trzeciej kolejności, jeśli chodzi o argument Republiki Austrii dotyczący tego, że Komisja nie wzięła pod uwagę kosztów składowania odpadów jądrowych, wystarczy odesłać do analizy dokonanej w pkt 354–358 powyżej.

- 521 W czwartej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja nie uwzględniła w wystarczający sposób negatywnych skutków rozpatrywanych środków dla konsumentów, którzy będą musieli ponieść cenę omawianych środków, w szczególności jako podatnicy.
- 522 W tym kontekście, po pierwsze, należy stwierdzić, że w zakresie, w jakim odnosi się do to płatności, które mają być dokonane na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe, nie będą one dotyczyć konsumentów jako podatników, ponieważ płatności te finansowane są poprzez opłatę nałożoną na dostawców (zob. motyw 329 zaskarżonej decyzji). Co więcej, wbrew temu, co podnosi Republika Austrii, z zaskarżonej decyzji nie można wywnioskować, że Komisja nie wzięła pod uwagę interesów konsumentów energii elektrycznej w ramach kontroli proporcjonalności. Zbadła ona bowiem nie tylko wpływ rozpatrywanych środków na cenę energii elektrycznej i stwierdziła, że nie należało oczekiwać znacznego wpływu, ale dołożyła ona także starań, aby omawiane środki nie doprowadziły do nadmiernej rekompensaty. Tak więc dostosowała stawkę prowizji za gwarancję kredytową i w motywie 491 omawianej decyzji wyraźnie wskazała, że zmiany mechanizmu podziału zysków mogły oznaczać niższy poziom wsparcia, jaki mieli zapewnić dostawcy, a w konsekwencji konsumenci.
- 523 Po drugie, w odniesieniu do gwarancji kredytowej z motywu 339 zaskarżonej decyzji wynika, że wiąże się ona z wykorzystaniem zasobów Zjednoczonego Królestwa. Co za tym idzie, w tym kontekście może to dotyczyć konsumentów jako podatników. Niemniej jednak trzeba w tym względzie przypomnieć, że należy dokonać rozróżnienia między rozpatrywanymi środkami, z jednej strony, i ich finansowaniem, z drugiej strony. Opłaty służące do sfinansowania pomocy nie są bowiem objęte zakresem stosowania postanowień traktatu dotyczących pomocy państwa, chyba że stanowią sposób finansowania środka pomocy będący integralną częścią tego środka. Aby opłatę parafiskalną lub część opłaty parafiskalnej można było uznać za stanowiące integralny składnik środka pomocy, musi zachodzić nierozzerwalny związek przeznaczenia między opłatą a pomocą zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi w tym rozumieniu, że dochód z opłaty obowiązkowo przeznacza się na finansowanie pomocy. Jeżeli istnieje taki związek, środki pozyskane z opłaty wpływają bezpośrednio na doniosłość pomocy, a w konsekwencji również na ocenę z punktu widzenia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym (wyrok z dnia 13 stycznia 2005 r., Streekgewest, C-174/02, EU:C:2005:10, pkt 25, 26). Należy stwierdzić, po pierwsze, że zaskarżona decyzja nie zawiera żadnego elementu, który pozwalałby stwierdzić istnienie takiego związku między gwarancją kredytową i jej finansowaniem, oraz, po drugie, że Republika Austrii nie podnosi żadnego argumentu, który mógłby wykazać istnienie takiego związku.
- 524 Tym samym należy oddalić argument Republiki Austrii oparty na tym, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu wpływu rozpatrywanych środków na konsumentów, zwłaszcza jako na podatników.
- 525 W piątej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu okoliczności, iż projekt Hinkley Point C ogranicza środki publiczne i uniemożliwia kontynuowanie projektów eksploatacji i rozwoju odnawialnych źródeł energii.
- 526 W tym względzie, po pierwsze, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 194 ust. 2 akapit drugi TFUE państwa członkowskie mają prawo do wyboru między różnymi źródłami energii. Co za tym idzie, decyzja Zjednoczonego Królestwa o przyznaniu pomocy na rzecz promowania energii jądrowej nie może zostać podważona jako taka, pomimo okoliczności, że wynika z niej to, iż środki publiczne poświęcone na ten projekt nie są dostępne dla innych projektów.
- 527 Po drugie, należy wskazać, że Republika Austrii nie przedstawia żadnego dowodu pozwalającego wykazać, iż z powodu przyznania odnośnych środków na rzecz Hinkley Point C Zjednoczone Królestwo nie będzie w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań wynikających z prawa Unii w zakresie ochrony środowiska.

- 528 Po trzecie, należy przypomnieć, że w motywie 510 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, iż niezależnie od inwestycji w Hinkley Point C pozostanie nadal znaczna przestrzeń dla wejścia na rynek innych producentów i innych technologii produkcji oraz na rozszerzenie ich zdolności produkcji, oraz że w motywie 403 tej decyzji Komisja wzięła pod uwagę fakt, iż kontrakt na transakcje różnicowe nie stawia w niekorzystnej sytuacji innych technologii, ponieważ te ostatnie mogą być w dostateczny sposób wspierane za pomocą tego samego rodzaju instrumentu, w ramach rynku zdolności produkcyjnych tworzonego przez Zjednoczone Królestwo, pod warunkiem niezbędnych dostosowań w celu uwzględnienia różnic między technologiami. Należy także przypomnieć, że argumenty Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga zbadane w pkt 463–511 powyżej nie stanowią dowodu, iż Komisja popełniła w tym względzie oczywisty błąd w ocenie.
- 529 Mając na względzie te rozważania, należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu okoliczności, iż projekt Hinkley Point C ogranicza środki publiczne i uniemożliwia kontynuowanie projektów eksploatacji i rozwoju odnawialnych źródeł energii, a także w konsekwencji oddalić wszystkie argumenty oparte na tym, że Komisja nie uwzględniła istotnych czynników.
- 530 Co za tym idzie, należy oddalić wszystkie argumenty dotyczące wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków rozpatrywanych środków, a tym samym oddalić zarzut szósty w całości, jak również oddalić argumenty dotyczące niezbędnego charakteru omawianych środków przedstawione w ramach zarzutu pierwszego (zob. pkt 196 powyżej) i zarzutu piątego (zob. pkt 273 i 352 powyżej), podobnie jak argumenty dotyczące tego wyważenia podniesione w ramach zarzutu czwartego (zob. pkt 114 i 125 powyżej) oraz zarzutu pierwszego (zob. pkt 238 powyżej).

**2. W przedmiocie drugiego argumentu części trzeciej i części szóstej zarzutu dziewiątego, dotyczących m.in. niewystarczającego uzasadnienia**

- 531 W ramach drugiego argumentu części trzeciej i części szóstej zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi argumenty, dotyczące zasadniczo braku wystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji w odniesieniu do kontroli proporcjonalności rozpatrywanych środków.
- 532 W ramach pierwszego argumentu części szóstej zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest niewystarczające w odniesieniu do możliwych alternatyw dla subwencjonowania Hinkley Point C. Z jednej strony, w zaskarżonej decyzji nie przedstawiono oferty producentów energii ze źródeł alternatywnych. Z drugiej strony, decyzja ta milczy na temat środków oszczędności energii i efektywności energetycznej.
- 533 Komisja kwestionuje te argumenty.
- 534 W tym względzie należy zauważyć, że z pkt 9.2 zaskarżonej decyzji wynika, iż Komisja uznała, że celem związanym z interesem publicznym realizowanym przez rozpatrywane środki jest cel promowania energii jądrowej, a w szczególności cel tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej. Powód, dla którego oferta dostawców alternatywnej energii nie stanowi alternatywy dla subwencjonowania Hinkley Point C, wynika zatem jasno z tego punktu.
- 535 Ponadto, jeżeli chodzi o środki dotyczące oszczędności energii i efektywności energetycznej, wystarczy wskazać, że z motywów 250–254 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego wynika, iż Zjednoczone Królestwo zidentyfikowało przyszły deficyt zdolności produkcji energii elektrycznej i że w ramach ustalenia wymiaru tego przyszłego deficytu uwzględniło środki na rzecz oszczędności energii i efektywności energetycznej. Skoro Komisja oparła się w zaskarżonej decyzji na tym przyszłym deficycie, a uzasadnienie decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego stanowi część kontekstu zaskarżonej decyzji, to uzasadnienia tej ostatniej decyzji nie można w tym względzie uważać za niewystarczające (zob. pkt 63 powyżej).



- 536 Co więcej, w przypadku gdy, poprzez niniejszy argument Republika Austrii pragnęła podważyć zasadność ww. uzasadnienia, wystarczy przypomnieć, że argument ten został już rozważony i oddalony w ramach badania zarzutu szóstego.
- 537 Co za tym idzie, pierwszy argument części szóstej zarzutu dziewiątego należy oddalić.
- 538 W ramach drugiego argumentu części szóstej zarzutu dziewiątego Republika Austrii utrzymuje, że Komisja nie przedstawiła scenariuszy, do których odniosła się w motywie 416 zaskarżonej decyzji.
- 539 Komisja kwestionuje ten argument.
- 540 Na wstępie należy wskazać, że motyw 416 zaskarżonej decyzji zawarty jest w pkt 9.5.1 omawianej decyzji, w którym Komisja opisała gwarancję kredytową zgłoszoną przez Zjednoczone Królestwo, a w szczególności stawkę prowizji dla omawianej gwarancji, która była pierwotnie przewidziana przez to państwo członkowskie. W tym kontekście Komisja wskazała, że w okolicznościach niniejszej sprawy można zastosować dwie metody dla ustalenia stawki prowizji za tę gwarancję odpowiadającej warunkom rynkowym. Jedną z tych metod byłyby model oczekiwanych strat, który wiązałby eksploatację spółki z jej strukturą finansową w różnych scenariuszach skutkujących ryzykiem niewypełnienia zobowiązań.
- 541 Republika Austrii uważa, że Komisja nie zdefiniowała tych scenariuszy.
- 542 W tym względzie należy wskazać, że w motywach 424–427 zaskarżonej decyzji Komisja szczegółowo wyjaśniła model oczekiwanych strat i jeden ze scenariuszy, który był rozważany przez Zjednoczone Królestwo w tym kontekście. Należy również wskazać, że Komisja uznała, iż stawka prowizji za gwarancję kredytową zgłoszona przez Zjednoczone Królestwo nie odzwierciedlała stawki odpowiadającej warunkom rynkowym. Z tego powodu w motywach 463–477 omawianej decyzji Komisja wyjaśniła, w jakim stopniu należało zmodyfikować stawkę prowizji za omawianą gwarancję, aby ograniczyć element pomocy zawarty w gwarancji kredytowej do minimum. W tym kontekście przedstawiła ona kryteria, jakie zastosowała, i rozważane scenariusze.
- 543 W świetle tych okoliczności zarzut oparty na braku wystarczającego uzasadnienia dotyczący motywu 416 zaskarżonej decyzji należy oddalić.
- 544 W ramach trzeciego argumentu szóstej części zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że w pkt 9.5.2 zaskarżonej decyzji Komisja oparła się na sprawozdaniu TESLA 4, lecz nie podała danych, które były w nim przedstawione. Co za tym idzie, jej rozważania w przedmiocie ryzyka finansowego nie były zrozumiałe.
- 545 Komisja kwestionuje ten argument.
- 546 W pierwszej kolejności należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący naruszenia obowiązku uzasadnienia. W tym względzie należy wskazać, że w motywach 434–458 zaskarżonej decyzji Komisja zbadała szczegółowo poziom kursu wykonania i stopy zwrotu, opierając się na różnych źródłach danych. W motywach 446 i 447 omawianej decyzji uwzględniła ona sprawozdanie TESLA 4, sporządzone wewnętrznie przez spółkę NNBG. Należy stwierdzić, że z publicznej wersji tej decyzji zupełnie jasno wynika, iż Komisja nie ujawniła danych pochodzących z tego sprawozdania w celu ochrony tajemnicy handlowej.
- 547 W drugiej kolejności, w przypadku gdy poprzez swój argument Republika Austrii pragnęła podać w wątpliwość poufność tych danych lub decyzję Komisji o ich utajeniu, wystarczy wskazać, że nie przedstawia ona w tym względzie żadnego szczegółowego argumentu.
- 548 Co za tym idzie, zarzut dotyczący sprawozdania TESLA 4 należy oddalić.

- 549 W ramach czwartego argumentu części szóstej zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że nie jest zrozumiałe, iż w pkt 9.5.3.3 zaskarżonej decyzji został opublikowany mechanizm udziału w zyskach, ale nie poziomy zysków z budowy.
- 550 Komisja kwestionuje te argumenty.
- 551 W tym kontekście należy wskazać, że z motywu 487 zaskarżonej decyzji jasno wynika, iż Komisja uznała, że poziomy zysków z budowy stanowią tajemnice handlowe. Co więcej, należy stwierdzić, że Republika Austrii nie przedstawia żadnego argumentu mogącego podważyć poufny charakter tych informacji lub zasadność decyzji Komisji o nieujawnianiu ich.
- 552 Co za tym idzie, argument Republiki Austrii dotyczący poziomów zysków z budowy również należy oddalić.
- 553 W ramach piątego argumentu szóstej części zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest niewystarczające w zakresie, w jakim dotyczy dotacji związanych z kosztami dodatkowymi wynikającymi z likwidacji instalacji, a także z przetwarzania i składowania odpadów promieniotwórczych.
- 554 Komisja kwestionuje te argumenty.
- 555 W tym względzie wystarczy przypomnieć, że jak wynika z motywów 460 i 461 zaskarżonej decyzji, Komisja wzięła pod uwagę jedynie pozycje kosztów wynikających z wydatków na zarządzanie i składowanie odpadów oraz z kosztów likwidacji i odpowiedzialności, które były ujęte w modelu finansowym dla Hinkley Point C. Natomiast wspomniana decyzja nie obejmuje dodatkowych elementów pomocy dotyczących tego rodzaju wydatków. Co za tym idzie, Komisja nie była zobowiązana do uzasadnienia tej decyzji w tym względzie.
- 556 W ramach szóstego argumentu szóstej części zarzutu dziewiątego Republika Austrii utrzymuje, że Komisja tym bardziej powinna była uzasadnić, dlaczego odchodząc od swojej praktyki decyzyjnej, nie uznała, iż brak przetargu zwiększał wpływ rozpatrywanych środków na konkurencję.
- 557 Komisja kwestionuje te argumenty.
- 558 W tym względzie należy zauważyć, po pierwsze, że w pkt 9.1 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała powody, dla których uznała, że dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. 2004, L 134, s. 1), zmieniona przez dyrektywę 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz.U. 2004, L 134, s. 114), ze zmianami, nie mają zastosowania do omawianych środków.
- 559 Po drugie, w motywach 359–364 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, że procedura selekcji zastosowana przez Zjednoczone Królestwo opierała się na jasnych, przejrzystych i niedyskryminujących zasadach ramowych, które można uznać za równoważne w stosunku do postępowania przetargowego pod względem przejrzystości i niedyskryminacji. W tym kontekście w motywie 363 omawianej decyzji wskazała ona wyraźnie, że Zjednoczone Królestwo prowadziło rozmowy z innymi promotorami projektów nowych zdolności produkcji energii jądrowej niż NNBG.
- 560 Po trzecie, należy stwierdzić, że powody, dla których Komisja uznała, iż rozpatrywane środki nie prowadziły do nadmiernej rekompensaty, wynikają w sposób wystarczający z pkt 9.5 zaskarżonej decyzji.
- 561 W związku z powyższym należy oddalić niniejszy argument.

562 W ramach siódmego argumentu części szóstej zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że w motywie 389 zaskarżonej decyzji Komisja odnotowała znaczny wzrost dobrobytu społeczeństwa jako całości i wszystkich konsumentów. W tym kontekście rzeczona instytucja nie przedstawiła tego, w jakim stopniu zostały uwzględnione koszty zewnętrzne wynikające na przykład z przetwarzania i składowania odpadów jądrowych lub z ryzyka wypadków. Co więcej, uzasadnienie zawarte w pkt 9.4 omawianej decyzji, dotyczące odpowiedniego charakteru instrumentów, jest niezrozumiałe. W tym kontekście Komisja nie wypowiedziała się w wystarczającym stopniu w przedmiocie wpływu rozpatrywanych środków na rynek energii elektrycznej.

563 Komisja kwestionuje te argumenty.

564 W tym względzie należy wskazać, że w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji Komisja wypowiedziała się na temat tego, czy interwencja Zjednoczonego Królestwa jest konieczna do osiągnięcia zamierzonego celu uzasadnionego interesem publicznym, tj. celu tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, a w pkt 9.4 omawianej decyzji co do tego, czy rozpatrywane środki, w szczególności kontrakt na transakcje różnicowe, można uznać za odpowiednie instrumenty do osiągnięcia tego celu. W tym kontekście Komisja wzięła pod uwagę w szczególności okoliczność, że inne technologie mogą uzyskiwać podobne wsparcie dzięki kontraktom na transakcje różnicowe, a także nieciągły charakter wielu technologii energii odnawialnych. Niemniej jednak, wbrew temu, co daje do zrozumienia Republika Austrii, w omawianych punktach nie dokonała ona pełnego wyważenia wszystkich pozytywnych i negatywnych skutków tych środków. Dokonała ona bowiem takiego wyważenia na późniejszym etapie swojej analizy w ramach pkt 9.6 tej decyzji.

565 Wynika z tego, że w pkt 9.3 i 9.4 zaskarżonej decyzji Komisja nie była zobowiązana do wypowiedzenia się na temat wszystkich pozytywnych i negatywnych skutków rozpatrywanych środków ani do dokonania ich wyważenia. Co więcej, o ile w motywie 389 omawianej decyzji wspomniała ona o poprawie dobrostanu społeczeństwa jako całości i wszystkich konsumentów, o tyle nie chodzi o wnioski wynikający z tego wyważenia. W omawianym motywie ograniczyła się ona do stwierdzenia, że stworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej stanowi pozytywny wpływ tych środków.

566 Mając na względzie powyższe rozważania, argument dotyczący niewystarczającego uzasadnienia pkt 9.3 i 9.4 zaskarżonej decyzji należy również oddalić.

567 W ramach drugiego argumentu trzeciej części zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że w pkt 8.1.7 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja oparła swoje poważne wątpliwości co do zgodności przedmiotowych środków z rynkiem wewnętrznym na raporcie, w którym stwierdzono, że mogą one prowadzić do poważnych zakłóceń konkurencji. W zaskarżonej decyzji Komisja nie wyjaśniła powodów, dla których te wątpliwości zostały rozwiązane.

568 Komisja kwestionuje te argumenty.

569 W tym względzie, po pierwsze, należy przypomnieć, że jak wynika z art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 rozważania Komisji zawarte w pkt 8.1.7 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego stanowiły ocenę wstępną (zob. podobnie wyrok z dnia 1 lipca 2009 r., ISD Polska i in./Komisja, T-273/06 i T-297/06, EU:T:2009:233, pkt 126 i przytoczone tam orzecznictwo). Co za tym idzie, uzasadnienia zaskarżonej decyzji nie można uznać za wystarczające wyłącznie z tego powodu, że nie jest ono dokładnie identyczne z uzasadnieniem zawartym w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. W decyzji przyjętej w wyniku formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja nie jest bowiem zobowiązana do przedstawienia analizy obejmującej wszystkie rozważania zawarte w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego.

570 Po drugie, należy uwzględnić fakt, że w zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśniła powody, dla których po przeprowadzeniu szczegółowej analizy wpływu rozpatrywanych środków na konkurencję i na wymianę handlową między państwami członkowskimi uznała ona, iż środki te są zgodne z rynkiem

wewnętrzny. W tym kontekście należy również wskazać, że wątpliwości Komisji dotyczyły środków w kształcie, w jakim zostały one zgłoszone przez Zjednoczone Królestwo. Natomiast zezwolenie zawarte w omawianej zaskarżonej decyzji dotyczyło środków zmodyfikowanych w celu uwzględnienia tych wątpliwości.

- 571 Po trzecie, o ile Republika Austrii podnosi, że zmiany zgłoszonych środków nie mogły rozwiązać podnoszonych początkowo wątpliwości, o tyle należy stwierdzić, że nie przedstawia ona w tym względzie żadnego szczegółowego argumentu.
- 572 Po czwarte i w każdym razie, należy zauważyć, że Komisja wyraźnie wskazała w motywie 402 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, iż raport, do którego odwołano się w pkt 8.1.7 tej decyzji, niekoniecznie odzwierciedla jej stanowisko.
- 573 Mając na względzie te rozważania, należy dojść do wniosku, że wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, sama okoliczność, iż Komisja nie wyjaśniła szczegółowo przyczyn, dla których nie podzieliła wątpliwości wyrażonych w raporcie wymienionym w pkt 8.1.7 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, nie oznacza, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest niewystarczające.
- 574 Z tego względu drugi argument trzeciej części zarzutu dziewiątego i szóstą część zarzutu dziewiątego należy oddalić.

#### **G. W przedmiocie zarzutu trzeciego i pierwszego argumentu trzeciej części zarzutu dziewiątego, dotyczących kwalifikacji rozpatrywanych środków**

- 575 Zarzut trzeci i pierwszy argument trzeciej części zarzutu dziewiątego dotyczą motywów 344–347 zaskarżonej decyzji. W omawianych motywach Komisja wskazała, że środki obejmujące pomoc operacyjną nie są co do zasady zgodne z art. 107 ust. 3 lit) c. TFUE, ale że rozpatrywane środki należało uważać za środki równoważne pomocy na inwestycje, ponieważ miały one pozwolić NNBG na zaangażowanie się w inwestycję w budowę Hinkley Point C. W tym kontekście uznała ona, że z punktu widzenia modelowania finansowego rzeczywistą wartością netto płatności z tytułu kursu wykonania można postrzegać jako odpowiednik ryczałtowej płatności pozwalającej NNBG na pokrycie wszystkich kosztów budowy.
- 576 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga uważają, że rozważania te są błędne. W pierwszej kolejności utrzymują one, że Komisja powinna była zakwalifikować rozpatrywane środki jako pomoc operacyjną niezgodną z rynkiem wewnętrznym. W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że zaskarżona decyzja nie jest wystarczająco uzasadniona.

#### **1. W przedmiocie argumentów dotyczących kwalifikacji rozpatrywanych środków**

- 577 Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą, że rozpatrywane środki stanowią pomoc operacyjną, która nie jest zgodna z rynkiem wewnętrznym. W tym kontekście należy również wziąć pod uwagę argument podniesiony w ramach zarzutu czwartego dotyczący kwalifikacji rozpatrywanych środków jako pomocy inwestycyjnej, o którym mowa w pkt 125 powyżej.
- 578 Komisja, Republika Czeska, Węgry, Rzeczpospolita Polska i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 579 W tym względzie należy w pierwszej kolejności przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa pomocy operacyjnej, przeznaczonej na utrzymanie dotychczasowej sytuacji lub na uwolnienie przedsiębiorstwa od kosztów, które musi ono normalnie ponosić w ramach bieżącego zarządu lub zwyczajowej działalności, nie można uważać za zgodną z rynkiem wewnętrznym (zob. podobnie

wyroki: z dnia 5 października 2000 r., Niemcy/Komisja, C-288/96, EU:C:2000:537, pkt 88–91; z dnia 19 września 2000 r., Niemcy/Komisja, C-156/98, EU:C:2000:467, pkt 30; z dnia 21 lipca 2011 r., Freistaat Sachsen i Land Sachsen-Anhalt/Komisja, C-459/10 P, niepublikowany, EU:C:2011:515, pkt 33–36).

- 580 W istocie tego rodzaju pomoc nie może spełnić wymogów określonych w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Tak więc pomoc operacyjna ograniczająca się do utrzymania status quo nie może ułatwić rozwoju w rozumieniu omawianego postanowienia. Natomiast pomocy ograniczającej się do zmniejszenia kosztów bieżących i kosztów zwykłej działalności, które przedsiębiorstwo musiałoby w każdym wypadku ponieść w ramach swojej zwyczajowej działalności, nie można uważać za zmierzającą do celu uzasadnionego interesem publicznym w rozumieniu tego postanowienia. Co więcej, pomoc, poprzez którą przedsiębiorstwom przyznawane są korzyści, a która nie jest przeznaczona na realizację celu uzasadnionego interesem publicznym, do którego zmierzają przyznające ją państwa członkowskie, a zatem którą te przedsiębiorstwa mogą wykorzystywać na pokrywanie kosztów istniejącej i bieżącej działalności, nie można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie tego samego postanowienia. Taka pomoc faworyzuje bowiem te przedsiębiorstwa w stosunku do ich konkurentów bez uzasadnienia w postaci realizacji celu związanego z interesem publicznym.
- 581 Należy stwierdzić, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie podała w wątpliwość orzecznictwa przywołanego w pkt 579 powyżej. Przeciwnie, w motywie 344 omawianej decyzji odwołała się ona do akapitu pierwszego pkt 8.1 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, w którym przytoczyła omawiane orzecznictwo.
- 582 Natomiast, jak wynika z motywów 344–347 zaskarżonej decyzji, Komisja uznała, że orzecznictwo przytoczone w pkt 579 powyżej nie ma zastosowania do rozpatrywanych środków ze względu na szczególny charakter projektu i fakt, iż środki te miały na celu umożliwienie NNBG zobowiązania się do inwestycji w budowę Hinkley Point C.
- 583 Wbrew temu, co twierdzą Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga, takie podejście nie jest błędne. Nic bowiem nie stoi na przeszkodzie temu, aby środek pomocy zmierzający do celu uzasadnionego interesem publicznym, właściwy i niezbędny do osiągnięcia tego celu, który nie zmienia warunków wymiany handlowej w stopniu sprzecznym ze wspólnym interesem i który w związku z tym spełnia wymogi zawarte w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie tego postanowienia, niezależnie od tego, czy należy go uznać za pomoc inwestycyjną, czy za pomoc operacyjną. Należy na wstępie przypomnieć, że nawet pomoc operacyjną można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeśli te warunki są spełnione (zob. podobnie wyrok z dnia 9 czerwca 2016 r., Magic Mountain Kletterhallen i in./Komisja, T-162/13, niepublikowany, EU:T:2016:341, pkt 116, 117).
- 584 Co się tyczy rozpatrywanych środków, po pierwsze, należy przypomnieć, że z jednej strony w zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, iż zmierzały one do celu uzasadnionego interesem publicznym, a mianowicie celu stworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej, który nie mógłby zostać osiągnięty w odpowiednim czasie bez interwencji państwa, a z drugiej strony, że Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga nie przedstawiły argumentów mogących podważyć to stwierdzenie. Co za tym idzie, omawianych środków nie można uznać za ograniczające się do utrzymania status quo. Przeciwnie, zgodnie z ustaleniami Komisji, w ich braku żadna inwestycja w nowe zdolności produkcji energii jądrowej nie zostałaby przeprowadzona we właściwym czasie.
- 585 Po drugie, należy przypomnieć, że zgodnie z ustaleniami Komisji, które nie zostały podważone przez argumenty podniesione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga, rozpatrywane środki są odpowiednie i niezbędne do osiągnięcia tego celu oraz nie zmieniają warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W tych okolicznościach rozpatrywanych środków nie można uważać za stanowiące pomoc ograniczającą się do obniżania kosztów bieżących i kosztów zwykłej eksploatacji, które przedsiębiorstwo w każdej sytuacji musi ponieść w ramach swej zwykłej

działalności. Przeciwnie, omawiane środki miały na celu stworzenie zachęty dla tworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej i zmniejszania ryzyka związanego z inwestycjami w celu zapewnienia rentowności inwestycji.

586 To właśnie w świetle tych rozważań należy zbadać argumenty podniesione przez Republikę Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga. W pierwszej kolejności te państwa członkowskie podnoszą argumenty dotyczące kontraktu na transakcje różnicowe. W drugiej kolejności podnoszą one argumenty dotyczące umowy z sekretarzem stanu. W trzeciej kolejności podnoszą argumenty dotyczące przewidzianej rekompensaty. W czwartej kolejności utrzymują, że w zaskarżonej decyzji Komisja powinna była wprowadzić wyraźne rozróżnienie między pomocą operacyjną a pomocą inwestycyjną.

***a) W przedmiocie argumentów odnoszących się do kontraktu na transakcje różnicowe***

587 W pierwszej kolejności Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą argumenty mające na celu wykazanie, że kontrakt ten jest nierozzerwalnie związany z funkcjonowaniem Hinkley Point C. W związku z tym twierdzą, że pokrywa on wydatki bieżące NNBG, a zatem nie ogranicza się jedynie do subwencjonowania budowy jednostki C tej elektrowni, ale dotyczy również bieżącej eksploatacji, zaś wielkość pomocy ma bezpośrednio zależeć od wytworzonej energii.

588 W tym względzie na wstępie należy przypomnieć, że środek pomocy można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym, jeżeli spełnia wymogi określone w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, niezależnie od jego kwalifikacji jako pomocy operacyjnej lub pomocy inwestycyjnej (zob. pkt 583 powyżej).

589 Jeśli chodzi o argument Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga oparty na tym, że nie jest możliwe ustalenie powiązania między płatnościami dokonanyymi na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe a inwestycjami w nowe zdolności produkcji energii jądrowej, wystarczy zauważyć, że omawiany kontrakt ma na celu zapewnienie stabilnych dochodów przez wystarczająco długi okres, aby zachęcić dane przedsiębiorstwo do zainwestowania niezbędnych funduszy w tworzenie tego rodzaju nowych zdolności. W istocie chodzi zatem o instrument pokrycia ryzyka w postaci stabilizatora cen oferującego bezpieczeństwo i stabilność dochodów. Niemniej jednak w przeciwieństwie do dotacji na utracone środki, która jest przyznawana w całości na początku lub w zależności od postępów w budowie, kontrakt na transakcje różnicowe wywiera efekt zachęty dla inwestycji, gwarantując określony i stabilny poziom cen.

590 W tym kontekście, po pierwsze, należy przypomnieć, że zgodnie z kontraktem na transakcje różnicowe NNBG miała otrzymać płatność jedynie w przypadku, gdy cena referencyjna będzie niższa niż kurs wykonania. Jeśli natomiast cena referencyjna będzie wyższa niż kurs wykonania, NNBG będzie zobowiązana do zwrotu różnicy tych dwóch kwot (zob. pkt 5 powyżej). Co za tym idzie, pomimo że przyznawanie pomocy i jej kwoty zależą od okoliczności związanych z funkcjonowaniem Hinkley Point C i produkcji energii elektrycznej przez omawianą jednostkę, istnieje wyraźny związek między tą kwotą a realizowanym celem uzasadnionym interesem publicznym. Te szczegółowe zasady zmierzają bowiem do zagwarantowania, by kwota płatności należnej z tytułu kontraktu na transakcje różnicowe odpowiadała poziomowi, jaki należy osiągnąć w celu rozpoczęcia inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej.

591 Po drugie, wbrew temu, co podnosi Republika Austrii, okoliczność, że w przypadku, w którym Hinkley Point C nie zostanie zakończona, NNBG nie otrzyma pomocy na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe, nie jest w stanie podważyć związku pomiędzy rozpatrywanymi środkami a realizowanym celem uzasadnionym interesem publicznym, jakim jest tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej. Należy bowiem stwierdzić, że w takiej sytuacji cel uzasadniony interesem publicznym nie zostanie osiągnięty. Artykuł 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie stoi na przeszkodzie temu, by zasady podziału ryzyka przypisywały ryzyko techniczne realizacji przedsiębiorstwu beneficjentowi.

- 592 Po trzecie, Republika Austrii podnosi, że kontrakt na transakcje różnicowe umożliwia dokonanie przeglądu kursu wykonania, oraz że w tym kontekście należy wziąć pod uwagę nie tylko koszty inwestycyjne, lecz także koszty eksploatacji.
- 593 W tym względzie należy zauważyć, że kurs wykonania zatwierdzony przez Komisję w zaskarżonej decyzji uwzględnia nie tylko cenę budowy Hinkley Point C, ale również koszty operacyjne tej jednostki. Koszty te wpływają bowiem na rentowność projektu, a zatem wywierają wpływ na kwotę, jaką kurs wykonania musi osiągnąć, aby wywołać decyzję o inwestycji w nowe zdolności produkcji energii jądrowej.
- 594 Wynika z tego, iż okoliczność, że po upływie 15 i 25 lat kurs wykonania może zostać skorygowany, i że w ramach tego przeglądu (zob. pkt 5 powyżej) należy uwzględnić elementy związane z kosztami eksploatacji, nie może podważyć związku między rozpatrywanymi środkami a realizowanym celem uzasadnionym interesem publicznym, mianowicie celem utworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej. Biorąc bowiem pod uwagę okoliczność, że koszty eksploatacji, na podstawie których został obliczony kurs wykonania, należy oceniać *ex ante* oraz że okres eksploatacji Hinkley Point C będzie bardzo długi, możliwość takiego przeglądu w celu zwiększenia lub zmniejszenia wysokości kursu wykonania gwarantowanej w kontrakcie na transakcje różnicowe zmierza do złażenia ryzyka wynikającego z kosztów w długim okresie dla obu stron.
- 595 Wynika z tego, że chociaż płatności, które będą dokonywane na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe, będą dotyczyły funkcjonowania Hinkley Point C, a także wytwarzania i sprzedaży przez nią energii jądrowej, nie może to podważyć związku między tymi płatnościami a pierwotną decyzją w sprawie inwestycji.
- 596 Z tego względu, nawet gdyby spółka NNBG wykorzystwała część płatności, które otrzyma na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe, na pokrycie kosztów bieżącej eksploatacji Hinkley Point C, nie mogłoby to zerwać związku istniejącego pomiędzy rozpatrywanymi środkami a realizowanym celem związanym z interesem publicznym, jakim jest tworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej.
- 597 A zatem argumentacji Republiki Austrii i Wielkiego Księstwa Luksemburga zmierzająca do wykazania, że kontrakt ten jest nierozzerwalnie związany z funkcjonowaniem Hinkley Point C, nie może zostać uwzględniona.
- 598 W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że koszty związane z zatrzymaniem elektrowni jądrowej, składowaniem odpadów lub odpowiedzialnością za taką elektrownię i jej monitorowaniem stanowią wydatki wynikające zwykle z bieżącego funkcjonowania elektrowni jądrowej. Przejęcie kosztów składowania odpadów promieniotwórczych należy w szczególności uznać nie za pomoc inwestycyjną, ale za pomoc operacyjną.
- 599 Argumentację tę także należy oddalić. Jak bowiem zostało przedstawione w pkt 593 i 594 powyżej, koszty związane z zamknięciem elektrowni jądrowej, składowaniem odpadów lub odpowiedzialnością za taką elektrownię i jej monitorowaniem, które Komisja uwzględniła w zaskarżonej decyzji (zob. pkt 354–359 powyżej), miały wpływ na stopę zwrotu, od której zależy decyzja o inwestycji w budowę Hinkley Point C. Co za tym idzie, uwzględnienie tych kosztów w ramach ustalania kursu wykonania nie może podważyć związku istniejącego między płatnościami dokonanymi na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe z jednej strony, a celem związanym z interesem publicznym, do którego zmierza Zjednoczone Królestwo, mianowicie stworzeniem nowych zdolności produkcji energii jądrowej, z drugiej strony.
- 600 W trzeciej kolejności należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczy tego, że w motywie 358 zaskarżonej decyzji sama Komisja przyznała, iż kontrakt na transakcje różnicowe stanowi pomoc operacyjną. W tym względzie należy wskazać, że w motywie 358 zaskarżonej decyzji, zawartym w pkt 9.1 omawianej decyzji, Komisja zbadała, czy rozpatrywane środki są zgodne z istniejącymi

uregulowaniami rynku wewnętrznego, i wskazała, że kontrakt na transakcje różnicowe dla Hinkley Point C nie ma statusu zamówienia publicznego ani procedury udzielania zamówienia publicznego, ponieważ ogranicza się on do określenia warunków wykonywania działalności produkcji energii elektrycznej z użyciem technologii jądrowej. Jak przedstawiono w pkt 577–599 powyżej, sama okoliczność, że kontrakt na transakcje różnicowe ma wpływ na warunki, w jakich Hinkley Point C będzie produkować jądrową energię elektryczną, nie może podważyć jego zgodności z rynkiem wewnętrznym.

- 601 W czwartej kolejności w zakresie, w jakim Republika Austrii podnosi, że kontrakt na transakcje różnicowe będzie zachętą dla spółki NNBG do wytwarzania energii elektrycznej nawet wtedy, gdy ceny będą niższe od kosztów krańcowych lub będą ujemne, wystarczy przypomnieć, że argument ten został już zbadany w ramach analizy zarzutu szóstego (zob. pkt 481–488 powyżej) oraz że nie może on podważyć zgodności kontraktu na transakcje różnicowe z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- 602 Należy zatem oddalić wszystkie argumenty Wielkiego Księstwa Luksemburga i Republiki Austrii dotyczące kontraktu na transakcje różnicowe.

***b) W przedmiocie argumentów odnoszących się do umowy z sekretarzem stanu***

- 603 W odniesieniu do umowy z sekretarzem stanu Republika Austrii ogranicza się do podniesienia, że w przypadku przedwczesnego zamknięcia elektrowni jądrowej Hinkley Point przeniesienie NNBG będzie również oznaczało ogólne przejście zarządzania napromieniowanymi materiałami przez władze publiczne. Wystarczy w tym względzie odesłać do pkt 280–282 i 354–359 powyżej, z których wynika, że w zaskarżonej decyzji Komisja nie zatwierdza pomocy państwa dotyczącej ogólnego przejścia zarządzania napromieniowanymi materiałami przez władze publiczne w takiej sytuacji. Co za tym idzie, argument ten również należy oddalić.

***c) W przedmiocie argumentów dotyczących rekompensaty przewidzianej w rozpatrywanych środkach***

- 604 Na poparcie zarzutu trzeciego Republika Austrii i Wielkie Księstwo Luksemburga podnoszą argumenty dotyczące przewidzianej rekompensaty.
- 605 W pierwszej kolejności Wielkie Księstwo Luksemburga podnosi, że pomoc operacyjna ma najprawdopodobniej wygórowaną wysokość. Jest bardzo prawdopodobne, że ceny rynkowe energii elektrycznej będą nadal spadać i że pomoc wypłacona z tytułu kontraktu na transakcje różnicowe stanowić będzie bardzo wysoką subwencję podczas 35 lat produkcji energii, o wiele wyższą, niż przewidywano i szacowano w chwili wprowadzania mechanizmu pomocy.
- 606 W tym względzie należy zauważyć, że na poparcie swojego twierdzenia, zgodnie z którym kwota pomocy wypłacana na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe jest nieproporcjonalnie wysoka, Wielkie Księstwo Luksemburga ogranicza się do podniesienia, iż jest bardzo prawdopodobne, że ceny na rynku energii elektrycznej będą nadal spadać. Okoliczność ta nie może sama w sobie wykazać nadmiernego charakteru płatności. Biorąc bowiem pod uwagę cel uzasadniony interesem publicznym realizowany przez Zjednoczone Królestwo, mianowicie stworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej, kwota pomocy może być uważana za nadmierną tylko wówczas, gdy wykazano by, że niższa kwota wystarczy do spowodowania podjęcia decyzji o inwestycji w takie nowe zdolności. Natomiast okoliczność, że cena płacona na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe może być ewentualnie niższa niż przyszła cena rynkowa, nie umożliwia sama w sobie wykazania istnienia nadmiernej rekompensaty. W każdym razie, w tym kontekście należy przypomnieć istnienie dwóch dat przewidzianych dla przeglądu kosztów eksploatacji, z których pierwsza przypada 15 lat, a druga 25 lat po dniu rozpoczęcia eksploatacji pierwszego reaktora. Przeglądy te umożliwiają zwiększenie lub zmniejszenie kursu wykonania na podstawie znanych rzeczywistych kosztów eksploatacji



i zrewidowanych prognoz tych kosztów dla niektórych pozycji kosztów określonych w kontrakcie na transakcje różnicowe (zob. motyw 31 zaskarżonej decyzji). Co za tym idzie, argument ten należy oddalić.

607 W drugiej kolejności Republika Austrii utrzymuje, że koszty inwestycji kwalifikują się jedynie do wysokości niezbędnej do osiągnięcia wspólnego interesu oraz że współistnienie różnych odrębnych systemów pomocy pozwala stwierdzić, iż rozpatrywane środki dotyczą raczej efektywnej eksploatacji Hinkley Point C niż jej budowy.

608 W tym względzie wystarczy przypomnieć, że argumenty dotyczące istnienia nadmiernej rekompensaty zostały zbadane i odrzucone w pkt 392–398 powyżej oraz że w niniejszym kontekście Republika Austrii nie przedstawia dodatkowych argumentów mogących wykazać jej istnienie. W szczególności to państwo członkowskie nie przedstawia żadnego szczegółowego argumentu mogącego wykazać, że płatności, jakie zostaną dokonane na podstawie kontraktu na transakcje różnicowe, przekroczą poziom niezbędny do wywołania zachęty do inwestowania w nowe zdolności produkcji energii jądrowej. W tym kontekście wystarczy również przypomnieć, że kiedy cena referencyjna będzie wyższa niż kurs wykonania, NNBG będzie zobowiązana do wypłacenia swojemu kontrahentowi różnicy między tymi dwiema kwotami.

609 Co za tym idzie, argumenty dotyczące rekompensaty przewidzianej w rozpatrywanych środkach należy również oddalić.

***d) W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że Komisja powinna była dokonać jasnego rozróżnienia pomiędzy pomocą operacyjną i pomocą inwestycyjną***

610 Republika Austrii podnosi, że z pkt 77 wyroku z dnia 26 września 2002 r., Hiszpania/Komisja (C-351/98, EU:C:2002:530), wynika, iż Komisja powinna była dokonać jasnego rozróżnienia pomiędzy pomocą operacyjną i pomocą inwestycyjną.

611 Ten argument również należy oddalić.

612 Jak bowiem jasno wynika z pkt 76 i 77 wyroku z dnia 26 września 2002 r., Hiszpania/Komisja (C-351/98, EU:C:2002:530), w sprawie, w której wydano wspomniany wyrok, zastosowanie miały wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego (Dz.U. 1994, C 72, s. 3) i wytyczne te rozróżniały wyraźnie między pomocą inwestycyjną, z jednej strony, i pomocą operacyjną, z drugiej strony. W tym przypadku Komisja, która była związana tymi wytycznymi, była zobowiązana do dokonania kwalifikacji rozpatrywanej pomocy na podstawie kategorii przewidzianych w tych wytycznych.

613 Nie można jednak wywieść z wyroku z dnia 26 września 2002 r., Hiszpania/Komisja (C-351/98, EU:C:2002:530), że Komisja jest zobowiązana do odniesienia się do tych kategorii poza zakresem stosowania wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

614 Co za tym idzie, argument ten również należy oddalić, a w konsekwencji oddalić należy wszystkie argumenty mające na celu wykazanie, że rozpatrywane środki są niezgodne z rynkiem wewnętrznym ze względu na fakt, iż stanowią pomoc operacyjną.

## ***2. W przedmiocie obowiązku uzasadnienia***

615 W ramach zarzutu trzeciego i pierwszego argumentu trzeciej części zarzutu dziewiątego Republika Austrii podnosi, że zaskarżona decyzja nie jest wystarczająco uzasadniona w odniesieniu do kwalifikacji rozpatrywanych środków. Okoliczność, że Komisja odeszła wyraźnie od swojej własnej

praktyki decyzyjnej bez dogłębnego uzasadnienia, stanowi naruszenie obowiązku uzasadnienia. Zdaniem Republiki Austrii, jeśli Komisja zamierzała skorzystać ze swych uprawnień dyskrecyjnych w radykalnie nowy sposób, powinna była przedstawić w tym względzie szczegółowe uzasadnienie. W tym kontekście podnosi ona również, że Komisja nie przedstawiła w wystarczającym stopniu powodów, dla których po zakwalifikowaniu omawianych środków pomocy jako pomocy operacyjnej w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego zakwalifikowała je następnie jako pomoc inwestycyjną w ramach zaskarżonej decyzji.

- 616 Komisja, Republika Czeska, Węgry, Rzeczpospolita Polska i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.
- 617 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że w motywach 344–347 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła co prawda, że co do zasady pomoc operacyjna nie spełnia wymogów określonych w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. W tym kontekście odniosła się do pkt 8.1 akapit pierwszy decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, w którym wymieniła orzecznictwo przytoczone w pkt 579 powyżej. Nie można zatem z tych rozważań wyciągnąć wniosku, że uznała ona, iż pomocy zmierzającej do celu uzasadnionego interesem publicznym, właściwej i koniecznej dla osiągnięcia tego celu, niezminiającej warunków wymiany handlowej w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem i spełniającej z tego względu wymogi przewidziane w omawianym postanowieniu, nie można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie tego postanowienia. Co za tym idzie, w omawianych motywach Komisja wskazała, że rozpatrywane środki powinny umożliwić spółce NNBG zobowiązanie się do zainwestowania w budowę Hinkley Point C, z uwzględnieniem cech i profilu ryzyka projektu oraz poprzez obniżenie do minimum kwoty niezbędnej pomocy i dodatkowych środków koniecznych do przyciągnięcia inwestycji. Przedstawiła ona również, że z punktu widzenia modelowania finansowego rzeczywistej wartości netto płatności z tytułu kursu wykonania można postrzegać jako odpowiednika ryczałtowej płatności pozwalającej spółce NNBG na pokrycie kosztów budowy.
- 618 W drugiej kolejności należy zaznaczyć, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji w odniesieniu do kwalifikacji rozpatrywanych środków nie ogranicza się jedynie do motywów 344–347 omawianej decyzji, a w pkt 9 omawianej decyzji Komisja przedstawiła powody, dla których warunki zawarte w art. 107 ust. 3 lit. c) zostały spełnione, wskazując szczegółowo cel realizowany za pomocą rozpatrywanych środków, mianowicie stworzenie nowych zdolności produkcji energii jądrowej (zob. pkt 9.2 tej decyzji), okoliczności, które spowodowały, że interwencja państwa jest konieczna (zob. pkt 9.3 tej samej decyzji), i proporcjonalny charakter rzeczonych środków (zob. pkt 9.5 i 9.6 omawianej decyzji).
- 619 W konsekwencji Komisja nie naruszyła swojego obowiązku uzasadnienia, jeśli chodzi o kwalifikację rozpatrywanych środków.
- 620 Żaden z argumentów wysuwanych przez Republikę Austrii nie jest w stanie podważyć tego wniosku.
- 621 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że ze względu na to, iż w wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego i energii na lata 2014–2020, a także we wcześniejszej praktyce decyzyjnej Komisja ustanowiła zasadę, że pomoc operacyjna jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym, instytucja ta powinna była przedstawić dalsze przyczyny, dla których odeszła od tej zasady.
- 622 W tym względzie, po pierwsze, należy przypomnieć, że nie można wywieść z orzecznictwa, iż pomocy, która spełnia wymogi art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, nie można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, niezależnie od jej kwalifikacji jako pomocy operacyjnej lub pomocy inwestycyjnej (zob. pkt 577–586 powyżej).
- 623 Po drugie, należy oddalić argumenty podniesione przez Republikę Austrii dotyczące wcześniejszej praktyki Komisji.

- 624 Z jednej strony, wbrew temu, co podnosi Republika Austrii, jej argument nie znajduje żadnej podstawy w motywach 396 i 397 decyzji Komisji z dnia 4 czerwca 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 41/05 udzielonej przez Węgry w ramach długoterminowych umów o zakup energii elektrycznej (Dz.U. 2009, L 225, s. 53), które dotyczyły zresztą stosowania art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE, a nie stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Co prawda, w motywie 396 tej decyzji Komisja uznała, że niektóre subwencje rozpatrywane w tej sprawie, które zostały wypłacone dopiero po oddaniu elektrowni jądrowej do eksploatacji i które pokrywały bieżące wydatki, stanowiły pomoc operacyjną niezgodną z rynkiem wewnętrznym. Niemniej jednak, jak wynika z motywu 397 tej decyzji, chodzi o pomoc, wobec której władze węgierskie i zainteresowane strony ani nie wykazały istnienia regionalnych ograniczeń w odniesieniu do konkretnych regionów, ani nie wykazały poszanowania zasady proporcjonalności.
- 625 Z drugiej strony, w zakresie, w jakim Republika Austrii podnosi, że Komisja ustanowiła w wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego i energii na lata 2014–2020 zasadę, zgodnie z którą pomoc operacyjna jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym, wystarczy zauważyć, że wbrew temu, co twierdzi to państwo członkowskie, z omawianych wytycznych nie wynika, że pomocy operacyjnej nie można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Przeciwnie, z pkt 3.3.2.1 tych wytycznych wynika, że Komisja uznała, iż pod pewnymi warunkami pomoc operacyjna może być zgodna z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. W każdym razie należy przypomnieć, że w zaskarżonej decyzji Komisja uwzględniła cel promowania energii jądrowej, który nie jest objęty celami wymienionymi w tych samych wytycznych.
- 626 W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że w pkt 8.1 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja stwierdziła, iż rozpatrywane środki stanowią pomoc operacyjną, która może być niezgodna z rynkiem wewnętrznym. Powinna ona być także przedstawić powody, dla których nie miała już tych wątpliwości w ramach zaskarżonej decyzji.
- 627 W tym względzie na wstępie należy przypomnieć, że jak wynika z art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999, ustalenia dokonane przez Komisję w pkt 8.1 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego stanowią ocenę wstępną. Uzasadnienia zaskarżonej decyzji nie można więc uważać za niewystarczające z tego powodu, że nie jest identyczne z uzasadnieniem decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Co za tym idzie, w zaskarżonej decyzji, która została przyjęta w wyniku formalnego postępowania wyjaśniającego, Komisja nie była zobowiązana do przedstawienia analizy obejmującej wszystkie rozważania zawarte w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, do której Republika Austrii się odnosi (zob. pkt 569 powyżej).
- 628 Co więcej, należy przypomnieć, że jak zostało wyjaśnione w pkt 618 powyżej i w pkt 8.1 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, Komisja ograniczyła się do odesłania do orzecznictwa przytoczonego w pkt 579 powyżej, dotyczącego pomocy operacyjnej, która ze względów przedstawionych w pkt 580 powyżej nie spełnia wymogów określonych w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. W chwili bowiem, kiedy Komisja przyjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, miała ona wątpliwości co do zgodności rozpatrywanych środków z rynkiem wewnętrznym na podstawie omawianego postanowienia. W wyniku dogłębnej analizy i modyfikacji rozpatrywanych środków (dostosowania stawek prowizji za gwarancję kredytową i mechanizmu dotyczącego podziału zysków) wątpliwości Komisji zostały rozwiązane.
- 629 Co za tym idzie, argument dotyczący pkt 8.1 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego również należy oddalić, a w konsekwencji oddalić należy wszystkie argumenty oparte na naruszeniu obowiązku uzasadnienia w odniesieniu do kwalifikacji rozpatrywanych środków.
- 630 Z powyższego wynika, że zarzut trzeci należy oddalić w całości, a także oddalić argument podniesiony w ramach zarzutu czwartego, oparty na tym, że rozpatrywane środki stanowią pomoc operacyjną niezgodną z rynkiem wewnętrznym (zob. pkt 125 powyżej), i oddalić pierwszy argument trzeciej części zarzutu dziewiątego.

**H. W przedmiocie zarzutu siódmego, odnoszącego się w szczególności do rozważań Komisji dotyczących zgodności rozpatrywanych środków z istniejącą regulacją rynku**

- 631 Niniejszy zarzut dotyczy rozważań Komisji zawartych w motywach 348–365 zaskarżonej decyzji, w których Komisja zbadała, czy przedmiotowe środki były zgodne z obowiązującymi przepisami dotyczącymi rynku.
- 632 W motywach 350–358 zaskarżonej decyzji Komisja wyjaśniła w szczególności, że przepisy dotyczące zamówień publicznych ustanowione w dyrektywie 2004/17 w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych i w dyrektywie 2004/18 w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi nie mają zastosowania do rozpatrywanych środków, gdyż nie obejmują one żadnego zamówienia publicznego na dostawy, roboty budowlane czy usługi. Na podstawie dostępnych informacji nie można było wyciągnąć wniosku, że kontrakt na transakcje różnicowe dotyczy nabycia robót budowlanych, usług lub dostaw i że ma w związku z tym charakter koncesji lub zamówienia publicznego. Zdaniem Komisji kontrakt ten nie ustanawia żadnego szczególnego wymogu dotyczącego dostawy dla instytucji zamawiającej ani dla osoby trzeciej jakiegokolwiek rodzaju usług, towarów czy robót budowlanych. Rozpatrywane środki nie wywołują również żadnego wzajemnego wiążącego zobowiązania, którego można byłoby dochodzić przed sądem. Ponadto liczba kontraktów na transakcje różnicowe zawieranych przez producentów energii jądrowej nie byłaby określona, gdyby nie ograniczona liczba miejsc dostępnych dla budowy elektrowni jądrowej.
- 633 W motywach 359–364 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, że art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. 2009, L 211, s 55) nie został naruszony. Przepis ten nie wymaga posłużenia się procedurą przetargową, ale przewiduje, że można przeprowadzić dowolną procedurę równoważną z punktu widzenia przejrzystości i niedyskryminacji, na podstawie opublikowanych kryteriów. Procedura selekcji przyjęta przez Zjednoczone Królestwo dla ustalenia kontrahenta gotowego zainwestować w nowe zdolności produkcji energii jądrowej i zawrzeć kontrakt na transakcje różnicowe oparta jest na jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych ramach, które może uznać za równoważne procedurze przetargowej z punktu widzenia przejrzystości i niedyskryminacji.
- 634 Republika Austrii uważa, że rozważania te są błędne.
- 635 W pierwszej kolejności należy zbadać argumenty Republiki Austrii dotyczące tego, że Zjednoczone Królestwo nie ogłosiło przetargu na projekt Hinkley Point C. W drugiej kolejności zostanie zbadany argument Republiki Austrii dotyczący tego, że procedura stosowana przez Zjednoczone Królestwo ma charakter dyskryminujący.

***1. W przedmiocie argumentów mających na celu wykazanie, że Zjednoczone Królestwo powinno było ogłosić przetarg na projekt Hinkley Point C***

- 636 Republika Austrii utrzymuje, że na mocy dyrektyw 2004/17 i 2004/18, art. 8 dyrektywy 2009/72 oraz zasady przejrzystości, równego traktowania i niedyskryminacji, wynikających z traktatu FUE, Zjednoczone Królestwo powinno było rozpocząć procedurę udzielenia zamówienia publicznego dla projektu Hinkley Point C. Reguły te są nierozzerwalnie związane z przedmiotem rozpatrywanych środków, a ich nieprzestrzeganie zobowiązywałoby Sąd do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji.
- 637 Komisja, Węgry i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty. W tym kontekście Komisja podnosi w szczególności, że zgodność z prawem rozpatrywanych środków nie zależy od poszanowania przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych.

638 W pierwszej kolejności zostaną zbadane argumenty dotyczące naruszenia dyrektyw 2004/17 i 2004/18. W drugiej kolejności zostaną zbadane argumenty dotyczące naruszenia art. 8 dyrektywy 2009/72 i zasad przejrzystości, równego traktowania i niedyskryminacji, wynikających z traktatu FUE.

**a) W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia dyrektyw 2004/17 i 2004/18**

639 Republika Austrii podnosi, że w okolicznościach niniejszej sprawy zgodnie z dyrektywami 2004/17 i 2004/18 Zjednoczone Królestwo zostało zobowiązane do rozpisania przetargu na projekt Hinkley Point C. Rozpatrywany projekt stanowi zamówienie, zamówienie publiczne lub, co najmniej, koncesję w rozumieniu tych dyrektyw. Projekt ten należało oceniać w całości, uwzględniając wszystkie przewidziane etapy, a także jego cel. Takie badanie wykazałoby, że rozpatrywane środki stanowią wzajemnie wiążące zobowiązanie dotyczące świadczenia usługi. Budowa Hinkley Point C i dostawa energii elektrycznej do publicznej sieci, która z niej wyniknie, posłuży do zaspokojenia konkretnego zapotrzebowania Zjednoczonego Królestwa jako instytucji zamawiającej. Świadczeniem wzajemnym Zjednoczonego Królestwa będzie przyznana pomoc. Republika Austrii utrzymuje, że nie dysponuje ona informacjami wystarczającymi do dokonania oceny, czy rozpatrywane środki należy uznać za zamówienie, czy za koncesję.

640 Komisja, Węgry i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty. W tym kontekście Komisja podnosi w szczególności, że na podstawie jej decyzji 2006/211/WE z dnia 8 marca 2006 r. stanowiącej, że art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych stosuje się do wytwarzania energii elektrycznej w Anglii, Szkocji i Walii (Dz.U. 2006, L 76, s. 6), omawiana dyrektywa nie ma zastosowania do rozpatrywanych środków.

641 W pierwszej kolejności należy zbadać argumenty zmierzające do wykazania istnienia zamówienia w rozumieniu dyrektywy 2004/17 lub zamówienia publicznego w rozumieniu dyrektywy 2004/18.

642 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/17 zamówienia na dostawy, roboty budowlane i usługi oznaczają umowy o charakterze odpłatnym zawierane na piśmie pomiędzy jednym lub wieloma podmiotami zamawiającymi oraz jednym lub wieloma przedsiębiorcami budowlanymi, dostawcami, lub usługodawcami. Zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/18 zamówienia publiczne oznaczają umowy o charakterze odpłatnym zawierane na piśmie pomiędzy jedną lub więcej instytucjami zamawiającymi a jednym lub więcej wykonawcami, których przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych, dostawa produktów lub świadczenie usług.

643 W art. 1 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2004/17 i w art. 1 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2004/18 wyjaśniono, że zamówienia na roboty budowlane (dyrektywa 2004/17) i zamówienia publiczne na roboty budowlane (dyrektywa 2004/18) oznaczają zamówienia, których przedmiotem jest wykonanie lub zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z określonych rodzajów działalności lub dzieła, lub realizacja za pomocą dowolnych metod dzieła spełniającego wymagania określone przez podmiot zamawiający (dyrektywa 2004/17) i instytucję zamawiającą (dyrektywa 2004/18).

644 Zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. c) akapit pierwszy dyrektywy 2004/17 i art. 1 ust. 2 lit. c) akapit pierwszy dyrektywy 2004/18 przedmiotem zamówień na dostawy (dyrektywa 2004/17) oraz zamówień publicznych na dostawy (dyrektywa 2004/18) jest kupno, dzierżawa, najem lub leasing, z opcją lub bez opcji zakupu, produktów.

- 645 W art. 1 ust. 2 lit. d) akapit pierwszy dyrektywy 2004/17 i w art. 1 ust. 2 lit. d) akapit pierwszy dyrektywy 2004/18 wyjaśniono, że zamówienia na usługi (dyrektywy 2004/17) i zamówienia publiczne na usługi (dyrektywa 2004/18) to zamówienia inne niż zamówienia na roboty budowlane lub dostawy (dyrektywa 2004/17) oraz zamówienia publiczne na roboty budowlane lub dostawy (dyrektywa 2004/18).
- 646 To w świetle tych przepisów należy zbadać argumenty Republiki Austrii zmierzające do wykazania, że rozpatrywane środki powinny być zostać uznane za zamówienie w rozumieniu dyrektywy 2004/17 lub za zamówienie publiczne w rozumieniu dyrektywy 2004/18.
- 647 W tym kontekście w pierwszej kolejności należy wskazać, że gwarancja kredytowa i umowa z sekretarzem stanu nie stanowią ani zamówienia w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/17, ani zamówienia publicznego w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/18.
- 648 W drugiej kolejności należy zbadać, czy Komisja powinna była uznać kontrakt na transakcje różnicowe za zamówienie w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/17 lub za zamówienie publiczne w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/18.
- 649 W tym względzie należy zauważyć, że jak wynika w szczególności z motywów 219, 312, 313 i 356 zaskarżonej decyzji, kontrakt na transakcje różnicowe nie pozwala Zjednoczonemu Królestwu ani na wymaganie od spółki NNBG że zbuduje Hinkley Point C, ani że będzie dostarczać energię elektryczną. Kontrakt na transakcje różnicowe nie ustanawia żadnego szczególnego wymogu ani co do robót budowlanych, które ma wykonać spółka NNBG, ani co do energii elektrycznej, jaką należy dostarczyć. W sytuacji, w której spółka NNBG nie ukończyłaby budowy omawianej jednostki lub nie produkowałaby energii elektrycznej, Zjednoczone Królestwo nie miałoby także prawa do wypłaty odszkodowania i odsetek ze strony spółki NNBG. To państwo członkowskie będzie mogło jednakże rozwiązać kontrakt na transakcje różnicowe jednostronnie, jeśli budowa nie zostanie ukończona w dacie wymagalności.
- 650 Biorąc pod uwagę te cechy charakterystyczne kontraktu na transakcje różnicowe, wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, nie można uznać, że ma on na celu zaspokojenie konkretnego zapotrzebowania Zjednoczonego Królestwa jako instytucji zamawiającej. Przeciwnie, przedmiotem kontraktu na transakcje różnicowe jest przyznanie dotacji i poprzez tę subwencję Zjednoczone Królestwo ogranicza się do stworzenia zachęty dla spółki NNBG i jej inwestorów do realizacji celu uzasadnionego interesem publicznym, zamierzonego przez to państwo członkowskie, mianowicie stworzenia nowych zdolności produkcji energii jądrowej.
- 651 Wynika z tego, że kontrakt na transakcje różnicowe nie przewiduje wiążących obowiązków dla spółki NNBG dotyczących wykonania robót budowlanych, dostaw produktów lub świadczenia usług w rozumieniu dyrektywy 2004/17 lub dyrektywy 2004/18. Tym samym należy oddalić argument Republiki Austrii oparty na tym, że rozpatrywane środki stanowią zamówienie w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/17 lub zamówienie publiczne w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/18.
- 652 W drugiej kolejności należy zbadać argument Republiki Austrii dotyczący tego, że Komisja Europejska pominęła okoliczność, iż rozpatrywane środki stanowią koncesję na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/17 lub koncesję na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/18.
- 653 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 1 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2004/17 i z art. 1 ust. 3 dyrektywy 2004/18 koncesja na roboty budowlane (dyrektywa 2004/17) i koncesja na [publiczne] roboty budowlane (dyrektywa 2004/18) to umowy tego samego rodzaju co zamówienie na roboty budowlane (dyrektywa 2004/17) lub zamówienie publiczne na roboty budowlane (dyrektywa

2004/18), z wyjątkiem faktu, że wynagrodzenie za roboty budowlane, które mają być wykonane, stanowi albo wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego, albo takie prawo wraz z płatnością.

654 Zgodnie z art. 1 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2004/17 i z art. 1 ust. 4 dyrektywy 2004/18 koncesja na usługi oznacza umowę tego samego rodzaju co zamówienie na usługi (dyrektywa 2004/17) lub zamówienie publiczne na usługi (dyrektywa 2004/18), z wyjątkiem faktu, że wynagrodzenie za świadczenie usług stanowi albo wyłącznie prawo do korzystania z takiej usługi, albo takie prawo wraz z płatnością.

655 To w świetle tych przepisów należy zbadać argumenty Republiki Austrii zmierzające do wykazania, że rozpatrywane środki powinny być zostać zakwalifikowane jako koncesja na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/17 lub koncesja na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/18.

656 W tym kontekście w pierwszej kolejności należy wskazać, że gwarancja kredytowa i umowa z sekretarzem stanu nie stanowią koncesji na roboty budowlane w rozumieniu art. 1 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2004/17 ani koncesji na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu art. 1 ust. 3 dyrektywy 2004/18.

657 W drugiej kolejności należy zbadać, czy Komisja powinna była uznać kontrakt na transakcje różnicowe za koncesję na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/17 lub za koncesję na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/18.

658 Zgodnie z art. 1 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2004/17 i z art. 1 ust. 4 dyrektywy 2004/18 zamówienia i zamówienia publiczne z jednej strony, a koncesje z drugiej strony, różnią się jedynie w odniesieniu do świadczenia wzajemnego, które jest należne oferentowi. Jak wynika z rozważań przedstawionych w pkt 649–651 powyżej, to w szczególności z powodu okoliczności, że kontrakt na transakcje różnicowe nie przewiduje po stronie spółki NNBG obowiązku wykonania robót budowlanych, dostarczenia produktów ani świadczenia usług, omawianego kontraktu nie można uznać za zamówienie albo zamówienie publiczne. Wynika z tego, że omawiany kontrakt nie można również uznać za koncesję na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/17 ani koncesję na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/18.

659 Wykładnię tę potwierdza zresztą motyw 12 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. 2014, L 94. s. 1), z którego wynika, że samo finansowanie działalności, zwłaszcza za pomocą dotacji, nie stanowi koncesji w rozumieniu tej dyrektywy.

660 Należy zatem stwierdzić, że Komisja nie popełniła błędu, uznając, iż rozpatrywane środki nie stanowią ani zamówienia lub koncesji na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/17, ani zamówienia publicznego lub koncesji na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/18.

661 Żaden z argumentów wysuwanych przez Republikę Austrii nie jest w stanie podważyć tego wniosku.

662 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi, że w motywie 312 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła istnienie zobowiązań umownych po stronie spółki NNBG i że takie zobowiązania stanowią element typowy zamówienia publicznego.

663 W tym względzie należy zaznaczyć, że prawdą jest, iż w motywie 312 zaskarżonej decyzji Komisja wskazała, że „[kontrakt na transakcje różnicowe] wydaje się zawierać szereg takich restrykcyjnych klauzul, które zachęcają spółkę NNBG do wykonywania zobowiązań zgodnie z kontraktem”. Niemniej jednak w omawianym motywie i w motywie 313 omawianej decyzji Komisja stwierdziła również, że spółka NNBG nie jest zobowiązana ani do zbudowania Hinkley Point C, ani do dostarczenia energii elektrycznej. Co za tym idzie, zobowiązania umowne, do których odnosi się Komisja w motywie 312 tej

decyzji, nie mogą uzasadnić zakwalifikowania kontraktu na transakcje różnicowe jako zamówienia lub koncesji na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/17 ani też zamówienia publicznego lub koncesji na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/18.

- 664 Wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, nie można również wywodzić z rozważań Komisji zawartych w motywie 312 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którymi postanowienia umowne zawarte w kontrakcie na transakcje różnicowe są „typowymi zobowiązaniami, które strony umowy zazwyczaj umieszczają w podobnych transakcjach”, że chodziło o zobowiązania, które mogą uzasadniać uznanie kontraktu na transakcje różnicowe za zamówienie lub koncesję na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/17 czy też za zamówienie publiczne lub koncesję na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/18. Z tego motywu i z jego kontekstu wynika bowiem jasno, że odnosząc się do „podobnych transakcji”, Komisja nie miała na myśli zawarcia umowy dotyczącej zamówienia, zamówienia publicznego lub koncesji, ale zawarcie umowy przewidującej zachętę, w formie dotacji, do realizacji celu uzasadnionego interesem publicznym. Chodzi więc o zobowiązanie zawierane zwykle w umowach w sprawie dotacji.
- 665 Co za tym idzie, argument Republiki Austrii dotyczący motywu 312 zaskarżonej decyzji należy oddalić.
- 666 W drugiej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu okoliczności, iż dla spółki NNBG odstąpienie od umowy byłoby de facto niemożliwe z uwagi na potencjalne koszty inwestycji, które zostałyby utracone. Teoretyczna możliwość jednostronnego zerwania kontraktu nie mogłaby całkowicie wykluczyć zastosowania dyrektyw 2004/17 i 2004/18.
- 667 W tym względzie należy wskazać, że argument ten nie może podważyć twierdzenia wspomnianego w pkt 650 powyżej, zgodnie z którym kontrakt na transakcje różnicowe nie ustanawia żadnych konkretnych wymagań ani w odniesieniu do robót budowlanych przeprowadzanych przez spółkę NNBG, ani w odniesieniu do energii elektrycznej, która powinna być przez nią wytwarzana lub dostarczana. W tym kontekście należy oddalić argument Republiki Austrii oparty na tym, że z motywu 13 zaskarżonej decyzji można wyciągnąć wniosek, iż spółka NNBG będzie zobowiązana do utrzymania określonego z góry minimalnego poziomu produkcji oraz że chociaż okoliczność nieosiągnięcia tego minimalnego poziomu pociągnie za sobą jedynie utratę pomocy, oznaczało to będzie, biorąc pod uwagę znaczne kwoty, które zostały zainwestowane, zobowiązanie do zbudowania i eksploatacji Hinkley Point C. Z tego motywu i motywu 313 omawianej decyzji wynika jasno, że spółka NNBG nie jest zobowiązana do zapewnienia określonego z góry poziomu produkcji, ponieważ w motywach tych przewidziano jedynie, że jeśli nie osiągnie ona 91% współczynnika obciążenia, nie uzyska poziomu dochodów, których oczekuje w ramach projektu. Nie istnieje więc żadne umowne zobowiązanie po stronie spółki NNBG do respektowania tego współczynnika obciążenia.
- 668 Tymczasem w przypadku braku konkretnych wymogów umownych dotyczących robót budowlanych wykonywanych przez spółkę NNBG lub energii elektrycznej, którą ma ona wyprodukować lub dostarczyć, stosowanie przepisów dyrektywy 2004/17 i dyrektywy 2004/18 nie jest uzasadnione.
- 669 W każdym razie w przypadku braku umownego zobowiązania do realizacji robót budowlanych, dostarczenia produktów lub świadczenia usług w rozumieniu dyrektywy 2004/17 lub dyrektywy 2004/18, nie można wykluczyć, że mimo zachęty gospodarczej zmierzającej do zapewnienia, iż spółka NNBG wybuduje i będzie eksploatować Hinkley Point C, przedsiębiorstwo to zdecyduje się nie ukończyć budowy lub nie podjąć eksploatacji ze względów ekonomicznych.
- 670 Biorąc pod uwagę te rozważania, należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że de facto spółka NNBG byłaby zobowiązana do zapewnienia poziomu produkcji.
- 671 W trzeciej kolejności Republika Austrii podnosi, że nie można odstąpić od stosowania przepisów regulujących zamówienia publiczne tylko z uwagi na to, że projekt budowy i eksploatacji Hinkley Point C został pomyślany i ustanowiony w decydujący sposób przez spółkę EDF.



672 Argument ten należy oddalić.

673 W tym względzie wystarczy przypomnieć, że Komisja nie wykluczyła stosowania dyrektyw 2004/17 i 2004/18 z tego powodu, że projekt budowy i eksploatacji Hinkley Point C został zdefiniowany w decydujący sposób przez spółkę EDF, lecz wykluczyła je z tego powodu, że kontrakt na transakcje różnicowe nie przewidywał obowiązku umownego wykonania robót budowlanych, dostawy produktów lub świadczenia usług w rozumieniu wspomnianych dyrektyw.

674 W czwartej kolejności, co się tyczy twierdzenia Republiki Austrii, opartego na tym, że nie posiada wystarczających informacji, aby stwierdzić, czy przedmiotowe środki należy zakwalifikować jako zamówienia, zamówienia publiczne lub koncesje, wystarczy stwierdzić, że Republika Austrii posiada wystarczające informacje, aby wypowiedzieć się w odniesieniu do kwestii tego, czy kontrakt na transakcje różnicowe przewiduje po stronie spółki NNBG obowiązek wykonania robót budowlanych, dostawy produktów lub świadczenia usług, oraz że biorąc pod uwagę okoliczność, iż taki obowiązek nie istnieje w każdym razie ze względów przedstawionych w pkt 640–661 powyżej, rozpatrywanych środków nie można zakwalifikować ani jako zamówień lub koncesji na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/17, ani jako zamówień publicznych lub koncesji na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2004/18.

675 W piątej kolejności Republika Austrii podnosi, że Komisja powinna była zbadać projekt jako całość, z uwzględnieniem złożoności mechanizmu umownego dotyczącego budowy i eksploatacji Hinkley Point C. Argument ten należy oddalić. W istocie wobec braku po stronie spółki NBG obowiązku wykonania robót budowlanych, dostarczenia towarów lub świadczenia usług nawet ogląd całości rozpatrywanych środków nie pozwoliłby uznać, że należy je zakwalifikować jako zamówienia, zamówienia publiczne lub koncesje w rozumieniu dyrektywy 2004/17 lub dyrektywy 2004/18.

676 Mając na uwadze powyższe rozważania, należy oddalić wszystkie argumenty Republiki Austrii zmierzające do wykazania, że Komisja powinna była uznać sporne środki za zamówienia lub koncesje na roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2014/17 lub zamówienia publiczne lub koncesje na [publiczne] roboty budowlane w rozumieniu dyrektywy 2014/18, bez konieczności wypowiedzania się w przedmiocie argumentu Komisji, zgodnie z którym dyrektywy 2004/17 nie stosuje się do tych środków na podstawie decyzji 2006/211.

***b) W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia art. 8 dyrektywy 2009/72 oraz zasad równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości wynikających z TFUE***

677 Republika Austrii utrzymuje, że przedmiotem świadczenia jest budowa i eksploatacja Hinkley Point C ze wsparciem finansowym Zjednoczonego Królestwa jako świadczeniem wzajemnym. Co za tym idzie, na podstawie art. 8 dyrektywy 2009/72, dotyczącego wspólnych reguł rynku wewnętrznego energii elektrycznej, oraz zasad równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości wynikających z traktatu FUE, Zjednoczone Królestwo powinno było ogłosić przetarg na projekt budowy i eksploatacji Hinkley Point C, sformułowany w sposób jasny, dokładny i jednoznaczny, zawierający wszystkie szczegółowe informacje dotyczące całego przebiegu procedury i gwarantujący, że wszyscy oferenci mają takie same szanse. Należało rozpocząć taką procedurę, ponieważ występował interes transgraniczny nawet w sytuacji, gdy zatwierdzenie wykonywania działalności nie zobowiązywało cesjonariusza do wykonywania przekazanej działalności. Rozważania Komisji zawarte w motywie 357 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którymi system kontraktu na transakcje różnicowe jest otwarty dla wszystkich stron potencjalnie zainteresowanych i nie jest w związku z tym selektywny, nie są przekonujące. Wybór spółki NNBG poskutkowało wykluczeniem innych operatorów z budowy i eksploatacji Hinkley Point C.

678 Komisja, Węgry i Zjednoczone Królestwo kwestionują te argumenty.

- 679 Na wstępie należy stwierdzić, że poprzez te argumenty Republika Austrii nie kwestionuje okoliczności, iż procedurę selekcji przeprowadzono. Ogranicza się ona do wskazania, że procedura przeprowadzona przez Zjednoczone Królestwo (zob. pkt 634 powyżej) nie była wystarczająca, ponieważ nie chodziło o przetarg na budowę i eksploatację Hinkley Point C.
- 680 W pierwszej kolejności należy zbadać argument Republiki Austrii, oparty na naruszeniu art. 8 dyrektywy 2009/72.
- 681 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 8 ust. 1 zdanie pierwsze dyrektywy 2009/72 państwa członkowskie zapewniają, w interesie bezpieczeństwa dostaw, możliwość tworzenia nowych zdolności lub tworzenia środków efektywności energetycznej/zarządzania popytem poprzez procedurę przetargową lub dowolną procedurę równoważną z punktu widzenia przejrzystości i niedyskryminacji, na podstawie opublikowanych kryteriów.
- 682 Należy stwierdzić, że art. 8 ust. 1 zdanie pierwsze dyrektywy 2009/72 nie wymaga, aby państwo członkowskie uruchomiło procedurę przetargową, ale pozwala mu również na zastosowanie innej procedury, jeżeli jest ona prowadzona na podstawie opublikowanych kryteriów i jeśli jest ona równoważna przetargowi pod względem przejrzystości i niedyskryminacji. Przepis ten nie stoi więc na przeszkodzie temu, aby zamiast ogłosić przetarg, państwo członkowskie zdecydowało się na instrument stanowiący subwencję zmierzającą do stworzenia zachęty dla przedsiębiorców do realizacji określonego celu uzasadnionego interesem publicznym.
- 683 W konsekwencji, wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, art. 8 ust. 1 zdanie pierwsze dyrektywy 2009/72 nie wymaga, aby budowa i eksploatacja Hinkley Point C były obligatoryjnie przedmiotem procedury przetargowej.
- 684 Z tego względu argument Republiki Austrii dotyczący naruszenia art. 8 dyrektywy 2009/72 należy oddalić.
- 685 W drugiej kolejności należy zbadać argument Republiki Austrii dotyczący naruszenia zasad równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości, wynikających z traktatu FUE.
- 686 W tym kontekście należy przypomnieć, że zasady równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości mają zastosowanie do zamówień publicznych, koncesji, zezwoleń i licencji wyłącznych przyznanych przez władze publiczne, w odniesieniu do których prawodawca Unii nie określił szczególnych zasad. Jeśli bowiem takie zamówienia lub takie uprawnienia zostają przyznane, zasady równego traktowania, przejrzystości i niedyskryminacji wymagają, aby państwa członkowskie zapewniły odpowiedni poziom jawności umożliwiający otwarcie procedury selekcji na konkurencję oraz kontrolę bezstronności procedur ich udzielania (zob. podobnie wyroki: z dnia 7 grudnia 2000 r., *Telaustria i Telefonadress*, C-324/98, EU:C:2000:669, pkt 62; z dnia 3 czerwca 2010 r., *Sporting Exchange*, C-203/08, EU:C:2010:307, pkt 41; z dnia 14 listopada 2013 r., *Belgacom*, C-221/12, EU:C:2013:736, pkt 28).
- 687 Jednakże w tym kontekście należy przypomnieć, że zasady równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości nie wymagają koniecznie, aby na dany projekt został ogłoszony przetarg (zob. podobnie wyrok z dnia 3 czerwca 2010 r., *Sporting Exchange*, C-203/08, EU:C:2010:307, pkt 41). Nie ograniczają więc one prawa państw członkowskich do wyboru pomiędzy zamówieniem publicznym i przyznaniem dotacji zmierzającej do stworzenia zachęty dla przedsiębiorstw do realizacji określonego celu uzasadnionego interesem publicznym.
- 688 Należy zatem oddalić argument Republiki Austrii dotyczący naruszenia zasad równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości, bez konieczności wypowiedzania się co do tego, czy przedmiotowe środki można uznać za wyłączną licencję lub zezwolenie w rozumieniu orzecznictwa przywołanego w pkt 686 powyżej.

689 Należy zatem oddalić wszystkie argumenty Republiki Austrii zmierzające do wykazania, że Zjednoczone Królestwo powinno było uruchomić procedurę przetargową dla projektu Hinkley Point C, bez konieczności wypowiedzania się w kwestii tego, czy naruszenie przepisów dyrektyw 2004/17 i 2004/18, art. 8 dyrektywy 2009/72 lub zasad przejrzystości, równego traktowania i niedyskryminacji wynikających z traktatu FUE mogłoby podważyć zgodność z prawem zaskarżonej decyzji.

## ***2. W przedmiocie argumentu dotyczącego dyskryminacyjnego charakteru kontraktu na transakcje różnicowe***

690 W ramach zarzutu siódmego Republika Austrii podnosi argument dotyczący motywu 549 zaskarżonej decyzji. W omawianym motywie Komisja wskazała w odniesieniu do zgodności z art. 30 i 110 TFUE, że skoro kontrakt na transakcje różnicowe nie był dostępny dla podmiotów wytwarzających energię elektryczną spoza Wielkiej Brytanii, Zjednoczone Królestwo podjęło zobowiązanie, iż dopasuje sposób obliczania zobowiązań dostawców energii elektrycznej w zakresie płatności z tytułu kontraktu na transakcje różnicowe tak, aby kwalifikowalna energia elektryczna wytwarzana w elektrowniach jądrowych w państwach członkowskich poza Wielką Brytanią i dostarczana do klientów w Wielkiej Brytanii nie była uwzględniana w udziałach dostawców w rynku. W tym kontekście Komisja wskazała, że Zjednoczone Królestwo usunie to wyłączenie w momencie, gdy producenci z innych państw członkowskich będą mieli prawo ubiegania się o kontrakt na transakcje różnicowe.

691 Republika Austrii podnosi, że z motywu 549 zaskarżonej decyzji wynika, iż system kontraktów na transakcje różnicowe jest dyskryminujący, ponieważ nie jest otwarty dla producentów energii elektrycznej spoza Zjednoczonego Królestwa.

692 Komisja kwestionuje ten argument.

693 W tym względzie w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że jak wynika z motywów 359–364 zaskarżonej decyzji, procedura selekcji, jaką Zjednoczone Królestwo przeprowadziło w celu zidentyfikowania wykonawcy gotowego zainwestować w nowe instalacje jądrowe w Zjednoczonym Królestwie, była otwarta dla deweloperów, producentów i inwestorów z innych państw członkowskich. Nie występowała więc w tym zakresie dyskryminacja ze względu na przynależność państwową.

694 W drugiej kolejności w zakresie, w jakim Republika Austrii pragnie zwrócić uwagę, że instrument, jakim jest kontrakt na transakcje różnicowe, nie jest nadal otwarty dla producentów energii elektrycznej spoza Wielkiej Brytanii, należy również oddalić ten argument. W tym względzie należy przypomnieć, że budowa i eksploatacja elektrowni jądrowej zmierza do produkcji bazowej energii elektrycznej w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw. W tych okolicznościach nie można wyrzucić Zjednoczonemu Królestwu, że wymaga ono, aby taka elektrownia została zbudowana w Wielkiej Brytanii dla zapobieżenia ograniczeniom fizycznej wydolności połączeń międzysystemowych.

695 Dlatego też wszystkie argumenty przedstawione w ramach zarzutu siódmego należy oddalić.

## **I. W przedmiocie zarzutu dziesiątego, opartego na naruszeniu prawa do przedstawienia uwag na podstawie art. 108 ust. 2 TFUE i art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999**

696 Republika Austrii podnosi, że Komisja naruszyła art. 108 ust. 2 TFUE i art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999, które nakładają na Komisję obowiązek umożliwienia zainteresowanym podmiotom przedstawienia uwag. Państwa członkowskie mają więc prawo podmiotowe do bycia wysłuchanym w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego. Mają prawo włączenia się w postępowanie administracyjne w odpowiednim zakresie, biorąc pod uwagę okoliczności konkretnego przypadku.

W decyzji o wszczęciu należy umożliwić zainteresowanym stronom skuteczne uczestnictwo w formalnym postępowaniu wyjaśniającym, w którym powinny mieć możliwość przedstawienia swoich argumentów.

- 697 Republika Austrii podnosi, że ze względu na to, iż w momencie, w którym mogła przedstawić uwagi, kwota pomocy oraz szczegółowe warunki jej stosowania nie zostały jeszcze ustalone, nie była w stanie wypowiedzieć się w sposób wystarczający i odpowiedni co do poszczególnych konkretnie rozważanych środków. Jej zdaniem, gdyby posiadała dodatkowe i szczegółowe informacje dotyczące wielkości i szczegółowych sposobów stosowania planowanych środków, mogłaby przedstawić dodatkowe rzetelne argumenty dotyczące wątpliwości, jakie w niej budzą omawiane środki.
- 698 Komisja i Węgry podnoszą, że argumenty te należy oddalić. Komisja podnosi w szczególności, że Republika Austrii ogranicza się do odesłania do zaskarżonej decyzji, a nie do decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego.
- 699 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TFUE, jeżeli Komisja podejmie decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, jest ona zobowiązana wezwać zainteresowane strony do przedstawienia uwag.
- 700 Jak wynika z orzecznictwa, art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TFUE ma na celu, z jednej strony, zobowiązanie Komisji do tego, by wszystkie potencjalnie zainteresowane podmioty zostały zawiadomione i uzyskały możliwość przedstawienia swych argumentów, a także, z drugiej strony, ma umożliwić Komisji uzyskanie kompletnych informacji o wszystkich okolicznościach sprawy, zanim przyjmie ona decyzję (wyrok z dnia 25 czerwca 1998 r., *British Airways i in./Komisja*, T-371/94 i T-394/94, EU:T:1998:140, pkt 58).
- 701 W tym kontekście należy przypomnieć, że orzecznictwo przyznaje zasadniczo zainteresowanym stronom rolę źródła informacji dla Komisji w ramach postępowania administracyjnego wszczętego na podstawie art. 108 ust. 2 TFUE. Wynika z tego, że zainteresowani – nie mogąc bynajmniej powoływać się na prawo do obrony przysługujące osobom, przeciwko którym wszczęto postępowanie – uprawnieni są jedynie do wzięcia udziału w postępowaniu administracyjnym w takim zakresie, jaki wynika z okoliczności danej sprawy (wyroki: z dnia 25 czerwca 1998 r., *British Airways i in./Komisja*, T-371/94 i T-394/94, EU:T:1998:140, pkt 59, 60; z dnia 30 listopada 2009 r., *Francja i France Télécom/Komisja*, T-427/04 i T-17/05, EU:T:2009:474, pkt 147).
- 702 W ramach postępowania w sprawie kontroli pomocy państwa zainteresowane strony mają bowiem jedynie możliwość skierowania do Komisji wszelkich informacji mogących stanowić dla tej instytucji wskazówkę dotyczącą jej przyszłych działań i nie mogą domagać się od Komisji, aby ta przeprowadziła wobec nich mające kontradyktoryjny charakter postępowanie, takie jak to, które zostało wszczęte wobec państwa członkowskiego (wyrok z dnia 15 listopada 2011 r., *Komisja i Hiszpania/Rząd Gibraltaru i Zjednoczone Królestwo*, C-106/09 P i C-107/09 P, EU:C:2011:732, pkt 181).
- 703 Ponadto z orzecznictwa wynika, że nie można wymagać od Komisji, by przedstawiła szczegółową analizę spornej pomocy w komunikacie dotyczącym wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego. Jest natomiast konieczne, by dostatecznie precyzyjnie zdefiniowała ona zakres prowadzonego przez siebie badania, tak aby prawo zainteresowanych stron do przedstawienia uwag nie było pozbawione sensu (wyrok z dnia 30 listopada 2009 r., *Francja i France Télécom/Komisja*, T-427/04 i T-17/05, EU:T:2009:474, pkt 148).
- 704 Z kolei art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999, zatytułowany „Formalna procedura dochodzenia [Formalne postępowanie wyjaśniające]”, przewiduje, że decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego zawiera podsumowanie odpowiednich kwestii faktycznych i prawnych, wstępną ocenę

przez Komisję proponowanego środka mającą na celu ustalenie, czy posiada on charakter pomocy, określa wątpliwości co do jego zgodności z rynkiem wewnętrznym oraz wzywa zainteresowane państwo członkowskie i inne zainteresowane strony do przedstawienia uwag w wyznaczonym terminie.

- 705 Decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego musi więc umożliwić zainteresowanym stronom skuteczne wzięcie udziału w formalnym postępowaniu wyjaśniającym, w trakcie którego będą miały możliwość przedstawienia swych argumentów. W tym celu wystarczy, aby zainteresowane strony znały rozumowanie, które doprowadziło Komisję do wstępnego uznania, że badany środek może stanowić nową pomoc niezgodną z rynkiem wewnętrznym (wyrok z dnia 12 maja 2011 r., Région Nord-Pas-de-Calais i Communauté d'agglomération du Douaisis/Komisja, T-267/08 i T-279/08, EU:T:2011:209, pkt 81).
- 706 Jednakże prawo zainteresowanych stron do informacji nie wykracza poza prawo do bycia wysłuchanym przez Komisję. W szczególności nie może ono obejmować ogólnego prawa do przedstawienia stanowiska w przedmiocie wszystkich potencjalnie kluczowych punktów podniesionych w toku formalnego postępowania wyjaśniającego (wyrok z dnia 30 listopada 2009 r., Francja i France Télécom/Komisja, T-427/04 i T-17/05, EU:T:2009:474, pkt 149).
- 707 To właśnie w świetle powyższych rozważań należy zbadać argumenty wysunięte przez Republikę Austrii, oparte na tym, że Komisja naruszyła jej prawo do przedstawienia uwag w związku z faktem, że w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja nie określiła dostatecznie dokładnie rozpatrywanych środków.
- 708 Na wstępie należy podnieść, że na poparcie niniejszego zarzutu Republika Austrii odsyła do motywów 16, 73 i 551 zaskarżonej decyzji. Odesłanie do rozważań zawartych w zaskarżonej decyzji nie stanowi samo w sobie dowodu na okoliczność, że Komisja naruszyła prawo Republiki Austrii do przedstawienia uwag. Artykuł 108 ust. 2 TFUE i art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 dotyczą bowiem prawa zainteresowanych stron do przedstawienia uwag w toku postępowania administracyjnego, rozstrzygającą kwestią w niniejszym kontekście jest więc kwestia tego, czy decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego zawiera wystarczająco dużo informacji. Natomiast kwestia tego, czy zaskarżona decyzja, która została przyjęta w wyniku postępowania administracyjnego, zawiera wystarczająco dużo informacji, nie ma bezpośredniego znaczenia w niniejszym kontekście.
- 709 Jednakże z argumentów Republiki Austrii wynika w sposób wystarczająco jasny, że to państwo członkowskie w istocie podnosi, iż decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego nie zawierała wystarczających informacji, aby umożliwić jej skorzystanie z prawa do przedstawienia uwag w sposób użyteczny, i że ten brak informacji odzwierciedla również zaskarżona decyzja.
- 710 W pierwszej kolejności Republika Austrii podnosi argumenty mające na celu wykazanie, że decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego nie zawiera wystarczających informacji, aby umożliwić jej skorzystanie w skuteczny sposób z prawa do przedstawienia uwag.
- 711 Po pierwsze, Republika Austrii podnosi, że niektóre kwestie dotyczące kontraktów na transakcje różnicowe pozostały nierozstrzygnięte. A zatem charakter mechanizmu kontraktu na transakcje różnicowe i w szczególności kryteria obliczania transakcji różnicowych, mianowicie kursu wykonania, nie były jeszcze ustalone.
- 712 W tym względzie przede wszystkim należy zaznaczyć, że Komisja opisała kontrakt na transakcje różnicowe w motywach 43–49 i 53–89 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Jak wynika z motywu 67 omawianej decyzji, przed zgłoszeniem rozpatrywanego środka Zjednoczone Królestwo i spółka EDF porozumiały się co do jego istotnych elementów, a w szczególności co do kursu wykonania, czasu trwania kontraktu i wewnętrznej stopy zwrotu. Te informacje zostały przekazane zainteresowanym stronom. Z motywu 70 tej decyzji wynika bowiem, że kurs wykonania

rozważany przez Zjednoczone Królestwo został ustalony na 92,50 GBP za MWh, z motywu 78 tej samej decyzji wynika zaś, że wypłaty były przewidywane na okres 35 lat. W motywie 71 rozpatrywanej decyzji wskazano, że wewnętrzna stopa zwrotu po opodatkowaniu, na podstawie której obliczany jest deficyt finansowania, odpowiada marży wynoszącej od 9,75 do 10,15%, a w ramach ogłoszenia rozpatrywanej decyzji w Dzienniku Urzędowym doprecyzowano, że wynosi ona 9,87%. W motywie 72 tej samej decyzji wskazano, że różnica między kursem wykonania a ceną referencyjną została obliczona w ten sposób, aby wynosiła między 3,5 a 9 mld GBP w zależności od ceny węgla w Zjednoczonym Królestwie. W tym kontekście należy również wziąć pod uwagę motyw 361 rozpatrywanej decyzji, z którego wynika, że całkowita kwota pomocy zależy od przyjętej hipotezy dotyczącej przyszłych cen hurtowych oraz stopy aktualizacji i osiąga według różnych scenariuszy 4,78 mld GBP, 11,17 mld GBP lub 17,62 mld GBP. W tym względzie należy wskazać, że całkowita kwota pomocy zależy od ceny referencyjnej, będącej ceną rynkową, której wysokość może być trudna do przewidzenia na przyszłość.

- 713 Następnie należy wziąć pod uwagę w szczególności motywy 126–145, a także 163–178 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, dotyczące uznania kontraktu na transakcje różnicowe za pomoc państwa. W tym kontekście Komisja opisała szczegółowo funkcjonowanie omawianego kontraktu.
- 714 Wreszcie należy stwierdzić, że w motywach 349–362 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja stwierdziła, iż na podstawie posiadanych przez nią informacji nie mogła uznać, że kontrakt na transakcje różnicowe stanowi proporcjonalny środek pomocy. W tym kontekście wyjaśniła szczegółowo czynniki utrudniające ustalenie odpowiedniego kursu wykonania i rentowności projektu Hinkley Point C.
- 715 Mając na względzie te okoliczności, należy stwierdzić, że wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, informacje zawarte w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego w odniesieniu do kwoty elementu pomocy zawartego w kontrakcie na transakcje różnicowe, szczegółowych postanowień kontraktu oraz wątpliwości Komisji były wystarczające, aby umożliwić Republice Austrii skorzystanie z prawa do przedstawienia uwag.
- 716 Po drugie, w odniesieniu do gwarancji kredytowej Republika Austrii podnosi, że omawiana gwarancja została opisana w sposób bardzo ogólnikowy i nieokreślony, ponieważ Komisja ograniczyła się do wskazania, iż ta gwarancja jest powiązana z kredytem, jaki spółka NNBG faktycznie uzyska, oraz że jej całkowita kwota może wynieść 17,6 mld GBP.
- 717 W tym względzie należy zaznaczyć, że prawdą jest, iż w opisie gwarancji kredytowej zawartym w motywach 50–52 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja ograniczyła się do wskazania, że szczegóły tej gwarancji nie zostały jeszcze ustalone, ale że gwarancja ta będzie bez wątplenia związana z kwotą kredytu faktycznie otrzymaną przez spółkę NNBG.
- 718 Jednakże w tym kontekście należy również wziąć pod uwagę motywy 146, 147 i 179–187 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, w których Komisja wypowiedziała się w przedmiocie charakteru tego środka jako pomocy państwa. W tym kontekście Komisja wyjaśniła, że zgodnie z informacjami Zjednoczonego Królestwa gwarancja kredytowa nie stanowi pomocy państwa ze względu na okoliczność, że omawiana gwarancja będzie świadczona na warunkach rynkowych i będzie zgodna z komunikatem w sprawie gwarancji, w szczególności w odniesieniu do jej ceny. Wskazała ona również, że nie jest przekonana, iż metoda proponowana przez Zjednoczone Królestwo dla ustalenia ceny tej gwarancji może zapewnić, że cena ta będzie odpowiadać cenie oferowanej przez prywatnego inwestora. W tym względzie wskazała ona, że niektóre elementy proponowanej metody nie odpowiadają podejściu, jakie przyjąłby prywatny inwestor. Co więcej, w motywach 342–348 omawianej decyzji wskazała ona, że biorąc pod uwagę te elementy, nie może ona wykluczyć, iż przyznanie rozpatrywanej gwarancji może prowadzić do nadmiernej rekompensaty.

- 719 Mając na względzie te okoliczności, należy stwierdzić, że wbrew temu, co twierdzi Republika Austrii, informacje dotyczące gwarancji kredytowej, które znalazły się w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, były wystarczająco precyzyjne, aby umożliwić Republice Austrii skorzystanie z prawa do przedstawienia uwag.
- 720 Po trzecie, co się tyczy rekompensaty za przedwczesne zamknięcie elektrowni jądrowej Hinkley Point, Republika Austrii podnosi, że informacje zawarte w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego ograniczały się do informacji, według której właściciele mają prawo do rekompensaty, jednak poziom i dokładne okoliczności tego odszkodowania były jeszcze w trakcie negocjacji i nie były jeszcze w pełni znane.
- 721 W tym względzie należy wziąć pod uwagę motywy 47 i 48 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, z których wynika, że umowa z sekretarzem stanu dotyczy możliwości zamknięcia elektrowni jądrowej w wyniku decyzji politycznej. Wyjaśniono tam, że w tych okolicznościach inwestorzy spółki NNBG z jednej strony mają prawo do rekompensaty, której poziom i wymiar nie są jeszcze sprecyzowane, a z drugiej strony mają prawo do przeniesienia własności spółki NNBG na rzecz Zjednoczonego Królestwa, które z kolei ma prawo domagać się, aby została mu przekazana własność spółki NNBG.
- 722 Co więcej, należy wziąć pod uwagę motywy 192–195 decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, dotyczące uznania takiej odszkodowania za pomoc państwa. W tym kontekście Komisja wyjaśniła, że odszkodowanie zmierzające do wynagrodzenia szkody wywołanej przez władze publiczne nie stanowi pomocy państwa. Wskazała ona jednak, że przed ostatecznym rozstrzygnięciem w tym względzie będzie potrzebowała więcej informacji co do tego, czy przewidziane odszkodowanie wynika z zasady ogólnej oraz czy jest również dostępne innym podmiotom na rynku znajdującym się w podobnej sytuacji.
- 723 W świetle tych danych należy stwierdzić, że decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego zawiera wystarczające informacje, aby umożliwić Republice Austrii skorzystanie z prawa do przedstawienia uwag. W tym kontekście należy przypomnieć, że jak wynika z pkt 275–282, powyżej jedynym elementem pomocy zidentyfikowanym przez Komisję w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do umowy z sekretarzem stanu było prawo do szybkiej i pewnej płatności. Natomiast w omawianej decyzji Komisja nie zatwierdza elementów pomocy, które mogą wynikać ze szczegółowych sposobów obliczania odszkodowania.
- 724 Po czwarte, należy przypomnieć, że jak zostało wyjaśnione w pkt 247–362 powyżej, Komisja miała prawo przyjąć zaskarżoną decyzję, nawet jeśli nie były jej jeszcze znane wszystkie warunki umowne dotyczące finansowania Hinkley Point C, ponieważ warunki te nie zostały jeszcze uzgodnione przez strony. Wynika z tego, wbrew temu, co podnosi Republika Austrii, że okoliczność, iż konkretne warunki umowne nie były jeszcze znane także na etapie decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, nie może pozbawić znaczenia jej prawa do przedstawienia uwag.
- 725 W świetle powyższych rozważań należy oddalić argumenty Republiki Austrii dotyczące tego, że decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego nie zawiera wystarczających informacji, aby umożliwić jej skuteczne skorzystanie z prawa do uczestnictwa w omawianym postępowaniu.
- 726 W drugiej kolejności należy oddalić argument Republiki Austrii dotyczący tego, że w niektórych sytuacjach Komisja jest zobowiązana powiadomić zainteresowane strony ponownie.
- 727 W tym kontekście należy przypomnieć, że formalne postępowanie wyjaśniające pozwala na bardziej szczegółowe zbadanie i wyjaśnienie kwestii poruszonych w decyzji o wszczęciu tego postępowania i powinno umożliwić państwu członkowskiemu, które zgłosiło projekt, dostosowanie tego projektu w zależności od ewentualnych uwag Komisji. Co za tym idzie, ewentualnych różnic pomiędzy tą decyzją a decyzją ostateczną nie można traktować jako stanowiące same w sobie wadę obciążającą

zgodność z prawem tej ostatniej (wyrok z dnia 4 września 2009 r., Włochy/Komisja, T-211/05, EU:T:2009:304, pkt 55). Wyłącznie zmiana dotycząca charakteru rozpatrywanego środka mogłaby zatem skutkować obowiązkiem Komisji ponownego poinformowania zainteresowanych stron.

- 728 Należy stwierdzić, że Republika Austrii nie powołuje się na żadne zmiany ani nawet na żadne wyjaśnienia, które zostałyby ujawnione w toku formalnego postępowania wyjaśniającego i mogłyby wywołać taki obowiązek.
- 729 W trzeciej kolejności i w każdym razie, nawet przy założeniu, że Komisja naruszyła prawo Republiki Austrii do przedstawienia jej uwag, niniejszego zarzutu nie można uwzględnić. Naruszenie tego prawa może bowiem pociągnąć za sobą stwierdzenie nieważności tylko w sytuacji, gdy w przypadku braku tej nieprawidłowości postępowanie mogłoby doprowadzić do odmiennego rezultatu (wyrok z dnia 12 maja 2011 r., Région Nord-Pas-de-Calais i Communauté d'agglomération du Douaisis/Komisja, T-267/08 i T-279/08, EU:T:2011:209, pkt 85). Należy stwierdzić, że Republika Austrii nie przedstawia żadnej informacji, której uwzględnienie przez Komisję mogłoby doprowadzić do zmiany wniosków, do których doszła ona w zaskarżonej decyzji.
- 730 Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, zarzut dziesiąty należy oddalić w całości.

#### **J. W przedmiocie zarzutu dziewiątego, opartego na niewystarczającym uzasadnieniu**

- 731 Zarzut dziewiąty dotyczy naruszenia obowiązku uzasadnienia.
- 732 W tym kontekście należy przypomnieć, że zarzut dziewiąty jest podzielony na sześć części dotyczących elementów zaskarżonej decyzji, do których odnoszą się również inne zarzuty i zbadanych już łącznie z tymi zarzutami (zobacz powyżej w odniesieniu do części pierwszej – pkt 234, w odniesieniu do części drugiej – pkt 153–157, w odniesieniu do części trzeciej – pkt 627–630 oraz pkt 567–574, w odniesieniu do części czwartej – pkt 363–366, w odniesieniu do części piątej – pkt 61–68, w odniesieniu do części szóstej – pkt 532–566).
- 733 Wynika z tego, że zarzut dziewiąty należy również oddalić w całości.
- 734 W świetle ogółu powyższych rozważań skargę należy oddalić.

#### **W przedmiocie kosztów**

- 735 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Republika Austrii przegrała sprawę, należy – zgodnie z żądaniem Komisji – obciążyć ją kosztami poniesionymi przez Komisję.
- 736 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania państwa członkowskie, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty. W rezultacie, z jednej strony, Wielkie Księstwo Luksemburga, a z drugiej strony, Republika Czeska, Republika Francuska, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka i Zjednoczone Królestwo pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (piąta izba)

orzeka, co następuje:

#### **1) Skarga zostaje oddalona.**



- 2) **Republika Austrii pokrywa własne koszty oraz koszty poniesione przez Komisję Europejską.**
- 3) **Republika Czeska, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Słowacka oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej pokrywają własne koszty.**

Gratsias

Dittrich

Xuereb

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 12 lipca 2018 r.

Podpisy

## Spis treści

|  |    |
|--|----|
| I. Okoliczności powstania sporu .....  | 3  |
| II. Postępowanie przed Sądem i żądania stron .....   | 4  |
| III. Co do prawa .....   | 6  |
| A. W przedmiocie argumentów dotyczących niedopuszczalności uwag interwenienta przedstawionych przez Węgry.....   | 8  |
| B. W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na tym, że promowanie energii jądrowej nie stanowi celu leżącego we „wspólnym” interesie, oraz w przedmiocie części piątej zarzutu dziewiątego, dotyczącego niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji ..... | 9  |
| 1. W przedmiocie części piątej zarzutu dziewiątego, dotyczącego niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji .....  | 9  |
| 2. W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego zasadności stwierdzeń Komisji .....  | 10 |
| a) W przedmiocie zastosowania art. 107 TFUE do środków stosowanych w dziedzinie energii jądrowej oraz uwzględnienia celów traktatu EWEA w ramach stosowania tego postanowienia .....   | 11 |
| b) W przedmiocie argumentów mających na celu podważenie wniosku Komisji, zgodnie z którym promowanie energii jądrowej stanowi cel leżący we „wspólnym” interesie .....   | 12 |
| C. W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na jakoby błędnym charakterze twierdzenia Komisji, zgodnie z którym technologia wykorzystywana w Hinkley Point C była nowa .....   | 17 |
| D. W przedmiocie zarzutu pierwszego oraz pierwszej i drugiej części zarzutu dziewiątego, dotyczących ustalonej definicji rynku, a także rozważań Komisji opartych na niewydolności rynku .....   | 19 |
| 1. W przedmiocie argumentów zmierzających do podważenia ustaleń Komisji co do konieczności interwencji Zjednoczonego Królestwa .....   | 20 |
| a) W przedmiocie zastrzeżenia opartego na niewystarczającym uzasadnieniu dotyczącym szczególnego charakteru inwestycji w Hinkley Point C .....   | 21 |
| b) W przedmiocie argumentu zmierzającego do wykazania błędów materialnych i formalnych w rozważaniach Komisji przedstawionych w pkt 9.3 zaskarżonej decyzji ....   | 21 |
| c) W przedmiocie argumentu opartego na tym, że cele bezpieczeństwa dostaw i obniżenia emisyjności można osiągnąć bez pomocy państwa .....  | 29 |
| d) W przedmiocie argumentu opartego na tym, że Komisja nie przedstawiła w wystarczający sposób tego, w jakim zakresie Hinkley Point C posługuje się nowymi technologiami .....   | 29 |
| 2. W przedmiocie argumentów dotyczących sformułowanej przez Komisję definicji rynku .....  | 30 |
| 3. W przedmiocie argumentu dotyczącego przekonania o korzyściach płynących z energetyki jądrowej .....   | 30 |

|      |   |    |
|------|---|----|
| E.   | W przedmiocie zarzutów piątego i ósmego, opartych na niewystarczającym określeniu elementów pomocy i na naruszeniu komunikatu w sprawie gwarancji, oraz w przedmiocie czwartej części zarzutu dziewiątego, opartej na naruszeniu obowiązku uzasadnienia w tym względzie ..... | 31 |
| 1.   | W przedmiocie tego, czy i w jakim zakresie Komisja ma obowiązek określić liczbowo ekwiwalent dotacji w ramach środka pomocy .....   | 32 |
| 2.   | W przedmiocie argumentów zmierzających do wykazania, że elementy pomocy zawarte w rozpatrywanych środkach nie zostały w wystarczający sposób określone .....  | 34 |
| a)   | W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że żadne szczegółowe sposoby zastosowania rozpatrywanych środków nie były jeszcze określone w momencie przyjęcia zaskarżonej decyzji .....  | 34 |
| b)   | W przedmiocie argumentów dotyczących niewystarczającego określenia elementów pomocy zawartych w rozpatrywanych środkach .....   | 35 |
| 1)   | W przedmiocie kontraktu na transakcje różnicowe .....   | 35 |
| 2)   | W przedmiocie korzyści przyznawanych w przypadku przedwczesnego zamknięcia ..   | 36 |
| 3)   | W przedmiocie gwarancji kredytowej .....  | 37 |
| i)   | W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że Komisja nie powinna była stwierdzić, iż projekt budowy i eksploatacji Hinkley Point C był projektem stabilnym o stosunkowo niskim prawdopodobieństwie niewypłacalności .....   | 38 |
| ii)  | W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że Komisja powinna była dokonać oceny kategorii ryzyka gwarancji kredytowej bez uwzględnienia innych rozpatrywanych środków .....   | 39 |
| iii) | W przedmiocie argumentów dotyczących okoliczności, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu kryteriów przewidzianych w komunikacie w sprawie gwarancji .....   | 39 |
| –    | W przedmiocie okresu obowiązywania gwarancji .....  | 40 |
| –    | W przedmiocie kwoty pokrycia kredytu .....  | 41 |
| –    | W przedmiocie trudności finansowych spółki EDF .....  | 42 |
| –    | W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że stawka prowizji za gwarancję powinna była wynieść co najmniej 400 punktów bazowych .....   | 46 |
| 4)   | W przedmiocie kumulacji rozpatrywanych środków .....  | 47 |
| c)   | W przedmiocie kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami jądrowymi i ich składowaniem .....  | 47 |
| d)   | W przedmiocie ewentualnego przyznania pomocy państwa w przyszłości .....  | 48 |
| 3.   | W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia obowiązku uzasadnienia .....  | 48 |
| F.   | W przedmiocie zarzutu szóstego, drugiego argumentu części trzeciej i części szóstej zarzutu dziewiątego, dotyczących kontroli proporcjonalności rozpatrywanych środków .....  | 49 |

|      |   |    |
|------|---|----|
| 1.   | W przedmiocie zarzutu szóstego dotyczącego kontroli proporcjonalności rozpatrywanych środków .....  | 49 |
| a)   | W przedmiocie odpowiedniego charakteru rozpatrywanych środków .....   | 49 |
| b)   | W przedmiocie koniecznego charakteru rozpatrywanych środków .....   | 51 |
| c)   | W przedmiocie wyważenia pozytywnych i negatywnych skutków rozpatrywanych środków .....  | 54 |
| 1)   | W przedmiocie uwzględnionych przez Komisję pozytywnych skutków rozpatrywanych środków .....   | 55 |
| i)   | W przedmiocie argumentów mających na celu podważenie istnienia przyszłego deficytu zdolności produkcji energii .....  | 55 |
| ii)  | W przedmiocie argumentów opartych na anachroniczności koncepcji znacznego obciążenia podstawowego .....   | 56 |
| iii) | W przedmiocie argumentów dotyczących dostaw uranu .....   | 58 |
| iv)  | W przedmiocie argumentu opartego na wrażliwości elektrowni jądrowych na wzrost temperatury .....  | 59 |
| v)   | W przedmiocie argumentu dotyczącego ewentualnych skutków awarii .....   | 60 |
| vi)  | W przedmiocie uznania energii jądrowej za energię o niskim poziomie emisji dwutlenku węgla .....  | 60 |
| vii) | W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że Hinkley Point C zostanie wybudowana z opóźnieniem .....  | 61 |
| 2)   | W przedmiocie negatywnych skutków uwzględnionych przez Komisję .....  | 62 |
| 3)   | W przedmiocie przeprowadzonego wyważenia .....  | 68 |
| 4)   | W przedmiocie argumentu opartego na tym, że Komisja nie uwzględniła istotnych okoliczności .....  | 69 |
| 2.   | W przedmiocie drugiego argumentu części trzeciej i części szóstej zarzutu dziewiątego, dotyczących m.in. niewystarczającego uzasadnienia .....                | 72 |
| G.   | W przedmiocie zarzutu trzeciego i pierwszego argumentu trzeciej części zarzutu dziewiątego, dotyczących kwalifikacji rozpatrywanych środków .....             | 76 |
| 1.   | W przedmiocie argumentów dotyczących kwalifikacji rozpatrywanych środków .....  | 76 |
| a)   | W przedmiocie argumentów odnoszących się do kontraktu na transakcje różnicowe .....   | 78 |
| b)   | W przedmiocie argumentów odnoszących się do umowy z sekretarzem stanu .....   | 80 |
| c)   | W przedmiocie argumentów dotyczących rekompensaty przewidzianej w rozpatrywanych środkach .....   | 80 |
| d)   | W przedmiocie argumentu dotyczącego okoliczności, że Komisja powinna była dokonać jasnego rozróżnienia pomiędzy pomocą operacyjną i pomocą inwestycyjną ..... | 81 |

|  |    |
|--|----|
| 2. W przedmiocie obowiązku uzasadnienia .....  | 81 |
| H. W przedmiocie zarzutu siódmego, odnoszącego się w szczególności do rozważań Komisji dotyczących zgodności rozpatrywanych środków z istniejącą regulacją rynku .....       | 84 |
| 1. W przedmiocie argumentów mających na celu wykazanie, że Zjednoczone Królestwo powinno było ogłosić przetarg na projekt Hinkley Point C .....                              | 84 |
| a) W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia dyrektyw 2004/17 i 2004/18 .....  | 85 |
| b) W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia art. 8 dyrektywy 2009/72 oraz zasad równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości wynikających z TFUE .....      | 89 |
| 2. W przedmiocie argumentu dotyczącego dyskryminacyjnego charakteru kontraktu na transakcje różnicowe .....  | 91 |
| I. W przedmiocie zarzutu dziesiątego, opartego na naruszeniu prawa do przedstawienia uwag na podstawie art. 108 ust. 2 TFUE i art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 ..... | 91 |
| J. W przedmiocie zarzutu dziewiątego, opartego na niewystarczającym uzasadnieniu .....   | 96 |
| W przedmiocie kosztów .....  | 96 |